

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
รูปแบบที่(1) กับการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุจิตตรา สิงหาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

457.0000

5.0000

7.00

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

สุจิตตรา สิงหาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
พฤษภาคม 2547

457.0000

สุจิตตรา สิงหนการ. (2547). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและ
พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์,
รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและ
พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 96 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้
รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือ
ครู โดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 20 คาบๆละ 45 นาที และใช้เนื้อหาที่มีเนื้อความ ตาม
อรรถลักษณะของภาษา (Genre) ชนิดเรื่องเล่าหรือแบบบรรยายเชิงจินตนาการ
(Narrative Genre) เรื่อง John Brown , Rose and the Midnight Cat และเนื้อความชนิดวิธี
การ(Procedure Genre) เรื่อง How to make Tuna Salad ในการทดลอง โดยใช้แบบแผน
การทดลองแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและแบบสังเกตวัด
พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t-test แบบ Independent
และแบบ Dependent

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้าน
ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
ของนักเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA 1 STUDENTS' ENGLISH PERFORMANCE
AND DISCIPLINE BEHAVIORS THROUGH INSTRUCTION BASED
ON CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTER APPROACH
(MODEL 1) AND THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT
BY
SUCHITRA SINGHAKARN

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University
May 2004

Suchitra Singhakarn. (2004). *A Comparison of Mathayom Suksa 1 Students'English performance and discipline behaviors through instruction based on Concentrated Language Encounter Approach (Model 1) and the Teacher's Manual*. Master of Education, M.Ed.(Secondary Education). Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Saowalak Ratanavich, Assoc. Prof. Ashara Sucaromana.

The purpose of this study was to compare the performance and discipline behaviors of Mathayom Suksa I through instruction based on Concentrated Language Encounter Approach (Model 1) and the teacher's manual.

The samples were 96 Mathayom Suksa 1 at the Secondary Demonstration School of Srinakharinwirot University, during the first semester of the 2003 academic year. They were randomly assigned into the experimental group and control group. Concentrated Language Encounter Approach (Model I) was taught in the experimental group ; whereas an instruction based on the teacher's manual was taught in the control group. It took each group twenty 45 minutes teaching periods. The research design of the study was the randomized control group pretest – posttest. English performance tests and discipline test in the classroom were used as research instruments in the study. T – test independent and t – test dependent were statistically used for data analysis.

The results of the study indicated that the English performance and discipline behaviors of the experimental group were significantly higher than those of the control group at the .01 level. The English performance and discipline behaviors of the experimental group and the control group, between the pre and the post experiment, were significantly different at the .01 level.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
(รูปแบบที่ 1)กับการสอนตามคู่มือครู

ของ
นาง สัจจิตตรา สิงห์การ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 1๐ เดือนพฤษภาคมพ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ในฐานะประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร พานทอง ในฐานะกรรมการที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีกษา และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บังอร พานทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ซาติกานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารกา ทองมิตร อาจารย์ สุภาภักดิ์ ปริมาธิกุล อาจารย์ ภัสสร ผิวนาว อาจารย์กมลภัทร์ พุทธสันติธรรม Mr . Stuart Thomason Miss Larni P. Eminguel และ Mr. Russell Bennrtt. ที่กรุณาช่วยตรวจแก้ไขและให้คำปรึกษาในเรื่องของแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตวัดพฤติกรรมการมีความมึระเบียบวินัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์หมวดภาษาอังกฤษ และอาจารย์ทุกท่านของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่ได้อำนวยความสะดวกในการทดลองหาคุณภาพเครื่องมือ และวิธีดำเนินการทดลองในการวิจัย

ขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการหาคุณภาพเครื่องมือและการดำเนินการทดลองในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณ คุณพ่อแจ้ง อุปถัมภ์ และ คุณแม่สร้อย อุปถัมภ์ สมาชิกในครอบครัวทุกคน ทั้งพี่ๆ และเพื่อนๆ เอกการมัธยมศึกษา ที่ให้การช่วยเหลือและเป็นที่กำลังใจตลอดระยะเวลาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นการทดแทนพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

สุจิตตรา สิงหาร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
	ตัวแปรที่ศึกษา	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	สมมติฐานในการวิจัย	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ.....	11
	แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการฟัง	14
	แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการพูด	17
	แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการอ่าน	19
	แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการเขียน	22
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	25
	ความเป็นมาของการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	25
	หลักการและแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	32
	เป้าหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์	32
	บทบาทของผู้สอน	33
	บทบาทของผู้เรียน	33
	แนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	34
	อรรถลักษณะของภาษา	41
	ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	42
	การจัดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้สำหรับการสอน	
	แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	43
	ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	44
	การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2(ต่อ)	การจัดชั้นเรียน	51
	การสอนซ่อมเสริม	52
	จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	52
	แนวทางการประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	53
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	53
	งานวิจัยต่างประเทศ	53
	งานวิจัยในประเทศ	54
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้าน	
	ความมีระเบียบวินัย	56
	ความหมายของพฤติกรรม	56
	พฤติกรรมการควบคุมตนเอง	56
	จุดมุ่งหมายของการสังเกต	58
	หลักในการสังเกตพฤติกรรม	59
	หลักการบันทึกพฤติกรรม	62
	ความหมายของระเบียบวินัย	65
	ความสำคัญของระเบียบวินัย	66
	หลักการและความคิดรวบยอด	68
	ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย	70
	คุณค่าของการมีระเบียบวินัย	72
	คุณประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย	72
	ปัญหาทางวินัย	73
	การแก้ไขปัญหาทางวินัย	74
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย	74
	งานวิจัยต่างประเทศ	74
	งานวิจัยในประเทศ	75
3	วิธีการดำเนินการวิจัย	77
	การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	77
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3(ต่อ) การจัดกระทำข้อมูลและผลวิเคราะห์ข้อมูล	92
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4 ผลการวิเคราะห์	100
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	100
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน	107
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	108
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	111
อภิปรายผล	111
ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	128
ประวัติย่อผู้วิจัย	187

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	3
2	แบบแผนการทดลอง.....	92
3	ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง-พูด การอ่าน และการเขียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	101
4	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	102
5	ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง-พูด การอ่านและการเขียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง.....	103
6	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง.....	104
7	ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง-พูด การอ่าน และการเขียน ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	105
8	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน กลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	106
9	ค่าอำนาจจำแนก (t) แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง-พูด.....	130
10	ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน.....	131
11	ค่าอำนาจจำแนก (t) แบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย ของนักเรียน.....	132
12	คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง-พูด ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	133
13	คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง-พูด ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม.....	135
14	คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	137

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15	คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม..... 139
16	คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการเขียนก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง..... 141
17	คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการเขียนก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม..... 143
18	คะแนนพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลอง..... 145
19	คะแนนพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มควบคุม..... 147

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของทักษะทั้ง 3 ทักษะ.....	16
2 การสร้างสื่อการเรียนรู้การสอนในโครงการเทอร์เกอร์ พาร์ค.....	28
3 การพัฒนาทักษะการสื่อสาร.....	35
4 แสดงกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษา.....	36
5 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1).....	45

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และความเจริญก้าวหน้าของยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีภาษาเป็นตัวช่วยในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษมีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างมากในการติดต่อเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน และสามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของคนในสังคมมากขึ้น ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของภาษาอังกฤษจึงได้พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน สามารถสื่อสารและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การฝึกการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้วิธีการวัดและการประเมินผลที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540) โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง มีประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาอังกฤษ อีกทั้งมีเจตคติที่ดี มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก และสามารถทำงานที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 18-28) นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ และวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ ทันท่วงทีเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สมิตรา อังวัฒนกุล. 2540 : 1) และเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (มาตรา 24) ที่ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิทยาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเสียใหม่เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนภาษามากขึ้นอีกทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจภาษาอังกฤษและเรียนภาษาอังกฤษด้วยความสนุกสนาน (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 87) ครูจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและกล้าที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเองก็จะทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษได้นั้นครูต้องใช้วิธีการสอนอย่างเหมาะสมที่จะทำให้การเรียนการสอนมีสัมฤทธิ์ผลได้ ครูจำเป็นต้องนำเอานวัตกรรมใหม่ๆ มาช่วยสนับสนุนในการเรียนการสอนเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน รวมทั้งคุณภาพของครูซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หากครูยังสอนแบบเก่าที่ยังเน้นให้นักเรียนท่องจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ก็จะเป็นผลให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ดีเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่าครูเป็นผู้มีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษาอังกฤษ (ชนิกา เจียรนัยปริเปรม. 2542 : 23) ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายและปรับปรุงเนื้อหาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเนื้อหาตามความสนใจพร้อมทั้งเสริมแรงในการเรียนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ มีจินตนาการในการใช้ภาษามากขึ้น ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ โดยจัดสถานการณ์และบรรยากาศในการเรียนการสอนให้สนุกสนานมากยิ่งขึ้นและเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอยู่ในปัจจุบัน รู้จักที่จะหาทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และตัดสินใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองมีการพัฒนาทักษะกระบวนการทางความคิดเพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม และประเทศชาติได้

ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษให้ทันสมัยทั้งบทเรียน สื่อต่าง ๆ และกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปีก็ตาม นักเรียนไทยก็ยังใช้ภาษาอังกฤษได้ไม่ดีนัก จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการรับรู้และถ่ายทอดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับประเทศอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางด้านภาษามากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้นเรียน / ปีการศึกษา	คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ	
	ภาษาอังกฤษ	การเขียนภาษาอังกฤษ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2541	22.5 (40)	8.9 (20)
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2543	19.5 (50)	10.5 (40)
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542	22.9 (50)	11.4 (50)

ที่มา: คุณภาพการศึกษา. (2545, 10 กรกฎาคม). มติชน. หน้า 15

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความคิดว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) สามารถที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ ซึ่งการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) พัฒนาโดย ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ เบรนต์ บาร์ทเลต และ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (Walker, Richard; Bartlett, Brendan; & Rattanaovich, Saowalak. 1984) เป็นวิธีการที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การอ่าน การพูดและการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเอง เน้นการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง ไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา โดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมทางด้านภาษาที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษามาใช้กับผู้เรียนในการรับรู้และการเรียนรู้ตามธรรมชาติ โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ยังเป็นกระบวนการเรียนการสอนในลักษณะฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาได้จริงในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ โดยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้มีประสบการณ์ในการใช้ภาษากับผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การใช้ภาษาได้จริงในชีวิตประจำวัน

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 148) รวมทั้งยังส่งผลให้พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในห้องเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี และไม่มีพฤติกรรมใด ๆ เกิดขึ้นในห้องเรียนในขณะที่ที่ครูสอน เช่น ตะโกน ส่งเสียงดัง ลูกเดินไปมา คอยกัน โยนของ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้เป็นพฤติกรรมที่ไม่มีระเบียบวินัยในห้องเรียนครูจำเป็นต้องเร่งทำการแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวายและเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอน (ปัญจา สดสง่า. 2531 : 10) ดังนั้น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) จึงเป็นการสอนภาษาอังกฤษที่จะช่วยดึงดูดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นและยังช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ครบทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จากผลงานวิจัยของพนาน้อย รอดชู (2540) บรรเจิด พุฒารัตน์ (2541) เปรมวดี รัตกุล (2541) เกศรี กิตศิริ ปัญญา (2542) และกมลภัทร์ พุทธสันติธรรม (2545) ผลปรากฏว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ริชาร์ด วอล์คเกอร์ เบรนต์ บาร์ทเลท และ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1984 : 58) และพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะนำการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเปรียบเทียบว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูว่าการสอนแบบใดจะให้ผลดีแก่นักเรียนมากกว่ากันทั้งในเรื่องการเรียนการสอน และพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยในห้องเรียน อีกทั้งเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนที่จะนำไปปรับปรุงในด้านการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

6. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รวมทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนให้มีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 288 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวน 6 ห้องเรียน จัปสลากได้กลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน ๆ ละ 48 คน แล้วจึงจัปสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

ระยะเวลาในการทดลอง

การศึกษาดทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้นรวม 20 คาบ คาบละ 45 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 4 คาบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษา (Genre) ชนิดเรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) เรื่อง John Brown, Rose and the Midnight Cat และชนิดวิธีการ (Procedure Genre) เรื่อง How to make Tuna Salad โดยพิจารณาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) ที่มีเนื้อหา คำศัพท์ โครงสร้าง และไวยากรณ์ในระดับเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ PACESETTER ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ซึ่งทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เนื้อหาเดียวกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
  1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
  2. การสอนตามคู่มือครู
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  1. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
  2. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ศัพท์ที่ 1 การสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) หมายถึง การสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา เป็นการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติซึ่งทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาได้ครบทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างต่อเนื่อง บูรณาการด้วยตนเอง โดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมทางด้านภาษาที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมาย ในการนำรูปแบบภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบกับคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้ (Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการทางความคิด ซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ คือ ความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 23 - 27) โดยมีขั้นตอนการสอนตามประเภทของสื่อการสอนดังนี้

1 สื่อการสอนประเภทเรื่องเล่าแบบจินตนาการ (Narrative Genre)

- ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
- ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านเรื่อง และเล่นบทบาทสมมุติ
- ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน
- ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่
- ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาเพื่อทบทวนและฝึกย้ำความแม่นยำโดยจัดตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 39)
  - 1) จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
  - 2) อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
  - 3) เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
  - 4) นำคำมาแต่งประโยคด้วยปากเปล่าได้
  - 5) อ่านและเขียนประโยคที่แต่งได้
  - 6) แยกลูก-ประสมคำจากคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่ได้
  - 7) นำคำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้
  - 8) อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้
  - 9) อ่านเรื่องจากเรื่องใหม่ได้
  - 10) เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากสิ่งที่อ่าน/ฟังและพบในชีวิตประจำวันได้
  - 11) พูดตอบได้-สนทนาเรื่องใหม่ต่าง ๆ ได้
  - 12) เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้

2 สื่อการสอนประเภทวิธีการ (Procedure Genre) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ครูแนะนำอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ พร้อมทั้งสาธิตเกี่ยวกับการทำสิ่งต่าง ๆ ทีละขั้นตอนอย่างช้า ๆ และชัดเจน
- ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ครูสอนไปแล้วตามลำดับขั้นตอนการทำ พูดย้ำตามครูถึงขั้นตอนในการทำ ทดลองปฏิบัติ
- ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่ทำร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยให้นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องที่ทำลงในกระดาษแผ่นใหญ่ ครูทำหน้าที่เจรจาหาข้อตกลงร่วมกัน
- ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียนข้อความต่าง ๆ ตามสิ่งที่เขียนในขั้นที่ 3 ลงเป็นเล่ม เพื่อทำหนังสือเล่มใหญ่

ขั้นที่ 5 เล่มเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ 12 ประเภทเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 5 ของสื่อการสอนประเภทเรื่องเล่าแบบจินตนาการ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่สำเร็จแล้วเป็นแหล่งในการเรียนรู้กันว่า

การประเมินผลในทุกขั้นตอนของการสอน จะมีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น สังเกตการอภิปราย การสนทนา การอ่านออกเสียง ตลอดจนการตอบคำถามและกระบวนการตรวจงานทั้งที่เป็นงานกลุ่มและงานส่วนบุคคล

2. ศัพท์ที่ 2 การสอนตามคู่มือครู หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษตามแผนการสอนตามจุดประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) สำหรับกลุ่มควบคุม ซึ่งใช้เนื้อหาเดียวกับกลุ่มทดลองโดยใช้ขั้นตอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษา (2534) ดังนี้

- ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความตั้งใจจดจ่อต่อบทเรียนเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดกับนักเรียน โดยครูอาจใช้วิธีการพูดเร้าใจ สนทนา ชักถาม ทายปัญหา หรือใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ
- ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์โดยเฉพาะเจาะจงลงไป เพื่อให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของบทเรียนและทราบจุดประสงค์ปลายทางของการสอน
- ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้นักเรียนระลึกถึงการเรียนรู้พื้นฐานที่จำเป็นจะต้องนำมาใช้โดยการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความสามารถหรือประสบการณ์พื้นฐานของนักเรียนที่จะนำไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้นั้นเพื่อพิจารณาว่านักเรียนมีความพร้อมมากน้อย เพียงใด ซึ่งครูอาจใช้วิธีซักถามสนทนา หรือให้นักเรียนปฏิบัติ
- ขั้นที่ 4 แสดงบทเรียนใหม่โดยใช้สื่อกระตุ้นโดยครูเริ่มกิจกรรมของบทเรียนใหม่ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการพูดอธิบายซักถามให้ตัวอย่าง หรือการจัดให้นักเรียน ได้กระทำกิจกรรมโดยครูยึดจุดประสงค์นำทางเป็นหลัก
- ขั้นที่ 5 ให้แนวการเรียนรู้โดยครูบอกแนวทางให้นักเรียนสามารถกระทำกิจกรรมด้วยตัวของเขาเอง ครูอาจแนะวิธีทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้า ให้คำถามเป็นการนำทางหรือให้แนวทางไปคิดเอง
- ขั้นที่ 6 ขั้นปฏิบัติครูให้นักเรียนรู้โดยครูบอกแนวทางให้นักเรียนสามารถกระทำกิจกรรม
- ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ครูแสดงให้นักเรียนเห็นผลการปฏิบัติหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกมานั้นมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร โดยการให้คำชม คำแนะนำรวมทั้งแสดงความยินดีในผลงานของนักเรียน

- ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ครูแสดงให้นักเรียนเห็นผลการปฏิบัติหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกมานั้นมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร โดยการให้คำชม คำแนะนำรวมทั้งแสดงความยินดีในผลงานของนักเรียน
- ขั้นที่ 8 การประเมินผลการปฏิบัติ ครูทำการวัดหรือประเมินว่าพฤติกรรม หรือผลงานที่นักเรียนทำนั้นได้ตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้นเพียงใด โดย วิธีการประเมินหรือใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนในบทเรียนต่อไป
- ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้โดยการสรุป ย้ำ ทบทวน การเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น โดยให้แบบฝึกหัดเสริมหรือการให้กิจกรรมเพิ่ม เช่น การให้การบ้าน เป็นต้น

3. ศัพท์ที่ 3 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึงความสามารถในการ ฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในบริบทต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งการใช้คำ ประโยค การจับใจความ การบอกรายละเอียดการลำดับความ และการวิเคราะห์ความของนักเรียน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง-พูด เพื่อทดสอบการพูดโดยครูป้อนคำถามและให้นักเรียนตอบเป็น รายบุคคล แบบทดสอบฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการอ่านเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และแบบทดสอบฉบับที่ 3 เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการเขียน เป็นแบบทดสอบการเขียนตอบแบบอัตนัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

4. ศัพท์ที่ 4 พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย วาจาในขณะที่มีการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านมีระเบียบวินัยในห้องเรียนช่วงขณะที่ครูทำการสอนและครูให้งานทำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. นักเรียนมีสมาธิในการเรียนโดยตั้งใจฟังอย่างสงบไม่พูดสอดแทรกหรือทำงานอื่นขณะที่ครูสอน
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายโดยส่งงานตามกำหนดเวลาที่ครูกำหนด

3. นักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อนๆในกลุ่มได้โดยแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ในกลุ่มได้
4. นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ (ไม่ลุกเดินไปมา)
5. นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี (ไม่คุยเล่นในขณะที่เรียน)
6. นักเรียนไม่เอะอะโวยวายในห้องเรียน
7. นักเรียนไม่ตะโกนในห้องเรียน
8. นักเรียนไม่หยอกล้อเพื่อน ๆ ขณะที่เรียน
9. นักเรียนไม่พูดคำหยาบกับเพื่อน
10. นักเรียนไม่รังแกเพื่อน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่1)ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน
5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่1)
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

กระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเป็นลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนแบบบูรณาการเป็นการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีความสามารถในการพัฒนาภาษาในทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความหมายโดยรวมของเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจองค์ประกอบย่อยของภาษาอันได้แก่ โครงสร้าง ไวยากรณ์ ตัวสะกด ฯลฯ และการเน้นการฝึกปฏิบัติในการใช้ภาษาของผู้เรียนนั้นจะต้องคำนึงถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาตามความต้องการของตนในการสื่อความหมายได้อย่างแท้จริงนอกจากนี้ผู้เรียนย่อมจะได้รับประสบการณ์ตรงและใช้ภาษาได้อย่างมีความหมายและมีประสิทธิภาพได้มากขึ้น นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษา ดังนี้

ไฮเมส (Hymes, 1972 : 281) เสนอความเห็นว่ายทฤษฎีทางภาษาศาสตร์จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสื่อสารและวัฒนธรรมเพราะว่าภาษาเป็นตัวที่ช่วยในการสื่อสารและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของแต่ละคนที่อยู่ในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป ดังนั้น ความสามารถทางภาษาหมายถึงความสามารถของผู้พูดในการสื่อความหมายในชุมชนตามความเห็นของไฮเมสนั้นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารจะมีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาได้โดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. การใช้ภาษานั้นเป็นไปอย่างถูกต้องตามกาลและเทศะหรือไม่ เช่น เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ
2. การใช้ภาษานั้นช่วยให้การแสดงความหมายเป็นที่เข้าใจได้อย่างชัดเจนหรือไม่เพียงใด

3. การใช้ภาษานั้นสอดคล้องกับบริบทภาษาที่ใช้เหมาะสมและประสบความสำเร็จเพียงใด

4. การใช้ภาษานั้นสามารถสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้จริงเพียงใด เพื่อการนำไปใช้และเกี่ยวข้องกับสิ่งใดได้บ้าง

ฮัลลiday (Halliday. 1970 : 145) กล่าวถึงการใช้ภาษาว่า “ภาษาศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับรายละเอียดของการพูดหรือข้อความต่าง ๆ เนื่องจากการศึกษาการใช้ภาษานั้นจะศึกษาได้จากหน้าที่ของภาษาที่นำมาใช้เท่านั้น เพราะฉะนั้นองค์ประกอบของความหมายทั้งหมดจะเป็นจุดเน้นที่สำคัญในการศึกษาการใช้ภาษา” ความเห็นของฮัลลidayเกี่ยวกับหน้าที่การใช้ภาษาสนับสนุนความเห็นของไฮเมส ในเรื่องความสามารถทางการสื่อสาร ไฮเมส (Hymes. 1975 : 11-17) อธิบายหน้าที่การใช้ภาษาไว้หลายประการดังนี้

1. หน้าที่ในฐานะเป็นเครื่องมือ หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการต่าง ๆ ได้
2. หน้าที่โดยปกติ หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้อื่น
3. หน้าที่ในเชิงปฏิสัมพันธ์ หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ
4. หน้าที่โดยส่วนบุคคล หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกและความหมายส่วนตัว
5. หน้าที่เพื่อการเรียนรู้ หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อเรียนรู้และค้นคว้า
6. หน้าที่ในการจินตนาการ หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อสร้างสรรค์โลกของจินตนาการ
7. หน้าที่ในการเป็นตัวแทน หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารข่าวสารต่าง ๆ

แครชเชน (Krashen. 1984) เสนอความเห็นว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความสามารถทางภาษาและให้ความแตกต่างของกระบวนการนี้จากการเรียนรู้ การรับรู้ภาษา (Language – acquisition) เป็นเพียงตัวแทนของความคิดหรือสัมพัทธ์เกี่ยวกับความรู้ทางไวยากรณ์ซึ่งมีผลจากการเรียนการสอนแต่ไม่อาจนำไปสู่การรับรู้ได้ ระบบการเรียนจะสามารถตอบสนองได้เพียงการตรวจสอบผลของระบบการรับภาษาเท่านั้น แครชเชนและนักทฤษฎีทางด้านภาษายังอีกหลายท่านเน้นการเรียนรู้ภาษาซึ่งพัฒนามาจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมากกว่าการฝึกทักษะทางภาษา

มอร์โรว์ (Morrow. 1981 : 59-66) กล่าวถึงหลักการสอนภาษามีหลักการสำคัญ 5 ประการ

1. การเรียนการสอนที่ผ่านมามีขาดจุดประสงค์ปลายทางที่ชัดเจน โดยเฉพาะจุดประสงค์ของการเรียน ดังนั้นในการสอนภาษาแก่นักเรียนจะต้องทำให้ผู้เรียนตระหนักว่าบทเรียนที่ตนเรียนอยู่เป็นสิ่งที่ต้องการและนำไปใช้ได้

2. การแยกสอนเป็นส่วนย่อยๆ นั้นไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้เท่ากับการสอนรวมเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกในส่วนรวมและให้ใช้ภาษาได้ในระดับที่เหนือประโยคขึ้นไปและเป็นภาษาที่ใช้จริงในสถานการณ์จริง

3. เป้าหมายในการสอนภาษาก็คือการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาต่างประเทศ ดังนั้นในการฝึกให้นักเรียนใช้รูปแบบของภาษาจึงควรอยู่ในลักษณะของกระบวนการสื่อสาร ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการคือ

ประการที่ 1 ช่องว่าง (Information Gap) ในชีวิตจริงการสื่อสารจะเกิดขึ้นระหว่างคนสองคนหรือมากกว่านั้น เมื่อคนใดคนหนึ่งรู้ข้อมูลบางอย่างที่คนอื่นไม่รู้ จุดประสงค์ของการสื่อสารก็เพื่อปิดช่องว่างของข้อมูล

ประการที่ 2 ตัวเลือก(Choice) ผู้ใช้ภาษามีทางเลือกทางด้านภาษาและข้อมูลที่เหมาะสมกับความคิดที่เขาต้องการแสดงออก

ประการที่ 3 ข้อมูลย้อนกลับ(Feedback) ผู้ใช้ภาษาต้องได้รับข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกันเขามีโอกาสฝึกการใช้ภาษาโดยอาศัยกิจกรรมสื่อสารในสถานการณ์จริง

ดิลเลอร์ (Diller. 1975 : 65-66) เสนอความเห็นว่ วิธีการสอนภาษาต่างประเทศนั้นมีอยู่หลายวิธีที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษามีประสิทธิภาพ วิธีการสอนใหม่ ๆ จะเน้นการฝึกภาษาอย่างมีความหมายโดยการเลียนแบบ จดจำ ฝึกกระสวนประโยคและยึดถือกฎเกณฑ์ของโครงสร้างภาษาเพื่อที่จะแยกรูปแบบและโครงสร้างของภาษาที่เรียนได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และคิดเป็นภาษาของตนเองได้ พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาแม่ในการสอน ยึดหลักการให้ความเข้าใจกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษาไปตามลำดับขั้น และใช้แบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนได้ฝึกฝน การใช้ภาษาอย่างมีความหมาย ทั้งโดยการจำและการคิดด้วยตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 3) การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอดีตเน้นความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา คือ เสียง ศัพท์ และโครงสร้าง ซึ่งไม่ได้เป็นวิธีที่นำไปสู่การสื่อสารทางภาษาได้ แนวคิดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากการให้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์การฝึกกระสวนประโยค แต่ให้ความสำคัญกับการเน้นความถูกต้องในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ การใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ที่เป็นจริงมีความถูกต้องเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับในสังคม

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 49-73)กล่าวถึงแนวโน้มในการสอนภาษาในปัจจุบันว่าเป้าหมายของการสอนภาษา เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง ให้โอกาสนักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ เน้นการสอนที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ ผู้สอนจะมีหน้าที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องให้หลักการพัฒนาทักษะภาษาทั้งสี่ในลักษณะบูรณาการ

สุริ พงษ์ทองเจริญ (2525 : 3-4) กล่าวว่าภาษาอังกฤษเป็นวิชาประเภททักษะ ผู้เรียนจะต้องฝึกทักษะ เครื่องมือที่ปรากฏเป็น 2 ลักษณะคือในลักษณะคำพูด และในลักษณะตัวอักษร เมื่อใช้คำพูดเป็นเครื่องมือสื่อความหมายผู้ที่ติดต่อกันจะต้องใช้การพูดและการฟังเป็นเครื่องมือสำคัญ ถ้าใช้ตัวอักษรเป็นสื่อผู้ที่ติดต่อกันก็ต้องรู้จักและเข้าใจตัวอักษรนั้น ๆ กล่าวคือจะต้องอ่านออกและเข้าใจความหมาย และจะต้องสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกเป็นตัวอักษร ดังนั้นการเรียนภาษาอังกฤษที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้เรียนจึงต้องมีการฝึกทักษะ 4 ประการ คือ

1. ทักษะในการฟัง
2. ทักษะในการพูด
3. ทักษะในการอ่าน
4. ทักษะในการเขียน

1. แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการฟัง

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (ม.ป.ป. : 24) ได้เสนอแนวทางส่งเสริมด้านทักษะการฟังว่าควรปฏิบัติไปตามลำดับจากง่ายไปหายาก ดังต่อไปนี้

1. การฟังคำเดี่ยว ฟังวลีและฟังประโยค ซึ่งอาจทำได้โดยให้แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ กันเช่น ปฏิบัติตามคำสั่ง วาดรูป เล่นเกม บอกทิศทางตามแผนที่ทั้งนี้อาจให้สังเกตการเน้นเสียงหนักเบาในคำ และระดับเสียงสูง-ต่ำในประโยค เป็นต้น

2. การฟังโดยพยายามเชื่อมคำต่าง ๆ ที่ได้ยินเป็นกลุ่มคำที่มีความหมายเพื่อให้จำง่าย เช่น พยายามสร้างจินตนาการจากคำเป็นภาพ ซึ่งจะเป็นภาพที่สวยงามหรือตลกก็ได้ เพื่อให้จำสิ่งที่ฟังได้นานขึ้น และเกิดความสนใจที่จะฟังต่อไป

3. การฟังเนื้อเรื่องสั้น ๆ ซึ่งอาจจะมีโครงสร้างและคำศัพท์ที่รู้จักแล้ว โดยที่ผู้สอนให้สรุปเหตุการณ์ว่าใครทำอะไร ทำแล้วหรือยังไม่ได้ทำ หรือกำลังทำอยู่ หรือสรุปได้ว่าบุคคลในเรื่องมีอาชีพอะไร เป็นต้น

4. การฟังบทสนทนาหรือข้อความต่าง ๆ ควรเป็นบทสนทนาหรือข้อความที่อยู่ในชีวิตประจำวันและเป็นธรรมชาติคือ มีความเร็วปกติ ผู้พูดมีทั้งหญิงและชายที่ต่างวัยต่างอาชีพ สถานภาพทางสังคมและสำเนียงต่างกันเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาที่ใช้อยู่จริง

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 74-77) กล่าวว่าเป้าหมายของการพัฒนาทักษะการฟังภาษาต่างประเทศคือ ความเข้าใจภาษาพูดของเจ้าของภาษาในลักษณะปกติ หมายถึงด้วยอัตราความเร็วในการพูดปกติในสถานการณ์ต่าง ๆ การพัฒนาการฟังจะเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่การพัฒนาการพูดที่ถูกต้อง ผู้สอนย่อมมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้เรียน ผู้สอนควรหากิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฟังเสียง การสนทนาหรือข้อความ

ต่าง ๆ ของเจ้าของภาษา เพื่อฝึกจับใจความสำคัญ และควรกระทำเป็นขั้นตอนจากง่ายไปสู่ระดับที่ยากขึ้นอาจกระทำได้อดังนี้

1. ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำเดี่ยว ๆ ได้ ควรปฏิบัติดังนี้คือ เริ่มเข้าใจตัวเลขเป็นภาษาต่างประเทศ เข้าใจคำศัพท์ใหม่ ๆ การใช้คำคู่ที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น

2. การให้ผู้เรียนเข้าใจประโยคเป็นภาษาต่างประเทศ โดยอาศัยกลวิธีดังนี้

1 ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่ง

2 ใช้การแนะแนวทางโดยการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น บัตรคำ

รูปภาพ แผ่นภาพ

3 ให้ความหมายของภาษาแม่เพื่อเปรียบเทียบสำหรับประโยคหรือคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากและสับสน

3. การฟังเสียงที่ไม่เคยชินจากอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกให้ฟังนิทาน ฟังข่าวสารต่าง ๆ

4. ฝึกความเข้าใจจากบทความสั้น ๆ เพื่อจะได้รู้จักรวบรวมคำศัพท์ และโครงสร้างที่เข้าใจกันดีแล้วในโอกาสต่าง ๆ ได้

5. ให้ฝึกฟังข้อความที่บันทึกเสียงได้

6. ฝึกความเข้าใจการฟัง-พูด สนทนาโดยทั่วไป เช่น ให้ฟังเสียงการสัมภาษณ์ เป็นต้น

7. ฉายภาพยนตร์ต่างประเทศหรือสไลด์

8. การฝึกความเข้าใจข้อความต่าง ๆ ในระดับที่ยากขึ้นสำหรับผู้เรียนในระดับสูง โดยให้แสดงความคิดเห็น วิจารณ์ เตรียมคำถามเพื่ออภิปราย หรือจดบันทึกข้อความที่ฟัง เมื่อนักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการฟังก็จะมีแสดงออกถึงความสามารถในการฟังโดยการพูด ซึ่งก็เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ทำให้มีการสื่อสารกันได้และเกิดทักษะควบคู่กันไป

แอนเดอร์สัน และลินช์ (Anderson; & Lynch. 1988 : 47-60) อธิบายว่าการฟังต้องอาศัยการฝึกจากการสอนที่วางขั้นตอนไว้เป็นอย่างดี ซึ่งต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. ประเภทของตัวป้อน ได้แก่ ลักษณะภาษาที่รับฟัง ความยากง่ายของคำป้อนทางภาษาขึ้นอยู่กับการจัดลำดับข้อมูลความคุ้นเคยกับหัวเรื่องที่ได้อฟัง และความชัดเจนของข้อมูลที่ให้ตลอดจนความซับซ้อนของเนื้อหา เป็นต้น

2. การสนับสนุนจากบริบทในการฟัง ความเข้าใจในการฟังขึ้นอยู่กับปริมาณของข้อมูลและเวลาที่ใช้ในการฟัง ถ้าผู้ฟังผ่านกิจกรรมฟังที่เหมาะสมมาก่อนมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฟังที่ชัดเจนทำให้การรับข้อมูลเป็นขั้นตอนมากขึ้น ผู้ฟังไม่ค่อยเน้นความจำมากเกินไป การใช้สื่อที่มองเห็นจะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจหรือตีความสิ่งที่ฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้ฝึกการฟังได้ผลยิ่งขึ้น

3. ประเภทของกิจกรรม กิจกรรมที่ต่างกันทำให้ผู้ฟังได้รับสิ่งที่ซับซ้อนต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงควรจัดให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

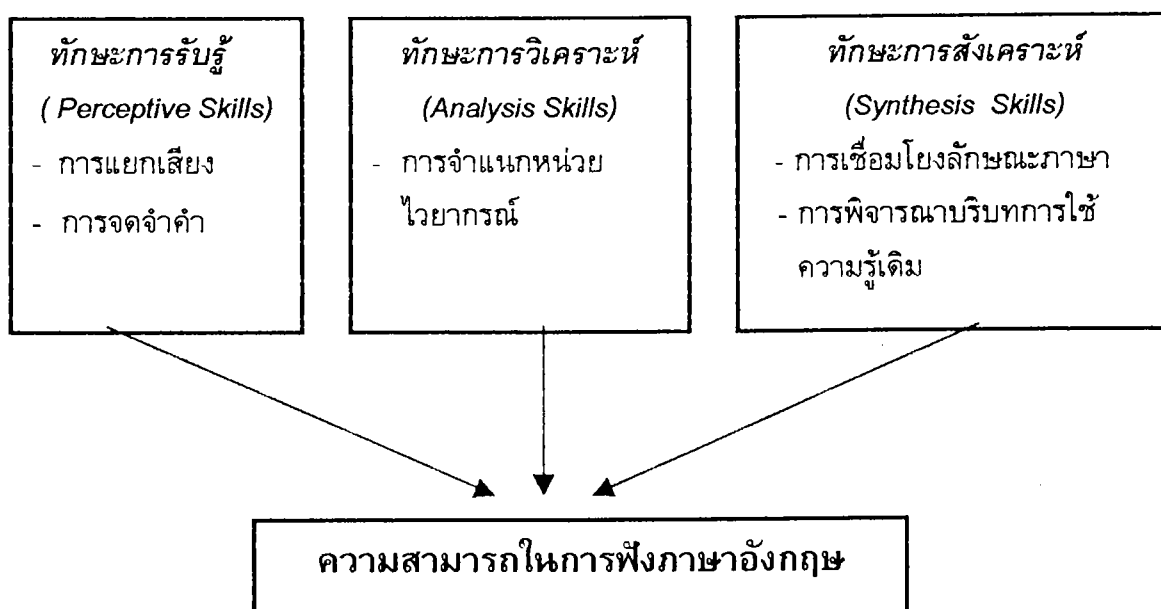
รอสท์ (Rost. 1991 : 3-4) ได้กล่าวถึงความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษว่าผู้ฟังต้องมีทักษะต่าง ๆ ดังนี้

1. ทักษะการรับรู้ (Perceptive Skills) คือ ความสามารถในการจำแนกเสียงต่าง ๆ ได้และความสามารถจดจำคำที่ฟังได้

2. ทักษะการวิเคราะห์ (Analysis Skills) คือ ความสามารถในการจำแนกหน่วยทางไวยากรณ์ และสามารถจำแนกหน่วยทางภาษาที่ควรนำไปใช้ได้

3. ทักษะการสังเคราะห์ (Synthesis Skills) คือ ความสามารถในการเชื่อมโยงตัวชี้แนะด้านภาษากับส่วนอื่น ๆ และสามารถนำความรู้เดิมมาใช้ประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการฟังได้อย่างเหมาะสม

ทักษะทั้ง 3 ที่กล่าวนี้มีความสัมพันธ์กันโดยแต่ละทักษะมีผลต่อความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ดังที่ รอสท์ (Rost. 1991 : 3-4) ได้แสดงเป็นแผนภูมิภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ของทักษะทั้ง 3 ทักษะ

ที่มา : Rost, Michael. (1991). *Listening in Action : Activities for Developing Listening in Language Teaching*. p.3-4

สรุป ทักษะการฟังมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นวิถีทางที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ นอกจากนี้ยังเป็นทักษะพื้นฐานที่จะช่วยพัฒนาส่งเสริมทักษะด้านอื่น ๆ รวมทั้งเป็นทักษะที่จะช่วยในการเก็บรวบรวมสะสมความรู้ ความคิด ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจและการแสดงพฤติกรรมให้ถูกต้องเหมาะสมได้ในชีวิตประจำวัน

2. แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการพูด

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531 : 77) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการพูดว่าหลังจากผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฟังมากพอ ผู้สอนควรพยายามหากิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดจริง ในชั้นเรียนซึ่งอาจเป็นการพูดตามอย่างที่เคยได้ยินหรือพูดอย่างอิสระ ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนออกมาเป็นคำพูดและควรพูดเกี่ยวกับเรื่องที่ผู้เรียนได้ฟังมาก่อน เพราะจะทำให้ผู้เรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติ ความคิดรวบยอดทางภาษาที่ผู้เรียนพัฒนามาจากการฟังพร้อมทั้งเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยินนั้นผู้เรียนพร้อมที่จะพูดและยอมพูดได้อย่างเข้าใจความหมายและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

หน้าที่ของผู้สอนในการช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูด มี 2 ประการ คือ

1. ผู้สอนจะเป็นผู้ตัดสินใจ และแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของผู้เรียน
2. ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุนและทบทวนการพูดของผู้เรียน ซึ่งมี

ส่วนร่วมในการพูดของนักเรียนเสมอ

จะเห็นได้ว่าการพูดนั้นเมื่อนักเรียนได้รับรูปแบบจากการฟังแล้วก็จะพยายามถ่ายทอดความรู้สึกออกมาในลักษณะภาษากายหรือภาษาพูดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ ทั้งนี้นักเรียนจะมีโอกาสพัฒนาทักษะการพูดนั้น ผู้สอนจะต้องพยายามหากิจกรรมต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดจริง ๆ ความคิดรวบยอดทางภาษาที่นักเรียนพัฒนาจากการฟังจะส่งเสริมให้มีการพัฒนาการพูดได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ไบรน์ (สมิตรา อังวัฒนกุล. ม.ป.ป. : 18-19; อ้างอิงจาก Byrne. 1987 : 22 -99) ได้แบ่งขั้นตอนในแนวทางส่งเสริมด้านทักษะการพูดไว้ 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นการให้ความรู้ ครูเป็นผู้เลือกเนื้อหาการสอน ผู้เรียนมีหน้าที่ฟังและทำความเข้าใจ
2. ขั้นการฝึกฝน ครูแจ้งงานให้ผู้เรียนทุกคนได้ฝึกฝนการพูดให้มากที่สุด
3. ขั้นการใช้ภาษาตามความต้องการ ครูทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำหรือให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการสื่อความได้อย่างเสรี เป็นการพิสูจน์ว่า ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้หรือไม่

บราวน์ และยูล (Brown & Yule. 1988 : 27) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมด้านทักษะการพูดว่า เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างมีเป้าหมายซึ่งในที่นี้คือภาษาอังกฤษ โดยให้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษตามหน้าที่ต่าง ๆ อันเป็นหน้าที่ของภาษาพื้นฐานที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การกล่าว ทักทาย การกล่าวคำขอบคุณ การขอโทษ ซึ่งแต่ละหน้าที่ของภาษาจะมีรูปแบบหรือสำนวนในการใช้ภาษาต่าง ๆ กันไป

สมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : 167) อธิบายว่าการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ดังนั้นทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมฟังผู้อื่นได้เข้าใจ อย่างไรก็ตามทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และต้องเกิดจากการฝึกฝน

อลเลอร์ (Oller. 1979 : 320-326) อธิบายถึงองค์ประกอบของภาษาพูดไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. สำเนียง (Accent)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. คำศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
5. ความสามารถเข้าใจคำพูดของผู้อื่น (Comprehension)

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 54-55) อธิบายว่าสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงแนวทางส่งเสริมด้านทักษะการพูด มีดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในด้านการออกเสียง การเลือกความหมาย และกฎไวยากรณ์ของภาษา และสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์จริง กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะทางภาษาและมีทักษะทางการสื่อสาร

2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการก่อนบทสนทนาที่เป็นทางการ และควรเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน โดยสามารถชี้ให้เห็นเกณฑ์การพูดได้คือ รู้จักว่าบทสนทนานี้ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร ที่ไหน อย่างไร

3. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยในแนวทางการส่งเสริมทักษะการฟัง - พูด ควรเป็นบรรยากาศที่ไม่เครียด ผู้เรียนมีความสบายใจและไม่กระตือรือร้นที่จะพูด

นอกจากนี้ (ชัยยา เปรมภักดิ์. 2543 : 15) ได้กล่าวถึงแนวทางส่งเสริมด้านทักษะการพูดว่าควรส่งเสริมให้เด็กมีการพูดแบบปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อบทบาทในการพูดของผู้เรียนเพื่อให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดริเริ่มได้อย่างมีขอบเขตที่กว้างขึ้น สิ่งสำคัญคือผู้เรียนควรมีโอกาสได้ฝึกแสดงความคิดเห็นจากการที่ได้ฝึกกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการ

แก้ปัญหาในการสื่อสารในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ในการวิเคราะห์ และได้รับข้อมูลย้อนกลับในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าอะไรควรปรับปรุงแก้ไขในการพูดสถานการณ์นั้น ๆ อีกทั้งต้องอาศัยท่วงที วาจา ความชัดเจนชัดคำ และน้ำเสียงประกอบในการใช้ภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การออกเสียงว่าชัดเจนหรือไม่เพียงใด การลงเสียงหนักเบา การใช้เสียงขึ้นลง การเว้นจังหวะในการพูด

2. ท่วงที สีหน้า การสบตากับผู้ฟังว่าสอดคล้องและเหมาะสมกับการแสดงออกทางการพูดหรือไม่ และผู้พูดสามารถใช้ได้อย่างได้ผลหรือไม่

3. ศัพท์สำนวนที่ใช้ว่าเหมาะสมและได้ความหมายหรือไม่

4. โครงสร้างประโยคที่ใช้ว่าถูกต้องหรือไม่

5. ใจความสำคัญของการพูด

6. รายละเอียดสนับสนุนหรือโต้แย้งพร้อมทั้งการให้เหตุผล

7. การสรุปประเด็นหรือการขมวดท้ายคำพูด

8. การรักษาสัมพันธภาพกับผู้ฟังด้วยการใช้ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาที่เหมาะสม

สรุป การพูดที่มีประสิทธิภาพ ผู้พูดต้องมีความสามารถในการใช้ภาษา สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมาะสมตามกาลเทศะ และต้องใช้ประสบการณ์เดิมบูรณาการเข้ากับประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน พยายามฝึกฝนทักษะการพูดอย่างต่อเนื่องจนเกิดความชำนาญอย่างแท้จริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการอ่าน

1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านโดยผู้เขียนถ่ายทอดอารมณ์ ความคิดและความรู้สึกออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ส่วนผู้อ่านทำหน้าที่ตีความจากสัญลักษณ์เหล่านั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดไว้ ตลอดจนเกิดอารมณ์และความรู้สึกร่วมไปกับผู้เขียนด้วยซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของกูดแมน (Goodman. 1989 : 209) ที่ว่าความเข้าใจในการอ่าน คือ การสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนโดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาได้เพื่อประมวลความคิดกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้ การอ่านเป็นกระบวนการศึกษาที่มีอาจแยกขาดจากกันได้ ส่วนในการดำรงชีวิตประจำวันนั้น การอ่านช่วยให้เกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์และความเจริญทางวิทยาการต่าง ๆ จากเหตุผลดังกล่าวทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญ และพยายามปลูกฝังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความรู้ที่มีมากมาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการออกไปประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการอ่านในปัจจุบันมีเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการจับใจความสำคัญของเรื่องแปลความ ตีความและขยายความของเรื่องได้โดยมีกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์เดิมของตนเองให้มากที่สุดในการตีความหมาย ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้ช่วยในการจัดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ในการอ่านแก่ผู้เรียนพร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการอ่านของเขาสามารถอ่านและค้นคว้าด้วยตนเองกับสิ่งที่อ่านในชีวิตประจำวันได้

สมิท (Smith) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2531 : 185)

1. ระดับการอ่านตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นระดับความเข้าใจขั้นต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้โดยตรง
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation) หมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ละเอียด และลึกซึ้งกว่าในระดับแรก
3. ระดับความเข้าใจในขั้นวิจารณ์ (Critical Reading) หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถใช้ความคิดของตนวิเคราะห์ ตัดสิน และประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในระดับต้นและระดับขั้นตีความมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

บลูม (Bloom. 1956) ได้กล่าวถึงระดับความรู้ความเข้าใจในการอ่านไว้ 6 ระดับคือ

1. ระดับความรู้ (Knowledge) ผู้อ่านสามารถจดจำหรือระลึกถึงข้อมูลได้
2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) ผู้อ่านสามารถเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นภาษาสัญลักษณ์ และค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างความจริง ข้อสรุป คำจำกัดความ คำนิยาม
3. ระดับประยุกต์ (Application) ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาที่เหมือนกับปัญหาจริงในชีวิตซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการระบุปัญหา เลือกทักษะ และข้อสรุปที่เหมาะสม
4. ระดับวิเคราะห์ (Analysis) ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้และรูปแบบของการคิดในลักษณะต่าง ๆ
5. ระดับสังเคราะห์ (Synthesis) ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

6. ระดับประเมินผล (Evaluation) ผู้อ่านสามารถตัดสินระหว่างความดี ความเลว

2 องค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

องค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจของมนุษย์มี 3 ประการ คือ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2536 : 24; อ้างอิงจาก Chapman. 1987)

1. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Schema) ของผู้อ่าน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ความสามารถของผู้อ่านแตกต่างกัน เพราะผู้อ่านที่มีความรู้เดิมหรือมีประสบการณ์เดิมมา

ก่อนแล้วจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้นและเร็วขึ้น ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมนี้จึงเป็นหลักการที่สำคัญที่ผู้สอนสามารถนำเอามาใช้เป็นแนวคิดเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้อ่านได้มีโอกาสดึงใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของตนมาช่วยในการอ่าน รวมทั้งการใช้ทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ฟัง พูด อ่าน และเขียน ไปด้วย เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

2. อภิปัญญา (Meta – Cognition) เป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จะช่วยให้เข้าใจการอ่านดีขึ้นเนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนจากประสบการณ์มาใช้ในการจับความ ตีความ แปลความและขยายความได้ กลวิธีอภิปัญญามีหลากหลายวิธีด้วยกัน ที่สำคัญคือการเดาความเพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเองของผู้เรียนจะช่วยให้เข้าใจการอ่านดีขึ้น

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text Structure) เป็นเรื่องที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความในการอ่านได้ดี หากผู้อ่านเข้าใจวิเคราะห์โครงสร้างของการเขียนในเนื้อความนั้นๆ และทราบจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ โครงสร้างเนื้อความจะช่วยให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายเด่นชัดขึ้นว่าต้องการหาข้อมูลอะไร กระบวนการทางความคิดย่อมเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพในการจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ และขยายความในการอ่าน สิ่งที่สำคัญที่ครูผู้สอนควรคำนึงในเรื่องการอ่านมีดังต่อไปนี้

1. การอ่านภาษาที่สองนั้น สำหรับบางคนแล้วจะรู้สึกง่ายขึ้นหากมีการเปรียบเทียบกันระหว่างสิ่งที่เหมือนกันกับสิ่งที่แตกต่างกันหรือกับภาษาของตนเอง

2. การอ่านทำให้ได้ความรู้สึกว่ายากถ้าหากเนื้อหาที่อ่านไม่คลุมโครงสร้างไวยาการณ์คือโครงสร้างยากเกินไปสำหรับเขา ผู้อ่านจะรู้สึกยากและท้อแท้ใจเบื้องหน้าที่จะอ่าน

3. การอ่านสิ่งที่มีความหมาย (Strong Semantic) ถึงแม้จะอ่านในสิ่งที่เขียนด้วยโครงสร้างที่ง่าย ๆ ก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านได้ด้วยดี นั่นคือ สิ่งที่น่าสนใจให้อ่านต้องเป็นสิ่งที่สนใจมีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน สอดคล้องกับภูมิหลังประสบการณ์ของผู้เรียนด้วย

4. สิ่งที่จะให้ผู้เริ่มเรียนภาษาฝึกอ่าน ควรหลีกเลี่ยงการเรียนที่ใช้ภาษาพิเศษเฉพาะตัว เช่น หลีกเลี่ยงเรื่องเกี่ยวกับวรรณคดี (Literature) สื่อการเรียนที่จะให้เด็กอ่านควรเป็นเรื่องทั่วไป ๆ เช่น ป้ายต่าง ๆ คำบรรยาย บทสนทนา เป็นต้น การจะเลือกสื่อการเรียนในลักษณะใดก็ต้องแล้วแต่ภูมิหลัง (Background) ของผู้เรียนด้วย

5. การอ่านจะช่วยให้ง่ายขึ้นถ้าผู้เรียนได้พูดถึงสิ่งที่อ่านเสียก่อน สำหรับผู้เรียนในชั้นเริ่มต้นนั้นควรจัดเนื้อหาให้เป็นขั้นตอนในการพูดก่อน หลังจากนั้นให้ผู้เรียนอ่าน เช่นเดียวกับผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในระดับกลาง (Medium) ดังนั้นควรจัดกิจกรรมให้ฝึกพูดเรื่องนั้น ๆ ในเนื้อหา ก่อนแล้วจึงค่อยให้อ่านภายหลัง

6. สำหรับแนวทางส่งเสริมด้านทักษะการอ่านต่อผู้เริ่มเรียนภาษา การส่งเสริมควรเป็นไปตามธรรมชาติมุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่าน หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นอื่น ๆ ก่อน และมุ่งกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น

นอกจากนี้ครูจะต้องทำให้การอ่านเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน การสอนที่เป็นระบบต้องฝึกทักษะเฉพาะอย่าง มีกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ฝึกอ่านออกเสียงมากพอ ๆ กับฝึกอ่านในใจ ถ้ามีการฝึกเด็กอ่านโดยมีครูช่วยก็ควรมีการฝึกให้อ่านด้วยตนเองในสัดส่วนเดียวกันการจัดบทเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ ให้สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กเอาใจใส่เด็กที่มีปัญหาและให้เวลามากเป็นพิเศษควรมีการวางแผนเพื่อจัดเนื้อหาการอ่านของเด็กให้สอดคล้องกันตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อช่วยพัฒนาการอ่านของเด็กได้อย่างแท้จริง

สรุป แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการอ่าน เนื่องจากทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่ใช้ สื่อสารกันมากในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อการศึกษาหรือการติดต่อสื่อสารทำให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้โดยเอาความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมาบูรณาการเข้ากับเรื่องที่อ่านได้ จนสามารถที่เข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างถ่องแท้และก่อให้เกิดความสามารถในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

4. แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการเขียน

ความสามารถในการเขียนนั้นประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ที่เป็นขั้นตอนเริ่มจากทักษะระดับที่ง่ายและไม่ซับซ้อนเช่นการเขียนเลียนแบบตัวอย่างไปจนถึงระดับที่ยากเป็นความเรียงที่สมบูรณ์ผู้เขียนที่ประสบความสำเร็จในการเขียนได้นั้นจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจในองค์ประกอบของการเขียนเพื่อสามารถมองเห็นแนวทางในการเขียนมีความเข้าใจขั้นตอนและกิจกรรมการฝึกทักษะการเขียนเพื่อที่จะได้ติดต่อสื่อสารได้ตรงกับจุดประสงค์ของการสื่อสารในระดับต่าง ๆ ตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับแมคคริมมอน(McCrimmon. 1976 : 3) ที่กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องสื่อความคิด ความรู้สึกตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับเจตนาของของผู้เขียน

แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการเขียนนั้นผู้สอนควรที่จะทราบถึงกลวิธีต่าง ๆ ในการ ส่งเสริมด้านทักษะการเขียน เพื่อนำมาใช้กับนักเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการเขียนเป็นทักษะในการแสดงออก นักเรียนจึงต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้านในการเขียน ซึ่งต้องอาศัยในการฝึกทักษะในการเขียนมีขั้นตอนดังนี้

1. Copying เป็นการลอกแบบของครูลงสมุด เพื่อให้คุ้นเคยกับโครงสร้างของประโยคเครื่องหมายวรรคตอน การใช้อักษรตัวใหญ่ รวมทั้งการเขียนตามคำบอกด้วย

2. Reproduction ฝึกให้เขียนเองมากขึ้นจากสิ่งที่เขาจำได้ จากเรื่องที่อ่านตามคำบอก ภาพ หรืออาจเป็นการคัดลอกประโยคมาใช้ก็ได้

3. Recombination จะนำประโยคที่เคยเรียน มาดัดแปลงบางคำและนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเรื่อง รู้จักการใช้ตารางเทียบแทน การเปลี่ยนรูปประโยค

4. Guided Writing นักเรียนมีอิสระในการเลือกใช้คำและโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถย่อความได้ แต่ครูมีการควบคุมและให้คำแนะนำ

5. Composition นักเรียนมีอิสระมากขึ้นในการเขียน รู้จักทำเค้าโครงเรื่องเองและเขียนเรื่องได้เอง ครูจะคอยตรวจและแก้ไข

แฮริส (Harris. 1969 : 68-69) กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่สำคัญ 5 ประการ ต่อไปนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่จะใช้ในการเขียนตลอดจนความรู้สึกนึกคิดที่ถ่ายทอดออกมา

2. รูปแบบ (Form) ได้แก่ การเรียบเรียงถ้อยคำ จัดลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน

3. ไวยากรณ์หรือหลักภาษา (Grammar) ได้แก่ ความสามารถในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์มาเขียนประโยคที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้

4. ลิขภาษา (Style) ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารต่าง ๆ ในการเขียน เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน ตลอดจนอารมณ์และอรรถรส (Tone and Flavor) ในข้อความที่เขียน

5. กลไกในการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษา เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้องและการเขียนขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่ให้ถูกต้องตามแบบแผนของภาษานั้น ๆ

แพตตี (Patty. 1985 : 182-226) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถในการแสดงออกหรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวาง และพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

โอลิวา (Oliva. 1969 : 5) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาเขียนอย่างคล่องแคล่วในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป รวมทั้งความสามารถในการใช้โครงสร้างของภาษาคำศัพท์และสัญลักษณ์ที่ใช้แทนภาษาพูด ซึ่งผู้เขียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และโครงสร้างของภาษาก่อนที่จะลงมือเขียนจริง ๆ

เลาลักษณะ รัตนวิชัย (2531 : 94) ได้กล่าวถึงแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดในการเขียนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แนวทางการเลือกคำศัพท์และโครงสร้างของภาษาที่เหมาะสมดังนี้

1. การระดมพลังสมอง (Brainstroming) ผู้สอนอาจจัดผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่มและมุ่งโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนโดยครูผู้สอนจะตั้งประเด็นหรือ

ตั้งเรื่องไว้ให้ การใช้ภาษาอาจจะมีข้อบกพร่องแต่ผู้สอนไม่ควรถือเป็นเรื่องสำคัญมากนัก เมื่อสิ้นสุดการแสดงความคิดเห็นแล้วผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนจดบันทึกเอาไว้เพื่อนำไปใช้ในการเขียนของตนเองต่อไป

2. การอภิปรายร่วมกัน (Guided Discussion) กิจกรรมการสอนขั้นนี้จะแตกต่างจากกิจกรรมที่ 1 ในกรณีที่ผู้เรียนไม่เพียงแต่จดบันทึกข้อคิดเห็นทุกอย่างของสมาชิกในกลุ่มไว้เช่นข้อที่ 1 แต่จะพูดถกเถียงกันถึงความเหมาะสมของเรื่อง ความคิดเห็นที่ได้จะเป็นข้อยุติของกลุ่มในการอภิปราย อาจมีการแยกประเด็นในการอภิปรายในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ประเด็น แล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานความคตินั้น ๆ ต่อเพื่อนในชั้นเรียนต่อไป

3. การสัมภาษณ์ (Interviews) วิธีนี้ง่ายสำหรับการหาแนวคิดหรือความรู้ที่จะนำมาเขียนได้ ดังนั้น อาจให้ผู้เรียนมีโอกาสนำสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองสนใจ

4. การแสดงละครล้อเลียนสั้น ๆ (Skit) ผู้สอนอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงละครกันเป็นกลุ่มโดยเอาบทความที่แต่ละกลุ่มเขียนขึ้นมาเป็นบทละคร

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 109-110) กล่าวว่า แนวทางส่งเสริมด้านทักษะการเขียนผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนควรคุ้นเคยกับรูปแบบภาษาเขียนหลาย ๆ แบบทั้งนี้ถ้าผู้เรียนเห็นแต่บทสนทนา หรือการเขียนแบบเล่าเรื่อง ผู้เรียนก็ไม่สามารถเขียนจดหมายหรือรายงานได้ ดังนั้นจึงควรอธิบายรูปแบบการเขียนแบบต่าง ๆ เช่น แบบเล่าเรื่อง (Narrative) แบบบรรยาย (Descriptive) เป็นต้น

2. ผู้เรียนจะต้องทราบว่ากลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนมีอะไรบ้าง เช่น การเขียนตัวอักษร กฎการเรียบเรียงประโยค การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้เครื่องหมายสัมพันธคำ (Discourse Markers) ต่าง ๆ

3. ผู้เรียนควรได้เขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องในชีวิตจริงเพื่อจะช่วยให้เกิดแรงจูงใจและเห็นความสำคัญที่จะเขียน เพราะจะต้องใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4. ผู้สอนพึงระลึกเสมอว่าไม่มีวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด ผู้สอนที่ใช้แนวการสอนเพื่อการสื่อสารอาจใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบตามที่เห็นว่าเหมาะสมกับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการเขียนแบบบริบทต่าง ๆ การเขียนเรียงความโดยการวางกรอบให้เขียน การเขียนแบบอิสระ การฝึกประโยค การวิเคราะห์บริบทที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นของทุกวิธี เป็นต้น

5. ผู้สอนจะต้องตระหนักในหลักการที่ว่า การเขียน คือ การเขียนข้อเขียนที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันไม่ใช่เขียนแต่เพียงประโยคเดียว ๆ เท่านั้น ผู้เขียนจะต้องเขียนเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนและผู้อ่าน

6. ผู้สอนควรแลกเปลี่ยนลักษณะการทำงานระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนตัวต่อตัว มาเป็นผู้สอนและผู้เรียนหลาย ๆ คน เปลี่ยนบทบาทจากผู้ชี้ข้อผิดและผู้ตรวจข้อสอบมาเป็นผู้อ่านและช่วยวิจารณ์ฉบับร่างของผู้เขียนแทนและผู้เรียนกับผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงาน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 109-112) กำหนดเกณฑ์สำคัญที่ใช้การประเมินการเขียน ดังนี้

1. ความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้าง
  2. ความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา ได้แก่ คำศัพท์และสำนวนต่าง ๆ อีกทั้งประเภทของการเขียนจะต้องมีความชัดเจน กระชับได้ใจความ
  3. การมีจุดเน้นของความคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน
  4. การใช้เทคนิคการนำเสนอข้อมูลทั้งที่เป็นนามธรรมและที่เป็นรูปธรรมที่เหมาะสม เช่น การเล่า การบรรยาย การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบเหมือนและการเปรียบเทียบต่าง การจัดประเภทการให้คำนิยาม การวิเคราะห์ การชักจูงใจ การแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์ การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
  5. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและความสมคูลของการนำเสนอ
  6. การนำเข้าสู่เรื่องได้อย่างน่าสนใจ
  7. การดำเนินเรื่องอย่างสัมพันธ์กัน มีการสนับสนุนความคิด การนำเสนอหลักฐานด้วยรายละเอียดที่จำเป็นอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามลำดับ
  8. การสรุปหรือขมวดท้ายเรื่องให้เห็นประเด็นหรือการตีความพาดพิงเป็นการสรุปที่มีความหมาย และความเกี่ยวข้องกับแนวคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ ๆ
- สรุป ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการใช้คำศัพท์ การสะกดคำ โครงสร้างไวยากรณ์ กลไกในการเขียนและสำนวนต่าง ๆ ตลอดจนเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นข้อความได้อย่างเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

เสาวลักษณ์ รัตน์วิษฐ์ (2531) ได้เรียบเรียงในหนังสือการพัฒนาการอ่านแบบมุ่งประสบการณ์ดังนี้

1. ความเป็นมาของการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

1 การริเริ่มทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาคั้งแรก

ไบรอัน เกรย์ (Brian Gray. 1983) เป็นผู้ริเริ่มทดลองการสอนภาษาเพื่อพัฒนาการรู้หนังสือแก่เด็กที่เริ่มเรียนภาษาโดยได้แนวคิดการตั้งชื่อเป็นภาษาอังกฤษจาก เคอร์ทนีซ แคชเดน (Courtney Cazden) แห่งมหาวิทยาลัยฮาเวิร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกาว่า Concentrated Language Encounters หรือเรียกชื่อย่อว่า "CLE" เนื่องจาก แคชเดน มีความเห็นว่าเด็ก ๆ จะเรียนภาษาได้จากประสบการณ์ของตนเองกับผู้อื่น และจะมุ่งมั่นต่อการสร้าง

ความหมายของภาษาเพื่อสื่อความในการสื่อสาร ส่วนประสบการณ์นั้นจะเกิดขึ้นด้วยมีเจตนาจะเผชิญ (Encounters) มากกว่าจะเกิดจากประสบการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญมิได้เจตนา (Experience) ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ตั้งชื่อการสอนดังกล่าวตามความหมายนั้นเป็นภาษาไทยว่า "การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา" เมื่อได้นำมาทดลองสอนภาษาอังกฤษและภาษาไทยในประเทศไทย และมักมีผู้เรียกชื่อย่อ ๆ ของการสอนดังกล่าวในภาษาไทยว่า "มปภ"

ในระหว่างปี ค.ศ.1980-1985 ไบรอัน เกรย์ และจูเลีย ไพร์ซ (Julia Price) ได้ร่วมมือกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาศาสตร์และการรู้หนังสืออัน ได้แก่ ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ (Richard Walker) และ ดร. เนีย ดอร์ (Nea Dore) ได้ริเริ่มโครงการเทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park Project) ขึ้นเพื่อวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาของนักเรียนในโรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนชานเมืองแอริส สปริงส์ (Alice Springs) รัฐนอร์ทเทิร์น แทริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย ในโรงเรียนดังกล่าวนั้น นักเรียนประมาณร้อยละ 90 เป็น ชาวพื้นเมืองออสเตรเลีย (Aborigenes) ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้มากนัก เนื่องจากภาษาพื้นเมืองที่ใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารนั้นแตกต่างจากภาษาอังกฤษมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ในโรงเรียน ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน จึงเป็นเรื่องที่ครูภาษาในโรงเรียนดังกล่าวสนใจ และคิดหาทางแก้ไขเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้นให้มีความสามารถในการสื่อสารและสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลียโดยตลอด เนื่องจากรัฐบาลออสเตรเลียตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการรู้หนังสือแก่ชนกลุ่มน้อยซึ่งมีปัญหาในการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความสำเร็จของการวิจัยในโครงการจะช่วยให้รัฐบาลมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมแก่ชนกลุ่มน้อยดังกล่าวในพื้นที่อื่นๆ ด้วย

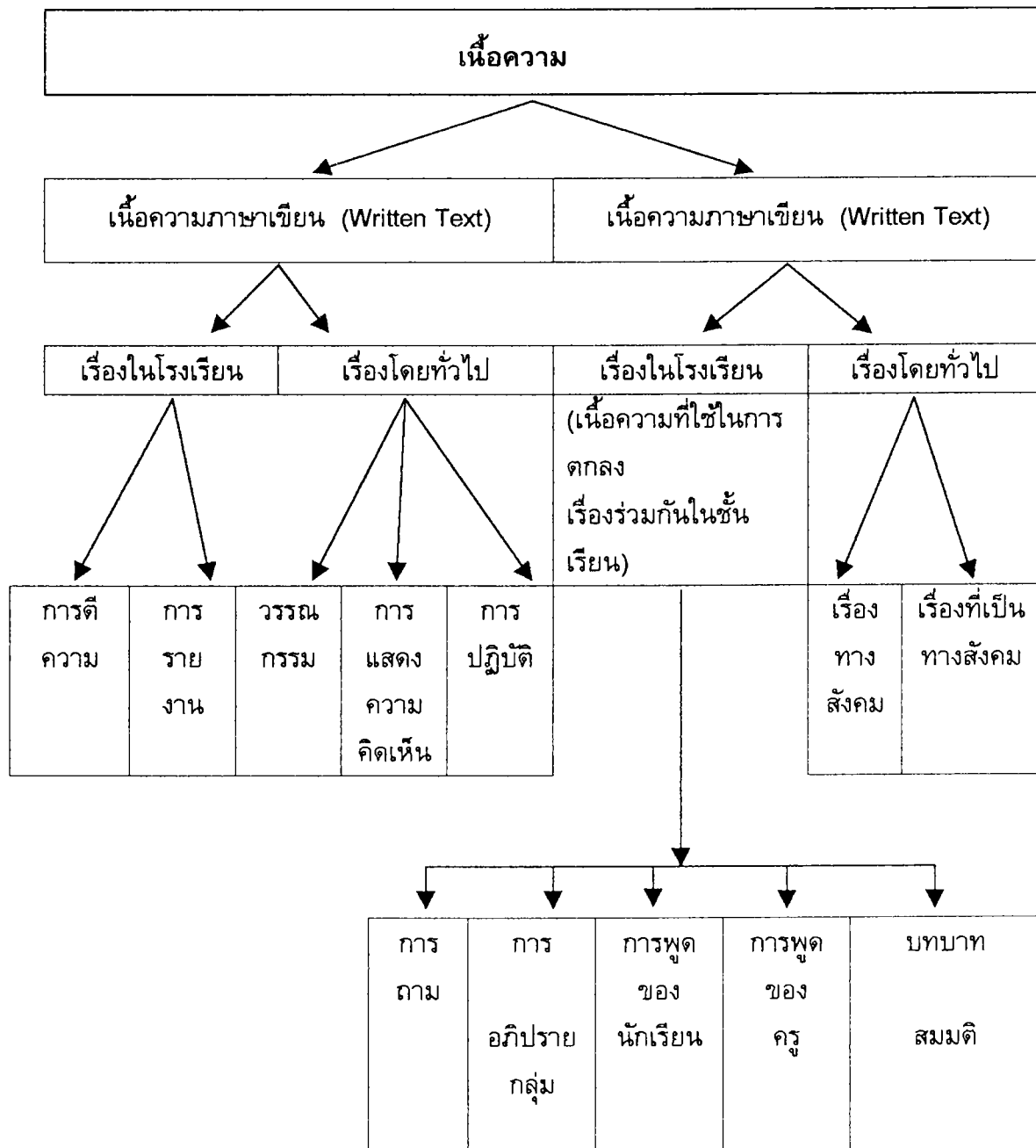
การดำเนินโครงการวิจัยในโครงการเทรเกอร์ พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนส่วนมากในโรงเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนได้ดี รักการอ่าน และการเขียนได้มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนสามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรและพัฒนาบุคลิกภาพได้ดีขึ้น ปัญหาในการเรียนวิชาอื่น ๆ ลดน้อยมาก (Northern Territory Department of Education. 1985) ผลวิจัยในโครงการได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักภาษาศาสตร์และนักการศึกษาทั้งหลายในประเทศออสเตรเลีย และได้รับการเผยแพร่ไปในประเทศต่าง ๆ ทั้งในเอเชียและยุโรปโดยเฉพาะในช่วงปี ค.ศ. 1985 การสอนดังกล่าวเป็นที่นิยมกันโดยทั่วไปในโรงเรียนชาวพื้นเมืองในรัฐนอร์ทเทิร์น แทริทอรี ประเทศออสเตรเลีย

2 การทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาครั้งแรกในประเทศไทย

ในปี พ.ศ.2527 เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (Rattanaovich. 1987) ได้ติดต่อขอคณะผู้เชี่ยวชาญในการสอนดังกล่าวมาโดย ดร.ริชาร์ด วอลล์เกอร์ และดร.เบรندن บาร์ทเลทท์ (Brendan Bartlett) มาร่วมกันจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาการสอนอ่านและเขียน ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรโดยได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจาก ศ.ดร. อารี สันทนต์ อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียน และสมาคมผู้ปกครองของโรงเรียน ซึ่งได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์การอ่านในโรงเรียนเพื่อเป็นที่ทดลองการสอน นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาแห่งบริสเบน (Brisbane College of Advanced Education) ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งให้ทุนสนับสนุนการดำเนินงานของผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้ด้วย

การทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาครั้งแรกในประเทศไทย จึงได้เริ่มขึ้นในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2527 โดยทดลองวิจัยเชิงปฏิบัติการสอนวิชาภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งขณะนั้นเพิ่งเริ่มเรียนภาษาอังกฤษได้ประมาณ 2 เดือนเศษ สื่อการเรียนที่ใช้ในการทดลอง คือหนังสือภาษาอังกฤษเรื่อง "A Little Red Hen" ซึ่งคณะผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนดังกล่าวมีความเห็นว่าเป็นหนังสือที่มีระดับความยากเกินกว่าที่นักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจะเรียนได้ แต่การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการก็ยังคงดำเนินไปตามแผนงานที่จัดไว้โดยใช้เวลาทำการสอนประมาณ 9-10 คาบเรียน คาบละ 50 นาที ผลของการทดลองการสอนครั้งนี้ ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนได้เป็นอย่างดี มีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ และมีความคงทนในการจำคำศัพท์ต่างๆ ได้ดี

ตัวอย่างการเตรียมหลักสูตรและการสร้างสื่อการเรียนการสอนเสนอแนะในโครงการ
เทอร์เกอร์ พาร์ค (เสาวลักษณ์ . รัตนวิษฐ์. 2540 : 125; อ้างอิงจาก Northern Territory
Department of Education. 1984) จะมีลักษณะดังภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 การสร้างสื่อการเรียนการสอนในโครงการเทอร์เกอร์ พาร์ค

การทดลองการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ยังคงดำเนินต่อไปจนสิ้นปีการศึกษา และเริ่มทดลองการสอนภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษมาก่อนหรือมีประสบการณ์ในการเรียนภาษาอังกฤษน้อยมาก ในปีการศึกษา 2528 เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (Rattanavich. 1987) ได้ปรับปรุงแก้ไขการใช้เทคนิคสอนในบางตอนขึ้นเสียใหม่ เพื่อให้ครูผู้สอนสอนได้ง่ายขึ้นและนักเรียนสนุกสนานขึ้น ผลการเรียนในปีการศึกษาใหม่ดีขึ้นกว่าปีแรกที่เริ่มทดลองสอนนักเรียนกว่า 80% สามารถอ่านและเขียนได้ดี รักการอ่าน และสนใจการอ่าน มีเจตคติในการเรียนสูง (Rattanavich. 1987)

ในปี พ.ศ. 2528 คณะอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยของโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรร่วมมือกันทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดย ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย เป็นผู้ดำเนินการจัดอบรมกระบวนการวิธีสอนและการสร้างสื่อเพื่อทดลองการสอน ผลปรากฏว่าเพียง 8-10 คาบเรียน นักเรียนสามารถจำคำ ประโยค และเขียนตัวสะกดต่าง ๆ ได้ดี ชอบอ่านสนุกสนานในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตได้ว่านักเรียนสามารถเข้าใจความหมายและสื่อสารได้รวดเร็ว

3 การทดลองวิจัยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการนำร่อง

ผลการทดลองวิจัยเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรดังกล่าว ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย จึงได้เสนอรายงานต่อ ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ เพื่อเตรียมการขอทุนในการวิจัยต่อไป ดร.ริชาร์ด วอล์คเกอร์ ได้เสนอโครงการเพื่อขอทุนจากสโมสโรตารีซัลเบอรี (Salisbury) เมืองบริสเบน ประเทศออสเตรเลีย ดำเนินการวิจัยนำร่องเพื่อพัฒนาการรู้หนังสือด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยได้รับการแนะนำจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้ดำเนินวิจัยนำร่อง ณ โรงเรียนชายแดนจังหวัดสุรินทร์ คือ โรงเรียนหนองโสน และโรงเรียนศาลาสამัคคี (โรงเรียนในกลุ่มทดลอง) เปรียบเทียบกับการสอนแบบเดิมของกรมวิชาการในโรงเรียนกลุ่มควบคุมที่มีขนาดลักษณะและคุณสมบัติใกล้เคียงกันคือ โรงเรียนบ้านตาโมมและโรงเรียนบ้านขอนแก่น อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2530 ผลของการทดลองปรากฏว่า เมื่อสิ้นปีการศึกษา นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ นักเรียนในกลุ่มทดลองยังมีความสามารถในการเรียนวิชาอื่น ๆ อันได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531)

4 โครงการขยายผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในเขตอีสานใต้และเขตการศึกษาอื่นๆ ทั่วประเทศ

สืบเนื่องจากผลสำเร็จในการทดลองวิจัยในโครงการนำร่อง มูลนิธิโรตารีของโรตารีสากลจึงได้อนุมัติเงินทุนเป็นเงินประมาณ 17 ล้านบาท ในการดำเนินการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาหรือโครงการรู้หนังสือในประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรตารีสากล โดยขยายผลโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในเขตอีสานใต้ ประมาณ 100 ชั้นเรียน ในจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ และศรีสะเกษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531-2536 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างต่อเนื่อง

จุดมุ่งหมายสำคัญของโครงการดังกล่าว คือ การพัฒนาการรู้หนังสือในระดับปฏิบัติการของนักเรียนไทยในระดับประถมศึกษาซึ่งหมายถึงความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนในระดับที่มีวิจารณญาณ สามารถนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตและศึกษามวลประสบการณ์วิชาต่าง ๆ ได้ ในการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องนั้น เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และคณะกลุ่มที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาศาสตร์และการรู้หนังสือ รวมทั้งการวัดและประเมินผลทางภาษาได้พัฒนาและทดลองรูปแบบการสอนเพิ่มเติมต่อเนื่องจากรูปแบบการสอนเดิมในโครงการเทอร์เกอร์ พาร์ค ซึ่งได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วในโครงการนำร่องในประเทศไทย (2530 - 2531) โดยจัดรูปแบบการสอนเดิมนั้นเป็นรูปแบบการสอนที่ 1 สำหรับการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 รูปแบบการสอนที่ 2 สำหรับการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และรูปแบบการสอนที่ 3 สำหรับการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โดยมีวัตถุประสงค์ในการสอนรวมทั้งการจัดกระบวนการเรียนการสอนและวิธีการสอนแตกต่างกันตามระดับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน

ผลของการวิจัยการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการอีสานใต้ปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองสามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในระดับปฏิบัติการได้สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกปีการศึกษา นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดีขึ้น เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพ การรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรู้จักประชาธิปไตย การรักการอ่าน สนใจการอ่านมีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถศึกษาวิชาอื่น ได้ดี (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2540)

จากผลการทดลองรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโครงการอีสานใต้ ได้มีการขยายผลการใช้รูปแบบการสอนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้ว โดยนำไปใช้ทดลองการสอนภาษาไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัญหาทางภาษามากที่สุดในประเทศได้แก่ สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล ในช่วงปีการศึกษา 2533-2538 ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในระดับปฏิบัติการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ในทุกปีการศึกษา รวมทั้งมีเจตคติในการเรียนภาษาไทยสูงอีกด้วย โดยเฉพาะในด้านการอ่าน การเขียน และการพัฒนาบุคลิกภาพ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2540)

ผลการวิจัยทั้งในเขตอีสานใต้ และใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2537) ซึ่งทดลองขยายผลโครงการไปทั่วประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดให้โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัด ทำการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั่วประเทศโดยเริ่มอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ. 2542 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้บุคคลภายนอกทำการประเมินผลโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั่วประเทศ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ผลสรุปโดยรวม พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูงกว่าการสอนแบบเดิม (ศูนย์วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540)

5 การขยายผลการทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในต่างประเทศ

จากผลสำเร็จของโครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้ประเทศต่าง ๆ เช่น บังคลาเทศ ลาว เนปาล อินเดีย หมู่เกาะโซโลมอน อียิปต์ แอฟริกาใต้ ตุรกี บราซิล เม็กซิโก และฟิลิปปินส์ ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้หนังสือและการพัฒนาการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งสมาชิกโรตารีเข้ารับการอบรมการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและกลวิธีในการพัฒนาโครงการ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนภาษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ โดยการสนับสนุนของโรตารีสากลโดยประเทศต่าง ๆ ได้นำรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่พัฒนาและวิจัยแล้ว ไปพัฒนาการสอนภาษาแม่และภาษาต่างประเทศสำหรับการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระบบและนอกระบบจากรายงานของประเทศต่าง ๆ ที่ได้ทำการทดลองพบผลสำเร็จที่สอดคล้องกันว่า นักเรียนสามารถพัฒนาการรู้หนังสือระดับปฏิบัติการได้ในระยะเวลาอันสั้น และมีเจตคติที่ดีมากต่อการอ่าน การเขียน รวมทั้งการพัฒนาบุคลิกภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากผลปฏิบัติการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในประเทศต่าง ๆ โรตารีสากลจึงได้สนับสนุนและรับเอาการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นแนวทางปฏิบัติในการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือในระดับปฏิบัติการของโลกโดยให้ประเทศไทยเป็นประภาคารวิทยากร (Lighthouse) และเป็นศูนย์กลางการอบรมการพัฒนาการรู้หนังสือให้แก่ประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา โดยแยกประเภทการพัฒนาการรู้หนังสือในกลุ่มต่าง ๆ 4 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มการศึกษาในระบบ (Formal Education)
2. กลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Education) โดยเน้นการรู้หนังสือของสตรี

3. กลุ่มเด็กเร่ร่อน (Street Education) กลุ่มพิเศษ ได้แก่ เด็กพิการ หูหนวก

ตาบอด

4. กลุ่มเผ่าพันธุ์พิเศษอื่น ๆ ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จึงได้รับการพัฒนาและทดลองกระบวนการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเช่น การสอนการรู้หนังสือสำหรับเด็กเร่ร่อน การสอนผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือ และการสอนเด็กพิการ (หูหนวกและตาบอด) โรตารีสากลมีเป้าหมายจะรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือของพลโลกให้ประสบความสำเร็จในสหัสวรรษใหม่ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงกลายเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญในการรณรงค์การรู้หนังสือของโลกในปัจจุบันด้วยเนื่องจากสามารถนำไปใช้ได้กับการสอนภาษาทุกภาษา

2. หลักการและแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึง การสอนภาษาที่มุ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนและกระบวนการเรียนรู้ด้วยกลวิธีต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่องเป็นบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาโดยยึดสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอย่างมีเป้าหมายในการนำรูปแบบภาษาไปใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก และให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละชุมชนของผู้เรียน ลำดับของกระบวนการเรียนการสอนจะจัดตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้และเรียนรู้ตามธรรมชาติโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน กลวิธีในการสอนจะยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ(Systemic Linguistics) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา(Psycholinguistics) และจิตวิทยาในการเรียนรู้(Learning Psychology) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิดและมีเจตคติทางบวกในการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ คือ ความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างอิสระ และถูกต้องเหมาะสมตามกาลและเทศะ

3. เป้าหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์

เป้าหมายหลักของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา คือ การให้ผู้เรียนได้รู้จักเทคนิคกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางภาษาเช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีเจตคติในการใช้ภาษาในทางบวก เช่น รักการอ่าน รักการเขียน เข้าใจความ

รู้สึกนึกคิดจากการสื่อความหมายของภาษา พร้อมทั้งมีความรู้สึกรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การรู้จักประชาธิปไตย และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง

4. บทบาทของผู้สอน

ผู้สอนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องปฏิบัติภารกิจในการสอน ดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย หลักการและการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาให้ต้องแท้เสียก่อน เพื่อการเตรียมตัวการวางระบบงานสอนให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
2. เตรียมงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามรูปแบบการสอน ซึ่งมีขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนที่จัดไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียน
3. ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและให้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียนในบริบทภาษาต่าง ๆ
4. ทำหน้าที่เป็นแหล่งความรู้ โดยพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนที่ต้องการข้อมูลทางภาษาเมื่อมีปัญหาและข้อสงสัย หรือการขยายความเพิ่มเติม การให้ข้อมูลอาจจะกระทำในกลุ่มของผู้เรียน หรือแยกเดี่ยวเป็นรายบุคคล
5. ทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนและจัดกลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการจัดชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยเข้าใจระดับความแตกต่าง ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนทุกคน
6. มีความกระตือรือร้นในการดำเนินการสอนและติดตามผล
7. คอยให้กำลังใจแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ
8. คอยสังเกตการพัฒนาทางภาษาของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงทักษะทางภาษาของตนเองให้มากที่สุด ผู้สอนจะคอยเป็นผู้ช่วยเหลือเท่านั้น
9. พยายามช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการสื่อความหมายที่ตนต้องการทุกครั้ง ผู้สอนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กด้วย โดยเฉพาะการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ โดยให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนเมื่อติดขัดหรือมีปัญหาในการใช้ภาษา
10. มีความอดทนและใจเย็นที่จะรอคอยการแสดงออกทางความคิดของผู้เรียน

5. บทบาทของผู้เรียน

ผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นศูนย์กลางในการเรียนอยู่เสมอ บทบาทดังกล่าวจะเป็นไปตามลำดับการพัฒนาภาษาดังต่อไปนี้

1. ในระยะแรก ผู้เรียนจะตอบสนองการให้รูปแบบภาษาหรือการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายของผู้สอนโดยมีส่วนร่วมในการโต้ตอบสนทนา ใช้ความคิดหาเหตุผล แสดงออก

ทางกาย เช่น การแสดงท่าทาง บ่งบอกความรู้สึก การเล่นเกมทบทวนสมมติ ฯลฯ ในระยะนี้ ผู้เรียนส่วนใหญ่จะรับรู้การให้ปัจจัยป้อนของผู้สอน และใช้เวลาในการคิด จินตนาการ หาเหตุผล เปรียบเทียบข้อแตกต่าง และข้อคล้ายคลึงของภาษาที่ได้รับและสร้างความคุ้นเคยกับรูปแบบภาษาที่เกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งการเรียนจะใช้กระบวนการกลุ่มและการปฏิบัติทางภาษาเป็นหลัก

2. ในระยะกลาง ผู้เรียนจะใช้ความสามารถแสดงออกทางทักษะภาษาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนคอยช่วยเหลือ คอยให้กำลังใจและให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ความพยายามในการลองผิดลองถูกทางภาษาของตนจนประสบความสำเร็จได้ เช่น การช่วยกันสรุปเรื่องที่อ่าน เขียนเรื่องร่วมกัน ฯลฯ ผลสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ จะช่วยให้เกิดกำลังใจ และเป็นแรงจูงใจภายในสำหรับผู้เรียนเองที่จะให้ความสนใจกับบทเรียนต่อไป ในการเรียนและการปฏิบัติทางภาษาจะใช้กระบวนการกลุ่มและฝึกการทำงานเชิงปฏิบัติการ(Workshop)

3. ในระยะสุดท้าย ผู้เรียนจะแสดงความสามารถทางทักษะของตนเองได้อย่างอิสระ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ทางการใช้ภาษาในลักษณะต่าง ๆ ตามความสนใจได้ เช่น แต่งประโยคปากเปล่า เขียนเรียงความที่ตนเองพอใจ เขียนจดหมายโต้ตอบกับเพื่อนกับครูหรือกับคนอื่น ๆ อ่านหนังสือนอกเวลา รายงานข่าวที่ได้ฟังหรือได้อ่าน พอใจกับความไพเราะของภาษา เข้าใจความรู้สึกที่สอดแทรกอยู่กับการใช้ภาษาของแต่ละบริบท ฯลฯ ในการเรียนและการปฏิบัติการทางภาษาจะใช้กระบวนการกลุ่ม และเน้นการทำงานอย่างอิสระมากขึ้น (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 19)

6. แนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter Approach)

หลักการของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จะยึดแนวทฤษฎีหลายแบบอย่างบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการรับรู้และเรียนรู้ภาษา และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันเพื่อการสื่อสารพร้อมทั้งมีเจตคติในการเรียนภาษาในทางบวก เช่น รักการอ่าน ชอบการเขียน มีความคิดสร้างสรรค์เป็นของตนเอง ฯลฯ

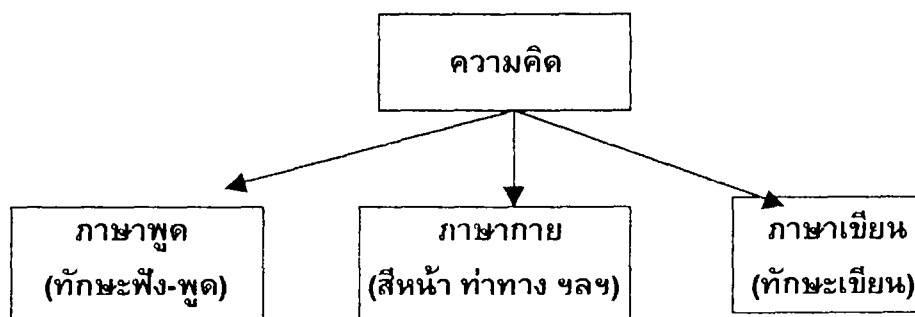
แนวทฤษฎีที่สำคัญเหล่านี้ สามารถวิเคราะห์และแยกประเด็นเพื่อการพิจารณาได้ในแต่ละแนว ดังนี้

1 แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach)

แนวทฤษฎีการสอนนี้จะเน้นการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีความหมายในชีวิตประจำวันได้โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาในบริบท(Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจใช้ผิดแผกแตกต่างกันไปได้ตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการสร้างกิจกรรม

ปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนต้องให้ออกาสผู้เรียนได้คิดและใช้ความพยายามของตนเองเพื่อสื่อความหมายที่ตนต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ทั้งการสื่อความหมายด้วยเสียง (การฟัง-การพูด) ด้วยตัวอักษร (การอ่าน-การเขียน) และด้วยการใช้ท่าทาง การให้ผู้เรียนได้ลองฝึกทดลองถูกในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา โดยมีผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนมีเจตคติในทางบวกในการใช้ภาษาได้และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนต้องการสื่อความหมาย การแก้ไขสิ่งที่ขาดตกบกพร่องด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและได้ประสบการณ์ในการปฏิบัติทางภาษาได้มากขึ้นในระยะต่อมาตามลำดับ ผู้เรียนจะรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนที่ท้าทาย ทำให้เขาได้ใช้ภาษาที่ตนต้องการและสามารถจดจำภาษาที่ตนได้ใช้ หรือมีประสบการณ์ได้อย่างแม่นยำ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษา หรือการทดลองใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็น บทเรียนจึงควรเป็นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียนตามหลักการใช้ภาษาในสังคมและในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลและเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเรียนเพื่อเข้าใจระบบเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้ การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้สอนจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำและแก้ไขการใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่ การทำงาน กลุ่มย่อย เพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง การพูดร่วมกัน การแสดงความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องที่อ่าน ดังภาพประกอบ 3 ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนิวิชัย. 2536 : 22)

ภาพประกอบ 3 การพัฒนาทักษะการสื่อสาร

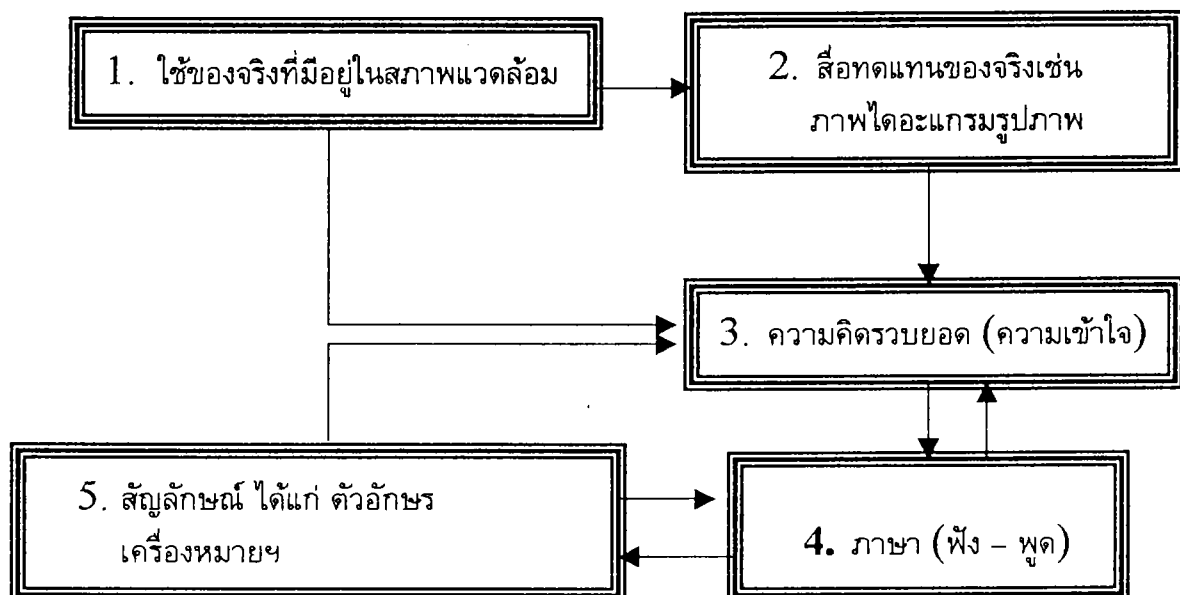
2 แนวทางวิธีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach)

แนวทางวิธีนี้จะเน้นการเข้าใจกระบวนการรับรู้และเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนเพื่อการจัดลำดับขั้นตอนของกระบวนการให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง เหมาะสมแก่ผู้เรียน

ตามวัย ความสามารถ ความถนัด และความสนใจซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรแก่ผู้เรียนได้

กระบวนการรับรู้และเรียนรู้ดังกล่าวจะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจ(Comprehensible Input) ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ (Process) เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบความสำเร็จดังที่คาดหวังได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยป้อนหรือการพัฒนาความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียนพร้อมทั้งคำนึงถึงจิตวิทยาด้านการให้แรงจูงใจ การลดความเครียดและลำดับของการพัฒนาทักษะภาษาของมนุษย์ด้วยจะทำให้การสอนภาษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจให้แก่ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้องซึ่งอาจจัดลำดับการสอนได้ ดังภาพประกอบ 4 ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษา

ที่มา : เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. (2531). เอกสารประกอบคำสอนหลักสูตรและการสอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. หน้า 21.

การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม (ดังไดอะแกรมหัวข้อที่ 1) เช่น วัตถุ
ต่างๆที่ผู้เรียนเคยเห็นเคยพบและเคยใช้ในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความ

คิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ถ้าเราจะนำของจริงทุกอย่างมาให้ผู้เรียนได้เห็นคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การเปลี่ยนใช้สิ่งทดแทนของจริงเหล่านั้น ได้แก่ รูปภาพไดอะแกรม ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้เป็นอย่างดี (ดังไดอะแกรมหัวข้อที่ 2) เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยพบเห็นมาก่อนได้ การพัฒนาความคิดรวบยอด (ดังไดอะแกรมหัวข้อที่ 3) จะง่ายขึ้น หลังจากนั้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสดำเนินได้ฟังเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้าใจมาแล้วว่าเขาพูดกันว่าอย่างไร การพัฒนาการฟัง - พูดย่อมจะง่ายขึ้นและเป็นที่เข้าใจได้มากขึ้นเมื่อผู้เรียนได้พบสัญลักษณ์ เช่น ตัวอักษรที่เขียนขึ้นโดยมีความหมายตามที่เคยฟังเคยพูดมาก่อน การถ่ายโยงความคิดรวบยอดก็ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งกระบวนการนี้ เป็นกระบวนการสำคัญในการถ่ายโยงการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามการรับรู้ภาษาของมนุษย์ทั่วไป

3 ทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Approach)

ทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลายทฤษฎี ทฤษฎีที่สำคัญ คือ ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีทางจิตวิทยา แม้ว่าเป้าหมายของการสอนอ่านจะคล้ายคลึงกัน คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจับใจความสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง แปลความ ตีความ ขยายความ และมีเจตคติในการอ่านทางบวก เช่น รักการอ่าน สนใจการอ่าน แต่ทฤษฎีทั้งสองจะมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การให้ปัจจัยป้อนแก่ผู้เรียนแตกต่างกันไปบ้าง

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีข้อเด่นตรงที่มีลักษณะผสมผสานระหว่างทฤษฎีการสอนอ่านทั้งทางภาษาศาสตร์ และทางจิตวิทยาอยู่ในตัวอย่างบูรณาการ โดยพิจารณาทั้งลักษณะของธรรมชาติทางภาษาศาสตร์ที่มนุษย์พึงรับรู้ และมีประสบการณ์จากวัสดุที่อ่านหรือสิ่งที่อ่านในชีวิตจริง พร้อมทั้งคำนึงถึงกระบวนการอ่านของมนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสำคัญ ซึ่งจะเป็นหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจะทำให้ผู้อ่านมีเจตคติในการอ่านที่ดีต่อไป นอกจากนี้ทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับการอ่าน จะได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วย จึงนับว่าเป็นกระบวนการสอนอ่านและเขียนที่ดำเนินต่อเนื่องกันอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ถ้ากระบวนการสอนอ่านดำเนินไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

4 แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre – Based Approach)

การสอนภาษาแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จำเป็นต้องยึดบทเรียนหรือกิจกรรมนำเป็นหลักซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรมนำนั้นต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยป้อนเพื่อให้เป็นรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมด้วยการพัฒนาสื่อการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะยึดหลักการพัฒนาจากแนวทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) ได้รับการพัฒนามาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ จิม มาร์ติน, โจน โรเทอร์, ฟรานซิส คริสตี้, ไบรอัน เกรย์ และแมรี แมคเคน แนวทฤษฎีนี้จะยึดหลักการเกี่ยวกับทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบของ เอ็ม.เอ.เค. ฮอลลิเดย์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ระดับโลกและเป็นที่ยอมรับนับถือโดยทั่วไปในกลุ่มของนักภาษาและผู้สอนภาษาในปัจจุบันทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าวจะเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เนื้อความจากบริบทภาษาในกาลและเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันในสังคมหรือชุมชน ซึ่งย่อมจะมีสถานการณ์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน จะอิงหลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ ดังจะแยกกล่าวตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ในสังคมหรือชุมชนหนึ่ง ๆ ย่อมมีภาษาเพื่อใช้ในการสื่อความหมายในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่าง ๆ รูปแบบของภาษานั้น ได้แก่ เสียง ระเบียบไวยากรณ์ คำ ซึ่งอาจเป็นคำพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสาร ย่อมจะผิดแผกแตกต่างไปด้วยแล้วแต่สภาพแวดล้อมของสถานการณ์ต่าง ๆ วัฒนธรรม สังคม และธรรมชาติ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบภาษานั้น ๆ ให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับกันในแต่ละสังคมหรือชุมชน ยกตัวอย่างเช่น ภาษาไทยมีรูปพยางค์สระ และวรรณยุกต์ในการกำหนดเสียงแตกต่างจากภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน และ ภาษาอังกฤษ ระเบียบไวยากรณ์ก็แตกต่างกัน การเรียงคำเป็นประโยคก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น ภาษาไทย ใช้คำศัพท์วางไว้หลังคำนาม แต่ภาษาอังกฤษ คำคุณศัพท์ส่วนมากจะวางไว้หน้าคำนาม เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ว่ารูปแบบของภาษาที่ใช้กันในแต่ละสังคม หรือชุมชน จะแตกต่างกันในแต่ละภาษาทุกมุมโลก แต่เป้าหมายของการสื่อสารที่จะใช้ภาษานั้น ๆ จะเหมือนกัน นั่นก็คือ ความเข้าใจเนื้อความ (text) ที่ต้องการติดต่อสื่อสาร โดยใช้ภาษาเป็นสื่อไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนหรือแม้แต่การใช้ภาษาไปหรือภาษากาย ความหมายของภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการใช้ภาษา การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคมจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยความเข้าใจความหมายในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการเข้าใจเนื้อความของเรื่องในการสื่อสาร จึงนับว่าเป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ในชุมชนหรือสังคมที่พึงตระหนัก เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ในสังคมจากการติดต่อสื่อสาร

2. ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context)

ความเข้าใจความหมายของภาษาในการติดต่อสื่อสาร ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทภาษาหรือสภาพแวดล้อมในสถานการณ์และวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกาลและเทศะต่าง ๆ กัน การเข้าใจเนื้อความจากการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน บริบทภาษา

(Context) ย่อมจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรก เพราะบริบทภาษาจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เนื้อความเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม “ความหมาย” ของภาษาจึงจะชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร ยกตัวอย่างเช่น

“กา” เกาะอยู่บนต้นไม้ และ “กา” ตั้งอยู่บนเตาไฟ คำว่า “กา” ทั้ง 2 ประโยค มีรูปภาษา คือ เสียง ตัวอักษร และสระ แบบเดียวกันทุกประการ แต่ “ความหมาย” ของ “กา” ในประโยคแรก หมายถึงสัตว์ประเภทหนึ่ง แต่ “กา” ในประโยคที่สอง คือ ภาชนะใส่น้ำชนิดหนึ่ง

หากเราไม่คำนึงถึงบริบทภาษาที่เน้นองค์ประกอบแวดล้อมของคำว่า “กา” ที่ใช้อยู่ เราก็จะไม่สามารถบอกเนื้อความได้ชัดเจนว่า “กา” นี้คืออะไรแน่ ความหมายที่แท้จริงของ “กา” ทั้งสองประโยคนี้อะไร และแตกต่างกันอย่างไร ด้วยเหตุดังกล่าวจึงอาจสรุปได้ว่า “เนื้อความ” ของภาษาจะตามมาหลังจากเราเข้าใจบริบทภาษาแล้ว

นอกจากนี้ จากตัวอย่างประโยคทั้งสอง จะสามารถเห็นได้ว่า ความเข้าใจภาษามีใช้เพียงคำ ระเบียบไวยากรณ์ หรือเสียงแยกเดี่ยวออกมาจากบริบทภาษาได้ ความเข้าใจภาษาจะเกิดได้ต่อเมื่อเรามีความเข้าใจบริบทภาษา ซึ่งจะช่วยให้เนื้อความแจ่มแจ้ง (เสาวลักษณ์ รัตน์วิรัช. 2534 : 25; อ้างอิงจาก Halliday. 1985 : 5)

เนื้อความของภาษาอาจมีความสำคัญ 2 ประเด็น คือ

1. เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อสาร (เสาวลักษณ์ รัตน์วิรัช. 2534 : 25; อ้างอิงจาก Halliday. 1985 : 10) หมายถึง เนื้อความจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้นว่าหมายถึงสิ่งใด

2. เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา หมายถึง เนื้อความจะทำให้เข้าใจได้ว่า ควรใช้ภาษาอย่างไร เพื่อให้การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้ในแต่ละชนิดของลักษณะการพูด หรือการเขียน

ลักษณะของบริบทภาษาที่มีบทบาทในการทำให้เนื้อความมีความสำคัญ และบริบทของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง (Context of Culture) บริบทภาษาของสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นบริบทภาษาที่สำคัญมาก เพราะจะเป็นการสื่อเนื้อความของสังคมหรือชุมชน ให้เห็นลักษณะของการใช้ภาษาอย่างจริงจังในสภาพแวดล้อม กาลและเทศะ บริบทภาษาของสถานการณ์ต่าง ๆ จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญของภาษา 3 ประการ ซึ่งจะมีอิทธิพลทำให้ความหมายของภาษาเปลี่ยนแปลงไปได้ดังนี้

1. เรื่องราว (Field) หมายถึง เนื้อหาของสิ่งที่เรากำลังพูด หรือข้อความที่อ่าน หรือเขียนเพื่อการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเราถือว่าเป็นความต่อเนื่อง (Discourse) โดยอาจเป็นได้ทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน เรื่องราวในข้อความต่อเนื่องนี้จะบอกว่าอะไรกำลังจะเกิดขึ้น เช่น เรากำลังพูดถึงกีฬาชนิดหนึ่ง เรื่องกีฬา จะเป็นเรื่องราวที่เรากำลังสื่อเนื้อความนั้น

2. ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (Tenor) หมายถึง การใช้ภาษาระหว่างผู้ใช้ภาษาในข้อความต่อเนื่องเพื่อการสื่อสารซึ่งจะทำให้การใช้ภาษา เช่น การเลือกใช้คำ การวางโครงสร้างประโยค การใช้เสียง ฯลฯ แตกต่างกันไปได้ในแต่ละสถานการณ์ เช่น ผู้ที่กำลังรายงานเกี่ยวกับกีฬา เป็นผู้รายงานข่าววิทยุ ภาษาที่ใช้มีลักษณะเป็นการรายงาน ไม่มีการใช้คำสรรพนาม หรือคำนามเฉพาะเจาะจงกับผู้ใดผู้หนึ่ง แต่จะพูดกล่าวโดยทั่ว ๆ ไป ความสัมพันธ์ของการใช้ภาษาในเนื้อความนั้นก็คือ คนรายงานข่าวกับผู้ฟัง หากผู้พูด 2 คนซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกันพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องกีฬาหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกีฬาที่แข่งขันกัน ผู้พูดก็จะใช้ลักษณะภาษาอีกแบบหนึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวของผู้รายงานข่าวกับผู้ฟัง การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษาระหว่าง 2 คนที่พูดคุยกันนั้นย่อมจะแตกต่างกันไปได้ แม้จะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตาม

3. วิธีในการใช้ภาษา (Mode) หมายถึง วิธีการสื่อความหมายของภาษา ภาษาที่ใช้ในบริบทต่าง ๆ จะมีวิธีการสื่อความหมายได้หลายอย่าง เช่น เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือใช้ภาษาภาพจากการ์ตูน เป็นต้น

ตัวอย่างการรายงานเรื่องการแข่งขันฟุตบอลของนักข่าวที่เสนอต่อผู้ฟัง ใช้ภาษาพูด ไม่ใช้ภาษาเขียน แต่ถ้านักข่าวรายงานให้ผู้อ่าน เช่น ลงข่าวหนังสือพิมพ์ ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาเขียน ซึ่งย่อมจะมีลักษณะภาษาในการใช้ต่างกันทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 3 อย่างในบริบทของสถานการณ์ปัญหานั้น มีอิทธิพลทำให้การใช้ภาษาแตกต่างกันไปในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เนื้อความในแต่ละบริบทนั้นแตกต่างกันไปตามกาลและเทศะของการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม

บริบททางวัฒนธรรม (Context of Culture) ในแต่ละสถานการณ์ที่เราใช้ภาษากันนั้น ย่อมเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ซึ่งย่อมจะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ยอมรับกันในแต่ละสังคมหรือชุมชนด้วย การใช้คำ สำนวนต่าง ๆ ย่อมจะแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ เนื้อความในบริบททางวัฒนธรรมย่อมจะแตกต่างกันไปด้วยในแต่ละสังคมหรือชุมชน ยกตัวอย่างเช่น ในภาษาไทยที่ใช้กันในภาคอีสาน คำว่า “กูตัว” เมื่อเราอาบน้ำ คนอีสานจะพูดว่า “กูชี้โคล” หรือในภาษาอังกฤษ “First Floor” หมายถึงชั้นที่ 1 ของตึก แต่ในสหรัฐ หมายถึงชั้นใต้ดิน (Basement) เป็นต้น เมื่อเราเข้าใจว่าวัฒนธรรมกับเนื้อความที่ใช้อยู่กัน มีความหมายในแต่ละบริบทหนึ่ง ๆ ความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของการใช้ภาษานั้น ก็ย่อมจะชัดเจนขึ้น

3. ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)

เมื่อบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ “เนื้อความ” ของสารที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจและมีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษาก็มีอิทธิพลที่จะทำให้ลักษณะของการใช้

ภาษาต่างกัน บริบทภาษาในแต่ละสถานการณ์หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป ทำเนียบภาษาหรือคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในแต่ละสถานการณ์ก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น เมื่อพูดถึงพระเจ้าแผ่นดิน ทำเนียบภาษาที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์ก็จำเป็นต้องนำมาใช้ ทำเนียบภาษา(Register) จึงเกิดขึ้นควบคู่กันไปกับบริบททางภาษาที่แตกต่างกันไปตามกาลและเทศะ ตามเรื่องราวที่กล่าวถึงตามความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาและตามลักษณะวิธีการใช้ภาษาเพื่อการฟัง การพูด หรือการเขียน เป็นต้น ทำเนียบภาษาจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะของบริบทภาษาที่ใช้

4. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้องตามลักษณะบริบทภาษาต่าง ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของภาษาในบริบทนั้นได้อย่างถูกต้อง จึงจะนับได้ว่าผู้เรียนเรียนภาษาได้อย่างมีความหมาย

ลักษณะของบริบทภาษาและเนื้อหาของความต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรูปแบบที่ถูกต้องจากการเลียนแบบการฝึกหัดภายใต้การควบคุมของผู้สอน และจากประสบการณ์ การฟัง พูด อ่าน และเขียนด้วยตนเอง จากตัวอย่างรูปแบบภาษาที่เคยเรียนไป แบบหรือชนิดของภาษา หรืออรรถลักษณะนั้น นักภาษาศาสตร์การศึกษาใช้คำจากภาษาฝรั่งเศสว่า "Genre" ซึ่งหมายถึงแบบหรือชนิดของเนื้อหาของความต่าง ๆ ในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตายตัวในการให้ผู้ที่ใช้ภาษาประสบความสำเร็จได้ในการใช้ภาษา ซึ่งนักวางหลักสูตรผู้สอนและผู้เรียนภาษา จำเป็นต้องยึดเป็นหลักในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำอรรถลักษณะของเนื้อหาของความต่าง ๆ มาใช้เป็นรูปแบบของกิจกรรมในการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกฝนและใช้ภาษาเป็นอิสระได้เป็นของตนเองในที่สุด

5. อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

อรรถลักษณะของภาษา จะมีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (หากเป็นภาษาพูด) และผู้อ่าน (หากเป็นภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อหาที่ได้ฟัง หรือได้อ่าน ชัดเจนแน่นอนขึ้นว่าผู้พูดหรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่น ผู้พูดหรือผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไปหรือเฉพาะเจาะจง จะเป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือความเป็นกลางๆ โดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อหาของความต่าง ๆ จะทำให้การฟังหรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่องรวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่านจะทำให้ง่ายขึ้น เพราะคนฟังหรือคนอ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอนและชัดเจน นอกจากนี้แล้วการลำดับความคิดตามเนื้อหาจะเป็นไปได้ง่ายขึ้นด้วย

หากผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจวรรณลักษณะ จะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความที่แน่นอน เป็นขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มเนื้อความในบริบท จนกระทั่งจบลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละ วรรณลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำเนียบภาษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามวรรณลักษณะในแต่ละเนื้อความของ บริบทหนึ่ง ๆ ด้วย เช่น การเขียนเรื่องที่มีวรรณลักษณะเป็นรายงานเพื่อให้ความรู้ภาษาที่ใช้ เป็นภาษากลาง ๆ ไม่ใช่คำสรรพนามเฉพาะเจาะจง เช่น จะไม่ใช่ คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทน เป็นต้น ระเบียบไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่จะต้องสัมพันธ์ในการ วางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้ไวยากรณ์มีระบบ และเปลี่ยนแปลงไปตาม วรรณลักษณะของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่น การใช้คำบุพบท และการใช้คำวิเศษณ์ต่าง ๆ

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีวรรณลักษณะของภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูดและ ภาษาเขียนที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีดังต่อไปนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Report)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. วิธีการ (Procedure)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
7. อภิปราย (Discussion)
8. การสังเกต (Observation)

6. ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์

1 ผู้เรียนสามารถรู้จักคุ้นเคยและได้รับกระบวนการเรียนรู้ในการใช้ภาษาทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ครบวงจรอย่างเป็นธรรมชาติด้วยตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือและแนะนำของผู้สอนซึ่งกระบวนการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เรียนจะสามารถหา ประสบการณ์และศึกษาวิชาต่าง ๆ ต่อไปด้วยตนเอง ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่ถาวร ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองต่อไป เช่น รู้จักใช้กลวิธีในการอ่านจับใจความสำคัญของ เรื่อง การใช้ความคิดสร้างสรรค์ จากการอภิปราย การเขียนข้อความในลักษณะต่าง ๆ เพื่อ สื่อความหมาย ฯลฯ

2 ผู้เรียนจะมีความกระตือรือร้นที่จะได้แสดงความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ ของตนในการใช้ภาษา เช่น การอ่าน การเขียน

3 ผู้เรียนจะสนใจและรักการอ่าน การเขียนได้มากขึ้น เพราะประสบความสำเร็จใน การอ่าน โดยเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี และมีกำลังใจที่จะอ่านและเขียนเรื่องต่อไป

4 ผู้เรียนจะสนุกสนานกับการลองผิดลองถูกในการเรียน และปฏิบัติทางภาษา โดย มีผู้สอนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ

5 ผู้เรียนจะมีความรู้สึกกับผิดชอบและรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ประสบความสำเร็จพร้อมทั้งการรู้จักประชาธิปไตย และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะเอื้อต่อความแตกต่างของผู้เรียนได้ในขณะ เดียวกันผู้สอนสามารถมอบภาระงานให้แก่ผู้เรียนที่แตกต่างกันได้ตามความสามารถและ ความสนใจ

7 กระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนกระตือรือร้น และสามารถเตรียมการ สอนได้รัดกุมขึ้นอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

8 ลักษณะของกระบวนการเรียนการสอนจะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียนได้มากซึ่งจะส่งผลให้เกิดโอกาสในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้มากขึ้น ด้วย การฟัง การอ่าน และการเขียน

9 การวัดและประเมินผลกระทำได้ง่าย เพราะในแต่ละชั้นตอนอาจทำการวัด และ ประเมินผลการปฏิบัติทางภาษาของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายได้อยู่แล้วอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น ยังสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ง่าย จากผลงานที่ปฏิบัติทางภาษาในกิจกรรมแต่ละชั้นตอนด้วย

7. การจัดบทเรียนหรือหน่วยการเรียนสำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา

เพื่อให้จัดกระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การให้ปัจจัยป้อน ซึ่งหมายถึงการจัดบทเรียนที่บรรจุเนื้อหาซึ่งผู้เรียนสามารถจะนำความรู้ทาง ภาษาที่ได้ศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง กระบวนการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา จำเป็นต้องยึดบทเรียนที่จัดเฉพาะประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรได้รับจาก หลากหลายของบริบททางภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมโดย พิจารณาจากหน้าที่ของภาษา (Function) ที่ผู้เรียนใช้ตามความจำเป็นในบริบทต่าง ๆ เป็น สำคัญตามระดับวัยและความสนใจ นอกจากนี้การจัดบทเรียนจะจัดตามจุดมุ่งหมายในการอ่าน ของมนุษย์ทั่ว ๆ ไป 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง (เพื่อ “ รักการอ่าน”)
2. อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ (เพื่อ “ทำเป็น”)
3. อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า (เพื่อ “คิดเป็น”)

บทเรียนของวิธีการสอนดังกล่าวจึงจัดหนังสือเป็นเล่ม ๆ ที่มีความยาวพอประมาณตามระดับวัยชั้นเรียนและความสนใจของนักเรียนโดยถือหนังสือแต่ละเล่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ

การพิจารณาหลักสูตร ซึ่งพิจารณาจากมวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ ย่อมเป็นประโยชน์สำหรับการจัดความคิดรวบยอดซึ่งจะนำไปสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้ด้วยการสรุปเป็นหนังสือประเภทต่าง ๆ 3 ประเภทตามจุดมุ่งหมายในการอ่านดังกล่าวแล้ว ดังนี้คือ

1. หนังสือประเภทนิทาน นิยาย เช่น อ้อยอมยิ้ม กุ๊กไก่ The Lion and the Mouse

ฯลฯ

2. หนังสือประเภทวิธีการ เช่น มาทำหมวกกันเถอะ A Greeting Card ฯลฯ

3. หนังสือประเภทสารคดี เช่น ดันไม้แสนดี Birds That cannot Fly ฯลฯ

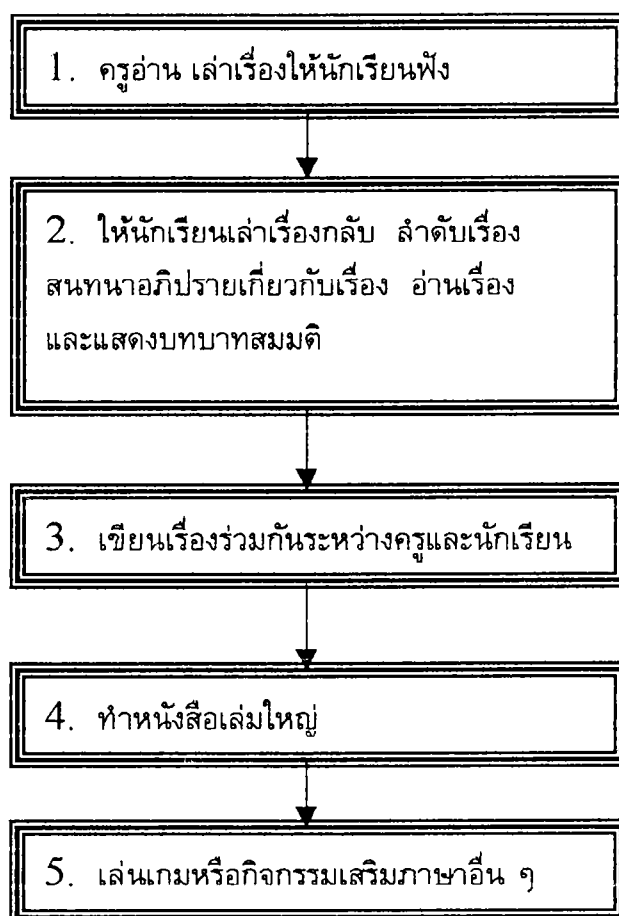
ภาษาที่ใช้ในหนังสือเหล่านี้ควรแต่งให้เหมาะสมกับการใช้ภาษาของนักเรียนในแต่ละระดับวัยและประสบการณ์ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติ เพื่อความเป็นธรรมชาติของการใช้ภาษา

ความยากง่ายของเนื้อหาภาษาในบริบทย่อมแตกต่างกันไปด้วยในแต่ละระดับชั้น สำหรับระดับสูง ๆ ขึ้นไปนั้นหนังสือจะต้องมีเรื่องราวที่ผู้เขียนอาจใช้โครงสร้างทางภาษาที่ยากขึ้น จำนวนความคิดรวบยอดมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ทางภาษาได้มากขึ้นตามวัย

8. ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

จากหลักการและทฤษฎีดังกล่าวแล้วข้างต้น ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจึงได้รับการพัฒนาขึ้น ให้มีลักษณะการพัฒนาภาษาอย่างบูรณาการจากความหมายรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา และไม่เพียงแต่จะเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาจากการอ่านไปสู่ทักษะทางภาษาอื่น ๆ เป็นทักษะสัมพันธ์ เช่น การฟังและการเขียนแต่จะเน้นกระบวนการอ่านที่สำคัญแก่ผู้เรียนอีกด้วย โดยพยายามให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคกับการอ่านบางประการ เช่น การให้ความสนใจ การใช้ประสบการณ์เดิม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นก็คือสามารถจับใจความสำคัญ ตีความ แปลความ และขยายความของเรื่องที่อ่านได้

ขั้นตอนการสอนดังกล่าวแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนต่อเนื่องกันเป็นการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 22) ซึ่งมีขั้นตอนดังภาพ ประกอบ 5 ดังนี้

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)

รายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา (รูปแบบที่ 1)

ขั้นตอนที่ 1 : ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง

ในขั้นตอนนี้ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังอย่างมีชีวิตชีวา โดยอาศัยเทคนิคการเล่าเรื่อง ให้ผู้เรียนสนใจฟัง ไม่ควรอ่านไปเรื่อย ๆ ตามหนังสือแต่ละหน้า และไม่จำเป็นต้องใช้นิ้วไล่ตาม ตัวอักษรในขณะที่อ่าน อ่านทำนองการเล่าเรื่องก็เพียงพอแล้ว คำบางคำหรือบางประโยค ครูจำเป็นต้องแสดงท่าทางประกอบด้วย ถ้าภาพยังไม่สามารถสื่อความหมายได้เพียงพอ เช่น

คำหรือประโยคที่แสดงความรู้สึก ได้แก่ คำว่า “เสียใจ” “ดีใจ” “เหนื่อย” เป็นต้น คำที่เป็นนามธรรมและอธิบายเป็นภาษาอังกฤษง่าย ๆ ไม่ได้ ครูอธิบายเป็นภาษาไทยได้ถ้าจำเป็น

กระบวนการเรียนการสอนในขั้นนี้ ครูควรใช้การสนทนากับผู้เรียนเข้าช่วยในการสื่อความหมายง่าย ๆ และให้ดูภาพประกอบเรื่องในแต่ละหน้าทุกหน้าตั้งแต่หน้าปกจนถึงท้ายเล่ม เช่น ภาพนี่คืออะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับเรื่อง โดยเน้นการใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนเริ่มพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายต่าง ๆ ของคำในเรื่องได้โดยง่ายและถูกต้อง

การประเมินผล : สังเกตดูว่านักเรียนสามารถตอบคำถามครูง่าย ๆ ได้ว่า เรื่องนั้นเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 : ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียงและแสดงบทบาทสมมติ

จุดมุ่งหมาย : 1. เพื่อฝึกการระลึกสิ่งที่ฟังจากการอ่านได้

2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายในรายละเอียดของเรื่องได้

กระบวนการเรียนการสอนในขั้นนี้ ครูอาจดำเนินการสอนต่อเนื่องจากขั้นตอนที่ 1 ได้ทันที ถ้าเวลาในคาบเรียนยังมีอยู่หรือนักเรียนยังไม่แสดงความรู้สึกเบื่อหน่ายหรือเหนื่อยล้าเสียก่อน ครูเริ่มนำเข้าสู่บทเรียนโดยการถามคำถามง่าย ๆ ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังไปแล้วในขั้นตอนที่ 1 เช่น ไหนลองเล่าให้ครูฟังว่า เรื่องที่อ่าน เป็นเรื่องอะไร มีใครบ้าง หรือมีอะไรบ้างในเรื่อง แล้วอย่างไรต่อ

ครูควรพยายามกระตุ้นให้นักเรียนทุกคน ได้พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปแล้ว ครูอาจใช้ภาพประกอบในแต่ละหน้าให้นักเรียนดูแล้วนักเรียนเล่าเรื่อง เพื่อช่วยให้นักเรียนเล่าเรื่องได้ง่ายขึ้น

เมื่อนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องและลำดับเรื่องได้จนจบแล้ว ครูควรย้อนกลับมาถามคำถาม และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอีกครั้งเป็นการทบทวน เช่น เอาละนักเรียนเก่งมาก เราลองมาอ่านกันใหม่ว่าเรื่องมันเป็นอย่างไร มีอะไรบ้างนะ ในเรื่องที่หนูชอบ....(ตัวละคร)นี้ใหม่หรือเปิดหนังสือใหม่ที่ละหน้าแล้วสนทนากันเกี่ยวกับภาพในแต่ละหน้านั้น ในแต่ละหน้าที่นักเรียนกับครูสนทนากัน ครูควรอ่านออกเสียงในหน้านั้นใหม่อีกครั้งอย่างชัดเจนและให้ นักเรียนอ่านตาม ทำอย่างนี้ไปทุก ๆ หน้า เมื่อสนทนากับนักเรียนจบหน้านั้น ๆ แล้ว ข้อควรระวัง ครูไม่ควรให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องเพราะนักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความสนใจในการอ่านทันที

เมื่อนักเรียนลองอ่านออกเสียงตามครูแล้ว ครูควรให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยเลือกอาสาสมัครออกมาเป็นผู้แสดงตามบทบาทตัวละครต่าง ๆ

นักเรียนที่เหลือให้ออกเสียงตามครูคล้ายกับครูเป็นผู้กำกับการแสดงและกำกับบทรบท ในระยะแรก ๆ นักเรียนบางคนอาจไม่กล้าอาสาเล่นบทบาทสมมติครูควรใจเย็นและให้นักเรียนทุกคนได้ลองเล่นบทบาทสมมติเป็นตัวละครต่าง ๆ พร้อมกันเสียก่อนสักเที่ยวหนึ่ง จากนั้นจึงค่อยเรียกนักเรียนที่ค่อนข้างกล้าออกมาแสดงก่อน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออกได้เกิดความคุ้นเคยกับบทที่เพื่อน ๆ ได้แสดงมาแล้วและช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นเมื่อถึงคราวที่ตนต้องออกไปแสดง

ครูต้องใช้ความอดทนในการสอนหน่วยแรก ๆ เพราะนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีสอนแบบนี้มาก่อนและยังไม่ชินกับการแสดงออกมากนัก

การประเมินผล : สังเกตดูความถูกต้องจากการเล่าเรื่องย้อนกลับของนักเรียน การลำดับเรื่อง การสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 : เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน

จุดมุ่งหมาย : 1. เพื่อฝึกการระลึกเรื่องที่ฟังจากการอ่านได้

2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตัวอักษรที่ใช้แทนความหมายของคำต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้วในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 จากการฟังและพูด

3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจลีลาการเขียนอักษรและความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษรนั้น

4. เพื่อให้นักเรียนสื่อความหมายของตน จากภาษาพูดเป็นภาษาเขียนได้

5. เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์และใช้จินตนาการในการสื่อความหมาย

ครูเริ่มนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้นักเรียนช่วยกันลำดับเรื่องที่อ่านและเล่นบทบาทสมมติมาแล้วอีกครั้ง ครูบอกกับนักเรียนว่าต่อไปนี้จะช่วยกันเขียนเรื่องที่อ่านกันแล้วมาเป็นหนังสือของนักเรียนเอง ครูใช้กระดานแผ่นใหญ่มีขนาดใหญ่พอที่นักเรียนทั้งชั้นจะอ่านและมองเห็นได้อย่างทั่วถึงติดไว้บนกระดานหรือบนข้างฝาจากนั้นครูจึงเริ่มให้นักเรียนตกลงกันว่าจะเริ่มเรื่องอย่างไร ใช้วิธีการถามตามไปเรื่อย ๆ ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างครูต้องแน่ใจว่านักเรียนต้องการเขียนประโยคใดแน่ ถ้าไม่ตกลงกันครูอาจต้องประนีประนอมหาข้อยุติในการเขียนประโยคนั้น ๆ ลงบนกระดานแผ่นใหญ่ สำหรับในระดับชั้นต้น ๆ นักเรียนยังไม่สามารถเขียนตัวอักษรเองได้ ครูควรเป็นผู้เขียนเรื่องให้ทั้งหมดแต่สำหรับในระดับชั้นสูงขึ้นนักเรียนสามารถเขียนได้เองเป็นอย่างดีแล้ว ครูอาจออกมาให้นักเรียนเขียนเอง

ในขณะที่เขียน ครูไม่ควรหันหลังให้นักเรียนครูควรรยืนเอียงชิดด้านข้างของกระดาน และเขียนเรื่อง นอกจากนี้แล้วทุกครั้งที่เขียนคำลงบนกระดานแผ่นใหญ่ ครูควรออกเสียงคำนั้น ๆ ในขณะที่เขียนด้วยทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้เห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้องและเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษรที่เขียนนั้นไปด้วยในตัว เมื่อครูเขียนคำหรือประโยคหนึ่ง ๆ จบแล้ว ครูควรให้นักเรียนอ่านทบทวนคำและประโยคซ้ำก่อนเขียนคำหรือประโยคใหม่ทุกครั้ง เมื่อเขียนเรื่องไปได้สักระยะหรือตอนหนึ่งของเรื่อง ครูควรให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบตามเรื่องที่เขียนไว้ และให้นักเรียนที่เหลืออ่านออกเสียงพร้อม ๆ กับทวนเรื่องตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงตอนที่เขียนค้างไว้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าจะจบเรื่อง จากนั้นจึงให้นักเรียนช่วยกันอ่านทวนเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบและช่วยกันแต่งชื่อเรื่อง

ข้อสังเกต : ในขณะที่ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่แต่งจากกระดานแผ่นใหญ่นั้นครูอาจใช้ไม้ชี้ตามตัวอักษรตามไปด้วยและอาจชี้คำสลับที่ให้อ่านบ้างเพื่อดูว่านักเรียนอ่านได้แน่หรือใช้การจำต่อเนื่องในประโยค

การประเมินผล : สังเกตดูการบอกลำดับเรื่องของนักเรียน การอ่านออกเสียงคำและประโยคต่าง ๆ และการจำคำในประโยคต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 4 : ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านออกเสียงและแสดงถึงความเข้าใจความหมายของคำและประโยคของเรื่องที่อ่านได้

ในขั้นนี้ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4-5 คน สำหรับในขั้นต้น ๆ นักเรียนยังเขียนเองไม่ได้หรือยังไม่ค่อยดีนัก ครูควรเขียนเรื่องโดยลอกประโยคต่าง ๆ จากเรื่องที่เขียนไว้ในขั้นตอนที่ 3 ลงในกระดานแผ่นใหญ่ พอที่จะใช้หนังสือเล่มใหญ่ เพื่อเป็นแหล่งในการเรียนรู้ของกลุ่มและนำมาอ่านหน้าชั้นเรียนให้นักเรียนในชั้นอ่านและเห็นได้ชัดครูควรตกลงกับนักเรียนว่า จะให้ครูเขียนหน้าใด วาดรูปที่ใด ครูควรจะเว้นให้นักเรียนวาดภาพประกอบในแต่ละตอนของเรื่องและให้นักเรียนวาดภาพไปตามแต่จะตกลงกันในกลุ่มของนักเรียน

หมายเหตุ ในตอนนี้ครูเขียนให้แต่ละกลุ่มไม่ทัน ครูอาจต้องใช้นอกเวลาเรียนเขียนให้แต่ต้องหลังจากที่ได้ตกลงกับนักเรียนว่า เขาอยากให้อาพอยู่ตรงไหน ครูจึงเว้นที่ว่างไว้ให้ครูควรอานหน้ากระดาษที่เขียนแล้วแบ่งให้นักเรียนผลัดกันอ่านในกลุ่มเสียก่อน จากนั้นจึงแบ่งงานให้นักเรียนทุกคนได้วาดภาพประกอบตามเรื่อง ครูควรลอกเรื่องที่เขียนไว้หลาย ๆ ชุด เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ทำอย่างทั่วถึงเมื่อนักเรียนวาดภาพประกอบเสร็จ และช่วยกันอ่านเรื่องภายในกลุ่มของตนเรียบร้อยแล้ว จึงให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุลของตนทั้งกลุ่มไว้ด้านหลังปก จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมผลงาน โดยเรียงหน้ากระดาษหนังสือเล่มใหญ่ของตน

ให้เรียบร้อย แล้วนำไปให้ครูช่วยเย็บปกและหุ้มด้วยกระดาษขาวเพื่อให้คงทนพอที่จะใช้ได้ นาน ๆ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำหนังสือเล่มใหญ่ของตนออกมาแสดง โดยช่วยกันอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้น นักเรียนจะสนุกสนานในการอ่านฟัง เพราะได้เห็นผลงานที่ ตนได้วาดภาพประกอบเรื่องนั้น ๆ

การประเมินผล : สังเกตการทำงานร่วมกันของนักเรียน ความรับผิดชอบในการ
ทำงานกลุ่ม การเก็บของเข้าที่ การรู้จักแข่งขัน และการช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกันให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
: สังเกตภาพที่สื่อความหมายของเรื่องราว มีความสอดคล้องกับ
เรื่องได้ดี

ขั้นตอนที่ 5 : ให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมเสริมทางภาษา

**จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อย
ของภาษาต่าง ๆ จนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่าน เรียบ
เรียงคำเป็นประโยค สะกดคำได้ เขียนคำและประโยคได้
รวมทั้งเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่เราเรียนมาแล้วได้**

ในขั้นตอนนี้ ครูจะให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการเรียนรู้เพื่อ
นักเรียนได้ค้นคว้า การสะกดคำ การเขียนคำและประโยค พร้อมทั้งความหมายของคำและ
ประโยคจากหนังสือ รวมทั้งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องทางด้านไวยากรณ์ คำศัพท์และ
ประโยคต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

การประเมินผล : สังเกตความถูกต้องในการทำกิจกรรมทางภาษาในแต่ละจุดประสงค์
เช่น ความถูกต้องในการเทียบคำ การเรียบเรียงคำเป็นประโยค การเขียนสะกดคำ การจัดหรือ
เขียนเครื่องหมายวรรคตอนในประโยคหรือในการเล่นเกมนต่าง ๆ

หนังสือประเภทนิทานและสารคดีไม่มีข้อแตกต่างมากนักในขั้นตอนการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษาจะต่างกันเพียงในหนังสือประเภทสารคดีจะไม่มีตัวละครมากนักหรือ
ไม่มีเลย ในการแสดงบทบาทสมมตินักเรียนจะใช้จินตนาการในการแสดงมากกว่าการแสดงออก
ทางกายและอารมณ์

หนังสือประเภทวิธีการนั้น กระบวนการของกิจกรรมการเรียนการสอน ในขั้นตอน
ที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 จะกระทำดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ในขั้นตอนนี้จะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ในขั้นตอนนี้จะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

ก. แนะนำวัสดุต่าง ๆ ที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่อง เช่น เรื่อง "มาทำหมวกกันเถอะ" ครูจะแนะนำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการทำหมวกได้แก่ กระดาษแข็งที่ทำเป็นแบบของหมวก กระดาษสำหรับทำหมวก ที่หนีบกระดาษ กาว ฯลฯ

วิธีแนะนำ ครูควรจะนำวัสดุแต่ละชิ้นออกมาแสดงให้นักเรียนดูพร้อมทั้งถามดัง ๆ ว่า เรียกว่าอะไร เช่น ชูกระดาษขึ้น พร้อมทั้งพูดว่า "กระดาษ" พูดซ้ำ ๆ กัน 2-3 ครั้ง ทำอย่างนี้จนกว่าจะหมดวัสดุที่จะแสดง

ข. ครูสาธิตวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ทีละขั้นตอนอย่างช้า ๆ และชัดเจน เช่น

หนึ่ง - วางกระดาษลงบนโต๊ะ

สอง - ทาบกระดาษลงบนกระดาษแผ่นนี้ (ชี้ไปด้วย)

สาม - ใช้ดินสอลากเส้นรอบ ๆ บนกระดาษ

ขั้นตอนที่ 2 : ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สทนาหรืออภิปราย อ่านออกเสียง เล่นบทบาทสมมติ ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนลองเล่าวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ครูสอนไปและลองลำดับเรื่องราว ครูทำอย่างไรบ้าง ซ้ำ ๆ เช่น

"เมื่อครูทำอะไรเอ่ย หนูจำได้ไหมว่าครูทำอย่างไร เอาไหนลองนึกดูซิ หนึ่ง...ทำอย่างไร... แล้วต่อไปละ" ฯลฯ จากนั้นให้นักเรียนลองพูดซ้ำตามครูถึงขั้นตอนในการทำสิ่งต่าง ๆ อย่างช้า ๆ แต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน หลังจากนั้นครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกประมาณ 4-5 คน พร้อมทั้งแจกวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ให้ครบทุกกลุ่ม และให้ทุกคนทำสิ่งที่เรียนมาก่อนลงมือทำ ควรให้นักเรียนทุกคนลองทบทวนลำดับขั้นตอนของวิธีการทำสิ่งนั้นอีกครั้งแล้วจึงให้นักเรียนลงมือทำ ครูคอยเดินช่วยเหลือและแนะนำนักเรียนในแต่ละกลุ่มให้ทำงานได้สำเร็จเรียบร้อยและเตรียมผลงานของกลุ่มไว้ พร้อมทั้งช่วยกันเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อยเมื่อทำเสร็จแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 : เขียนเรื่องร่วมกัน

ครูให้นักเรียนช่วยกันลำดับขั้นตอนวิธีการทำสิ่งนั้นอีกครั้งและเริ่มตกลงเขียนเรื่องเกี่ยวกับวิธีการทำสิ่งนั้น ๆ เป็นขั้น ๆ หรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้ เช่นเดียวกับที่เคยกล่าวมาแล้วในขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 4 และขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการไปเหมือนที่กล่าวมาแล้วในการสอนหนังสือประเภทนิทานและสารคดี

ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ให้นักเรียนวาดภาพประกอบหรือเรียงภาพถ่ายของกิจกรรมตามวิธีการในแต่ละตอนด้วย

1. การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน

การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสามารถใช้เตรียมความพร้อมของเด็กได้โดยไม่ต้องจัดประสบการณ์ภาษา ผู้สอนสามารถเตรียมความพร้อมของเด็กในทุกขั้นตอนอยู่แล้ว เพียงแต่ผู้สอนพิจารณาเลือกใช้หนังสือที่ผู้เรียนจะมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้เตรียมความพร้อมได้ เช่น การใช้นิ้วมือ การฝึกสายตา การเปรียบเทียบการเขียนลากเส้น หนังสือที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อม ได้แก่ หนังสือประเภทวิธีการ เช่น พับกระดาษอย่างไร เป็นต้น

กระบวนการเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอน จะช่วยเตรียมความพร้อมของเด็กหลายประการ เช่น ในขั้นตอนที่ 1 จะเตรียมความพร้อมในการฟังและพูดรวมทั้งการคิด ในขั้นตอนที่ 2 จะเสริมการพัฒนาภาษาโดยการแสดงออกทางวาจาและสีหน้าท่าทาง ในขั้นตอนที่ 3 จะช่วยพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างสายตาและมือโดยการลากเส้นระบายสี (เด็กวาดภาพประกอบ) พัฒนาด้านความคิด ในการรวบรวมและลำดับเรื่องราว ในขั้นตอนที่ 4 จะเตรียมความพร้อมในการใช้สายตา การใช้กล้ามเนื้อ (ลากเส้น วาดภาพและการใช้กรรไกร) ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ และในขั้นตอนที่ 5 จะเตรียมความพร้อมในด้านสติปัญญา เช่น การเปรียบเทียบ ความคล้ายคลึงและความแตกต่าง (การเทียบคำ) ของตัวอักษร การจินตนาการ การเชื่อมโยงความคิดรวบยอดกับเนื้อหาบริบทต่าง ๆ ที่พบกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจัดให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการเรียน ในลักษณะกระบวนการทางสังคม ใช้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน จึงเป็นการเตรียมความพร้อมทางสังคมของเด็กไปในตัวด้วย

2. การจัดชั้นเรียน

ครูควรจัดห้องเรียนให้มีบริเวณโล่งและกว้างพอควรสำหรับนักเรียนทำกิจกรรมให้นักเรียนนั่งกับพื้นหรือบนเก้าอี้เล็ก ๆ ในลักษณะครึ่งวงกลมรอบครู

การจัดชั้นเรียนในลักษณะนี้จะช่วยให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ซึ่งจะง่ายต่อการสอนและการใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน นอกจากนี้ การควบคุมวินัยก็จะง่ายขึ้นด้วยเพราะครูสามารถกวาดสายตาไปได้อย่างทั่วถึงนักเรียนจะมีความรู้สึกว่าได้เรียนอยู่ในสภาพเป็นกันเองกับครูมากขึ้นและพันบรรยากาศของห้องเรียนที่จำเจซ้ำซากแบบเดิม ที่ว่างในชั้นเรียนด้านหน้าหรือด้านหลังห้องเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การทำหนังสือเล่มใหญ่ การเล่นเกมและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ได้สะดวกขึ้น

ครูควรจัดที่เก็บของและวัสดุที่จำเป็นในการทำกิจกรรมของนักเรียน โดยการฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบดูแลข้าวของและเก็บเข้าที่เมื่อใช้เรียบร้อยแล้วทุกครั้ง

บริเวณฝาผนังของห้องเรียนหรือบอร์ดอาจติดกระดาดขนาดใหญ่ที่นักเรียนเขียนเรื่องกับครู (ในขั้นตอนที่ 3) ไว้สักระยะหนึ่งจนกว่านักเรียนจะเรียนจบหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ ไปแล้ว และมีหน่วยการเรียนรู้ใหม่มาใหม่ เป็นต้น

การจัดที่เก็บบัตรคำและการแขวนสมุดเล่มใหญ่ของนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ควรจะเป็นบริเวณที่นักเรียนจะกลับมาอ่านหนังสือเล่มใหญ่เหล่านี้ได้สะดวก เช่น หลังห้องเรียนมุมห้อง เป็นต้น บัตรคำที่ใช้แล้วครูควรเก็บใส่กล่องไว้เป็นชุดๆ พร้อมทั้งเขียนชื่อเรื่องที่นักเรียนเขียนหนังสือเล่มใหญ่ในกลุ่มไว้ด้วยเพื่อให้นักเรียนสะดวกที่จะกลับมาอ่านและค้นคว้าได้ตามต้องการ

3. การสอนซ่อมเสริม

ทุกขั้นตอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ครูสามารถสอนบทเรียนเสริมนักเรียนที่เก่งและที่อ่อนได้ในขณะเดียวกัน

นักเรียนที่เก่ง ครูอาจให้ทำกิจกรรมที่ท้าทายมากขึ้นก็ได้ เช่น ทำหน้าที่เป็นครูหรือผู้ช่วย คอยช่วยเหลือเพื่อน ๆ ช่วยครูเตรียมอุปกรณ์ เขียนบัตรคำ บอกตัวบทละครในการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

นักเรียนที่อ่อน ครูอาจช่วยเหลืออย่างค่อยเป็นค่อยไปและให้การสอนแบบเอกัตภาพมากขึ้นโดยให้ทำกิจกรรมบางอย่างในบางขั้นตอนซ้ำ เช่น อ่านออกเสียงกับครู ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องง่าย ๆ กับครู ลองทำหนังสือเล่มใหญ่ตามลำพังกับครูหรือเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน เล่นบัตรคำกับครู เล่นเกมต่าง ๆ เป็นต้น

4. จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผู้เรียนสามารถอ่าน ฟัง พูด และเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอในการสื่อสารทางภาษาในชีวิตประจำวัน

จุดมุ่งหมายเฉพาะ เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ ผู้เรียนจะสามารถ

1. เล่าเรื่อง ลำดับเรื่องและบอกความหมายของคำทุกคำในบริบทต่าง ๆ ของหน่วยการเรียนรู้ได้
2. อ่านออกเสียงคำทุกคำในหน่วยการเรียนรู้ได้
3. พูดโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น และสรุปความให้เป็นที่น่าสนใจได้
4. เขียนสะกดคำและประโยคต่าง ๆ ที่นักเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ได้
5. แต่งประโยคเป็นคำพูด และเขียนเป็นตัวอักษรได้ถูกต้องเป็นที่เข้าใจได้
6. บอกความหมายและเขียนสัญลักษณ์ของเครื่องหมายวรรคตอนได้
7. สื่อความหมายของภาษาทางกายและอารมณ์หรือทางวาจา
8. ร่วมกับเพื่อนและช่วยเหลือแบ่งปันกัน ในการทำงานร่วมกันได้

5. แนวทางการประเมินผลการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ครูสามารถประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเรียนการสอน
ดังนี้

1. การเล่าเรื่องย้อนกลับหลังจากฟังครูจบแล้ว
2. การสื่อสารการเข้าใจเนื้อเรื่องโดยการแสดงบทบาทสมมติและการวาดภาพประกอบเรื่อง
3. การบอกลำดับก่อน – หลังของเรื่อง ในขณะที่นักเรียนร่วมกันเขียนเรื่องในชั้นตอนที่ 3
4. การออกเสียงคำต่าง ๆ (ระหว่างการเล่นเรื่องย้อนกลับและเล่นเกม)
5. การเรียงคำเป็นประโยค (จากการเล่นเกม)
6. การสะกดคำและการแต่งประโยค (ระยะหนึ่งหลังการเรียนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา)
7. ความร่วมมือของนักเรียน และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานกลุ่มแบบประชาธิปไตย
8. ความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน (สังเกตจากการนำหนังสือไปศึกษาด้วยตนเองเมื่อมีเวลาว่าง)

วิธีการประเมิน

ใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่เรียนทั้ง 8 ประการข้างต้น
(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 18-23)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

วอล์คเกอร์ และคนอื่นๆ (Walker, et al. 1983 : 72) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษที่เทรเกอร์ พาร์ค เรียกว่า Concentrated Language Encounter Teaching หรือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการทดลองพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งการพูดและการเขียน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอล์คเกอร์ และคนอื่นๆ (Walker, et al. 1984 : 45) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับโปรแกรมที่เทรเกอร์ พาร์ค ที่โรงเรียน Napperby และ Mary Vale โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในระดับ Junior และ Senior โดยใช้เนื้อหาในการทดลองเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารทั้ง 2 ระดับ ใช้เวลาทดลอง

18 เดือน ผลการทดลองพบว่านักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงมากขึ้น

6.2 งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2527 ริชาร์ด วอล์คเกอร์ เบรนต์ บาร์ทเลต และเลวาลักษณ์ รัตนาวิช (Walker Bartlett & Rattanaich. 1984 : 58) ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ (คาบละ 20 นาที) ผลการทดลองพบว่านักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้นและมีความสามารถในการจำคำศัพท์ คำพูด และบทสนทนาจากหนังสือได้นานทั้งที่นักเรียนไม่มีพื้นฐานทางการเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน และนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น

เลวาลักษณ์ รัตนาวิช และคนอื่น ๆ (2530 : 7) ได้ทำการทดลองสอนภาษาไทยด้วยวิธีแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโครงการนำร่องของศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน ที่จังหวัดสุรินทร์ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นันทรัตน์ ชื่นชนม์ (2531 : 63) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 50 คน ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ ผลการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยวิธีปกติ

นวลจันทร์ แซ่เท้น (2538 : 80) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่พัฒนาด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนการณสูตรศึกษาลย์ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 100 คน ใช้เวลาทดลอง 20 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่พัฒนาด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุธีพร ปาละดี (2531 : 87) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนและการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตดา ขจรนที (2530 : 104) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมดวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำแตกต่างกันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิการ์ ชาติมนตรี (2533 : 136) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไกรภักดีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 60 คน ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถทางการเขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

1. ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลในสังคมซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคมอื่น ๆ ที่ตนอาศัยอยู่ ดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลเป็นได้ทั้งลักษณะเฉพาะและเป็นได้ทั้งลักษณะที่สัมพันธ์กับบุคคลอื่นจะเป็นลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับค่านิยมและเจตคติของสังคมนั้น ๆ หรืออาจจะกล่าวอีกได้ว่า พฤติกรรมเป็นการแสดงออกที่มีการตอบสนองหรือได้ตอบสนองใดสิ่งหนึ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยิน ได้รับ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงตอบสนองอันจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกาย เช่น การร้องไห้ การคิด การอ่านหนังสือ การเต้นของหัวใจ การกระตุ้นของกล้ามเนื้อ

มนุษย์เราทุกคนมีพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่ชัดเจนในทุก ๆ ด้าน เพียงแต่ว่าการแสดงออกของคน ๆ นั้น เหมาะสมกับสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่หรือไม่ถ้าหากเป็นการแสดงออกในทางที่ดีก็จะเป็นที่ยอมรับกับสังคมได้แต่ถ้าเป็นการแสดงออกที่ไม่ดีก็จะเป็นที่ยอมรับของสังคมการกระทำหรือการแสดงออกของมนุษย์ที่ปรากฏออกมาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งการแสดงออกหรือการกระทำดังกล่าวจะมีกระบวนการของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับภายในของตนตลอดเวลาเพื่อให้สิ่งที่ตนได้แสดงออกไปนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายอยู่ในระเบียบแบบแผนและกรอบของสังคมที่ตั้งไว้ถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว การแสดงออกอาจเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่พยายามจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาเหนือบุคคลอื่นซึ่งเป็นการแสดงออกที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมและอาจจะเกิดปัญหาเกิดขึ้นในภายภาคหน้าได้

นอกจากนี้ทุกส่วนของสังคมต่างก็มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการแก้ปัญหาทางด้านพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น บ้าน โรงเรียน ชุมชน และสังคมใหญ่ ๆ เพราะสถานเหล่านี้เป็นสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมการแสดงออกของมนุษย์ให้มีพฤติกรรมและการแสดงออกต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้ ยังเป็นการช่วยให้มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกของตนไปในทางที่ดีได้ ขึ้นอยู่กับว่าถ้าหากบุคคลผู้นั้นได้รับอิทธิพลในด้านบวกก็จะทำให้บุคคลผู้นั้นมีพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ในทางตรงกันข้ามถ้าหากบุคคลผู้นั้นได้รับอิทธิพลในด้านลบก็จะทำให้บุคคลผู้นั้นมีพฤติกรรมและการแสดงออกที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมได้

2. พฤติกรรมการควบคุมตนเอง

พฤติกรรมการควบคุมตนเองคือกระบวนการที่บุคคลใช้วิธีการหนึ่งวิธีการใดหรือหลายวิธีรวมกันเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์

โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมอย่างมีเป้าหมาย กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายและควบคุมตัวแปรทั้งภายในและภายนอกของบุคคลอันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเองซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

1 การควบคุมตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนโดยการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมของตน

2 บุคคลยิ่งเรียนรู้ที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองมากเท่าไร เขาก็ยิ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของตนเองมากขึ้นเท่านั้น

ลักษณะที่สำคัญของพฤติกรรมการควบคุมตนเอง คือ บุคคลเป็นผู้ดำเนินการในการเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยตนเอง (Thoresen & Mahoney. 1974 : 11) พฤติกรรมควบคุมตนเองเป็นการเพิ่มความสามารถของบุคคลในการควบคุมสิ่งแวดล้อมโดยที่บุคคลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนเอง ทั้งนี้เพราะบทบาทความรับผิดชอบส่วนใหญ่และการดำเนินการปฏิบัติรวมทั้งการวางแผนการเสริมแรงตนเองนั้นอยู่ที่เจ้าของพฤติกรรมที่สามารถดัดนิสัยของบุคคลอื่นลงได้(Cormier & Cormier. 1979: 477) อย่างไรก็ตาม ถ้าบุคคลที่พยายามปรับพฤติกรรมของตนเองโดยใช้การควบคุมตนเองประสบปัญหาในการควบคุมตนเองเขาก็สามารถที่จะขอคำแนะนำหรือปรึกษากับบุคคลอื่นๆ หรือผู้เชี่ยวชาญได้ เพราะฉะนั้นการควบคุมตนเองจึงมิได้หมายความว่า บุคคลอื่นเกี่ยวข้องไม่ได้(Watson & Tharp. 1972 : 73) ถึงแม้ว่าบุคคลจะสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมได้ก็มิใช่ตัดขาดจากอิทธิพลภายนอกโดยสิ้นเชิงพฤติกรรมการควบคุมตนเองมีวิธีการดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งเป้าหมาย คือ การกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งด้วยตนเองซึ่งการตั้งเป้าหมายนี้จะช่วยให้ผู้แสดงพฤติกรรมรู้ถึงพฤติกรรมที่ต้องการกระทำอย่างชัดเจน ตัวอย่างการตั้งเป้าหมายพฤติกรรม เช่น “ฉันจะอ่านหนังสือให้ได้ 20 หน้าก่อนเข้านอน” ในกรณีที่บุคคลยังไม่สามารถตั้งเป้าหมายได้ชัดเจน ก็ให้คนอื่นช่วยได้จนกว่าจะสามารถตั้งเป้าหมายได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามการตั้งเป้าหมายนั้น ควรจะเป็นเป้าหมายที่เป็นจริงและสามารถทำได้เพราะถ้าเป็นเป้าหมายที่บุคคลไม่สามารถทำได้ก็จะทำให้เกิดความผิดหวังและก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนได้

ขั้นที่ 2 การสังเกตตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลสังเกตหรือจำแนกลักษณะของพฤติกรรมของตนเอง พิจารณาว่าตนได้ทำพฤติกรรมตามเป้าหมายแล้วหรือยัง การสังเกตตนเองมักจะทำควบคู่ไปกับการบันทึกพฤติกรรม

ขั้นที่ 3 การประเมินตนเอง หมายถึงการที่บุคคลตัดสินพฤติกรรมของตนเองโดยการประเมินคุณค่าของพฤติกรรมจากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกด้วยตนเอง ซึ่งทำให้เขาได้พิจารณาถึงพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่อย่างถี่ถ้วน

ขั้นที่ 4 การเสริมแรงตนเอง คือ การจัดผลกรรมที่เป็นแรงเสริมให้แก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยตนเองเพื่อให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นโดยที่เจ้าของพฤติกรรมเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้ได้แรงเสริมนั้นด้วยตนเอง

พฤติกรรมการควบคุมตนเองเป็นการแสดงออกที่สามารถควบคุมได้รู้ตัวตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไรอยู่และทำแต่ในสิ่งที่ดีเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ลักษณะค่านิยมเชิงพฤติกรรมที่สำคัญซึ่งเป็นพื้นฐานของเด็กไทยมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. กิริยามารยาทเรียบร้อยตามธรรมเนียมไทยสำรวมและควบคุมตนเองได้
2. สำรวมและควบคุมตนเองได้
3. มีสัมมาคารวะ
4. มั่นใจในตนเอง
5. มีระเบียบวินัย
6. กล้าแสดงออก
7. แก้ไขปัญหาได้
8. มีเหตุผล
9. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้
10. มองโลกในแง่ดี
11. มีสุนทรียภาพ
12. รับผิดชอบ
13. เป็นประชาธิปไตย
14. ขยัน
15. ประหยัด
16. ซื่อสัตย์
17. เมตตาและเอื้อเฟื้อ

ลักษณะต่าง ๆ ของพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลได้ดี ตัวพฤติกรรมจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลในสังคมนั้น ๆ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่วางไว้ซึ่งผลที่ออกมาดีก็จะเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

3. จุดมุ่งหมายของการสังเกต

สำหรับจุดมุ่งหมายของการสังเกตนั้นมีผู้กล่าวไว้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 32) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ข้อเท็จจริงนี้สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดซึ่งเคยได้รับคำบอกเล่าจากผู้อื่น
2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกตว่ามีลักษณะปกติหรือไม่ และเพื่อใช้ประกอบการแนะนำบุคคลให้เป็นบุคคลที่ดีมีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการซึ่งอาจเป็นปัญหาแต่ไม่มีผู้ใดทราบ เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาและแนะนำต่อไป
4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิกิริยาโต้ตอบจากสิ่งแวดล้อม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ได้กล่าวว่าการสังเกตมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป เพื่อจะได้ทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

4. หลักในการสังเกตพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541 : 63) ได้กล่าวถึงหลักในการสังเกตว่าผู้สังเกตพฤติกรรมพึงยึดหลักดังต่อไปนี้

1. เลือกและกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตที่เห็นเด่นชัดพฤติกรรมที่ครูควรเลือกเพื่อทำการสังเกตนั้นควรจะเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานของชั้นเรียนและครูคิดว่าพฤติกรรมนั้นมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนมากที่สุดนอกจากนั้นพฤติกรรมที่สังเกตควรเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

เมื่อครูเลือกพฤติกรรมที่สังเกตได้แล้ว ครูต้องกำหนดพฤติกรรมให้ชัดเจนเพื่อที่ว่าไม่ว่าใครก็ตามหากเข้าใจพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้วจะสามารถบอกได้ทันทีว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เช่น พฤติกรรมการพูดคุยในห้องเรียน อาจกำหนดได้ดังนี้ คือ พฤติกรรมการพูดคุย คือพฤติกรรมใดก็ตามที่นักเรียนส่งเสียงออกจากปากโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครู ครูหรือผู้สังเกตไม่ควรที่จะสังเกตหลาย ๆ พฤติกรรมในเวลาเดียวกัน นอกจากจะมีประสบการณ์ในการสังเกตเป็นอย่างดี เพราะจะทำให้เกิดความสับสนได้

2. เลือกผู้สังเกตพฤติกรรม ผู้สังเกตสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. นักเรียนสังเกตตนเองคือการให้ผู้ที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของตนเอง

2. บุคคลอื่นเป็นผู้สังเกตซึ่งอาจจะเป็นครู เพื่อนครูหรือเพื่อนนักเรียนด้วยกันเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม วิธีนี้ค่อนข้างที่จะให้ข้อมูลใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าวิธีแรกเพราะว่าผู้สังเกตนั้นมีแนวโน้มที่จะ

ลำเอียงน้อยกว่า ดังนั้นผู้ที่ทำการสังเกตพฤติกรรมควรมีมากกว่า 1 คนขึ้นไป หรือ 2 คนก็ได้เพื่อทำการสังเกตให้ได้ข้อมูลใกล้เคียงกัน หรืออย่างน้อยที่สุดเห็นพ้องต้องกันไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 ก็นับได้ว่าข้อมูลที่ได้นั้นมีความเที่ยงตรงสูง

3. เลือกสถานที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในการเลือกสถานที่นั้น ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของครูว่าต้องการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในสถานที่ใด อาจจะเป็นห้องเรียนห้องสมุด หรือบ้านของนักเรียนก็ได้

4. เลือกเวลาที่จะทำการสังเกตพฤติกรรม การเลือกเวลานี้ควรจะต้องเลือกที่พฤติกรรมที่ต้องการจะสังเกตเกิดขึ้นบ่อยที่สุดและการเลือกเวลานั้นควรจะใช้วิธีการสุ่มเวลา ซึ่งหมายความว่า ผู้สังเกตจะไม่ทำการสังเกตพฤติกรรมหนึ่งในเวลาเดียวกันของวันเดียวกัน แต่การสุ่มสังเกตหลาย ๆ เวลาของวันเดียวกันได้ เช่น ตอนเช้า ตอนบ่าย และตอนก่อนเลิกเรียน เป็นต้น ช่วงการสังเกตโดยการสุ่มเวลานั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากว่าไม่มีพฤติกรรมใดที่จะเกิดบ่อยในช่วงเวลาเดียวตลอดเวลา

5. เลือกแบบบันทึกพฤติกรรมให้เหมาะสม ซึ่งแบบบันทึกพฤติกรรมนั้นผู้ทำการสังเกตควรจะเป็นผู้สร้างเอง โดยมุ่งให้สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมที่จะศึกษา ดังนั้นจึงแบ่งวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น โดยเน้นความถี่หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์ที่จะศึกษาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกตนั้น ส่วนพฤติกรรมอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวจะไม่นำมาบันทึก

2. การสังเกตพฤติกรรมแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่จะศึกษา ส่วนเกณฑ์ในการนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่นสังเกตพฤติกรรมช่วง 5 นาที ทุก ๆ 6 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ นอกจากนี้ การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตได้ครั้งละหลาย ๆ คน โดยสลับช่วงเวลาครั้งละ 1 คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน นอกจากนี้การสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมได้หลาย ๆ ประเภทพร้อมกัน โดยจำแนกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาคือเป็นพฤติกรรมใดบ้าง และเพื่อความสะดวกในการบันทึก ควรกำหนดรหัสของพฤติกรรมแต่ละประเภทด้วย หากประเภทของพฤติกรรมที่จะสังเกตและบันทึกนั้นมีหลายประเภท

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 22-23) กล่าวว่าเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดจึงควรมีหลักการสังเกตดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะสังเกต หมายถึงว่าจะสังเกตอะไรก็ให้จำกัดเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ไป เรียกว่า สังเกตเจาะจงเฉพาะสิ่งที่ต้องการเท่านั้น สิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอย่าใส่ใจ การดูจึงควรมีจุดมุ่งหมายว่าจะดูอะไรเป็นหลัก การกำหนดกรอบไว้เพื่อให้ดูจึงเป็นสิ่งสำคัญ

2. สังเกตด้วยความพินิจพิเคราะห์ ที่ต้องทำอย่างนี้ก็เพื่อจะได้สามารถมองเห็นรายละเอียดของกรอบที่ต้องการอย่างลึกซึ้ง ไม่ใช่สังเกตเพียงผิวเผินหรือลักษณะภายนอกพิน ๆ เท่านั้น

3. ขจัดปัญหาหรือความลำเอียงส่วนตัวออกให้หมด เพราะถ้ามีสิ่งที่กล่าวมาแล้วจะทำให้เกิดความขัดแย้งในการเก็บข้อมูลได้เช่น สิ่งที่เราบันทึกก็ไม่นับบันทึกก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความลำเอียง

4. เวลาสังเกตควรมีเครื่องช่วยความจำเพื่อไม่ให้หลงลืมสิ่งที่ได้สังเกตเห็นมา ดังนั้นอุปกรณ์ทั้งหลายที่ช่วยเตือนความจำควรเตรียมให้พร้อมตามความเหมาะสมอย่างน้อยที่สุดก็ควรจะมีแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ หรือสิ่งอื่น ๆ อีกที่เป็นเทคโนโลยีในการช่วยความจำ

ทศพร มณีศรีขำ (2539 : 39-40) ได้กล่าวถึงลักษณะและความสามารถของผู้สังเกตที่จะทำให้การสังเกตประสบความสำเร็จ สรุปได้ดังนี้

1. ผู้สังเกตต้องช่างสังเกต และละเอียดรอบคอบ
2. ผู้สังเกตต้องมีความฉลาด และมีไหวพริบ ทราบว่าสิ่งใดควรสังเกต สิ่งใดไม่ควรสังเกต
3. ผู้สังเกตต้องมีประสบการณ์และผ่านการฝึกฝนที่จะทำงานมาแล้วเป็นอย่างดี
4. ผู้สังเกตต้องมีความรู้พื้นฐานหรือประสบการณ์ในสิ่งที่ต้องสังเกตและจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ เครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการสังเกตและมีการวางแผนอย่างรอบคอบ มีระบบและระเบียบที่ต่อเนื่องกัน
5. ผู้สังเกตต้องมีความจำดีเพราะผู้สังเกตต้องจดจำพฤติกรรมที่ได้สังเกตแล้วนำมาจดบันทึกหลังการสังเกต ถ้ามีความจำไม่ดีอาจหลงลืมทำให้ผลจากการสังเกตไม่ดี
6. ผู้สังเกตต้องมินิสัยชอบการจดบันทึก และต้องพยายามจดบันทึกผลจากการสังเกตไว้อย่างละเอียด จึงควรมีการเตรียมแผนล่วงหน้า เช่น การออกแบบบันทึกและกำหนดเครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลที่แท้จริง
7. ผู้สังเกตต้องมีความสุภาพอ่อนน้อมในการติดต่อ พูดยาดีและมีความสามารถในการสร้างสายสัมพันธ์ (Rapport) ที่ดีในการที่จะเข้าไปร่วมสังเกตกับคนอื่น
8. ผู้สังเกตต้องมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา
9. ผู้สังเกตต้องไม่ใช้อารมณ์และความรู้สึกเป็นเครื่องตัดสินใจในการทำงานควรตัดสินใจโดยใช้เหตุใช้ผลเป็นเกณฑ์
10. ผู้สังเกตจะต้องมีใจเป็นกลาง ไม่อคติ ไม่ลำเอียง และจะต้องพร้อมที่จะยอมรับและ

เปลี่ยนความคิดเมื่อมีเหตุผลใหม่ที่เหมาะสมกว่า

11. ผู้สังเกตต้องมีความอดทนในการทำงาน อดทนต่อการรอคอย รวมทั้งอดทนต่อความไม่ประสบผลสำเร็จ

12. ผู้สังเกตจะต้องเป็นผู้ที่มีประสาทตาและประสาทอื่น ๆ ดี มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักพลิกแพลงเพื่อประโยชน์ที่เหมาะสมและสามารถแยกแยะสิ่งที่สำคัญหรือไม่สำคัญออกจากกัน

13. ผู้สังเกตต้องมีความสามารถที่จะตีความหมาย หรือวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตได้อย่างเหมาะสม ใกล้เคียงกับความเป็นจริงและสามารถสรุปข้อมูลเหล่านั้นได้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 110-111) กล่าวว่า การสังเกตจะได้ผลดีนั้น ผู้สังเกตต้องมีลักษณะ 3 ประการคือ

1. ต้องมีความตั้งใจ ผู้สังเกตต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และมีจิตใจจดจ่อต่อเรื่องที่จะสังเกต

2. ต้องมีประสาทสัมผัสที่ดี คือประสาทสัมผัสต้องปกติและรับรู้ได้ไว ประสาทสัมผัสในที่นี้ ได้แก่ ตาและหู ตาต้องไม่บอดหูไม่หนวก และรับรู้ได้ไว

3. ต้องมีการรับรู้ได้ดี ผู้สังเกตต้องพร้อมที่จะรับรู้และสามารถแปลความหมาย สิ่งที่ได้รับรู้นั้นได้ถูกต้อง นอกจากนี้การสังเกตจะได้ผลดีนั้นต้องขึ้นกับองค์ประกอบต่อไปนี้ด้วย ได้แก่

1 อารมณ์ (Emotion) คือ ผู้สังเกตต้องมียารมณ์อันมั่นคง จิตใจไม่วอกแวก

2 แรงจูงใจ (Motivation) คือ ผู้สังเกตต้องมีความรู้สึกอยากสังเกตในสิ่งที่จะสังเกตอย่างเต็มใจ และมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในสิ่งที่จะสังเกต

3 ความรังเกียจ (Prejudice) ผู้สังเกตต้องไม่มีความรังเกียจกลุ่มตัวอย่างโดยทางใดทางหนึ่ง ต้องทำจิตใจให้ยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง ต้องสังเกตและบันทึกไปตามพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

4 ปัญญา (Mental Set) ผู้สังเกตต้องมีความรู้ในเรื่องที่สังเกตเป็นอย่างดีสามารถแปลความหมายพฤติกรรมที่สังเกตได้ถูกต้อง

5 สภาพทางกาย (Physical Condition) ผู้สังเกตต้องมีสุขภาพเป็นปกติ ไม่เจ็บป่วยหรืออยู่ในสภาพที่หิว ง่วงนอน เป็นต้น

5. หลักการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการบันทึกผลการสังเกต โดยใช้การสังเกตเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรมของมนุษย์มักจะมีปัญหาอยู่เสมอว่าจะมีวิธีการบันทึกผลการสังเกตอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับพฤติกรรมนั้น และสามารถแปลความหมายได้ถูกต้องตรงตามจุดมุ่งหมาย

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541 : 67-71) ได้กล่าวถึงหลักการบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. บันทึกเป็นความถี่ของพฤติกรรม (Frequency - Count Recording) หมายถึง การบันทึกจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกจำนวนครั้งที่ ด.ช.สมชายยกมือขึ้นเพื่อถามและตอบคำถามในช่วงโมงเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมที่สามารถบันทึกความถี่ได้นั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องเวลาของการแสดงพฤติกรรมแต่ละครั้งใกล้เคียงกันและจะต้องใช้เวลาในการบันทึกในแต่ละวัน การบันทึกพฤติกรรมแบบความถี่นั้น เพียงแต่ทำคะแนนจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเท่านั้น

2. บันทึกเป็นช่วงเวลาของพฤติกรรม (Interval Recording) เป็นการบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมของแต่ละคน และสามารถใช้นักบันทึกพฤติกรรมได้ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ตามโดยที่ผู้ทำการบันทึกจะต้องกำหนดเวลาที่จะบันทึกให้แน่นอนก่อน เช่น ต้องการจดบันทึกพฤติกรรมการคุยกันในช่วงเวลา 30 นาที วิชาคณิตศาสตร์ก็ต้องแบ่งเวลา 30 นาทีนั้น ออกเป็นช่วงสั้น ๆ เท่า ๆ กัน อาจจะเป็นช่วงเวลาละ 20 วินาที 30 วินาที หรือ 1 นาที ก็ได้ ตามแต่ต้องการ ส่วนการบันทึกพฤติกรรมนั้นก็จะต้องพิจารณาว่าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นหรือไม่ ถ้าไม่เกิดขึ้นให้ใส่ 0 ลงในช่วงเวลานั้น ๆ แต่ถ้าพฤติกรรมที่ต้องการบันทึกนั้นเกิดขึ้น แม้ว่าจะเกิดขึ้นมากกว่า 1 ครั้ง ในช่วงเวลานั้นก็ตามให้นับเวลาเพียง 1 ครั้งเท่านั้น โดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่เกิดขึ้นนั้น

3. บันทึกระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Duration Recording) ผู้สังเกตจะบันทึกช่วงระยะเวลาของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนานเท่าใดโดยจะใช้นาฬิกาจับเวลา เช่น การสังเกต นักเรียนคนหนึ่งลุกขึ้นจากเก้าอี้แล้วยืนคุยกับเพื่อนแล้วบันทึกว่าระยะเวลาที่ลุกจากเก้าอี้จนกระทั่งคุยกับเพื่อนเสร็จสิ้นใช้เวลานานเท่าใด

4. บันทึกแบบพรรณนา (Narrative Recording) ในเมื่อจุดมุ่งหมายการวิจัยต้องการทราบพฤติกรรมในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างโดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต ความเชื่อหรือนิยาม เป็นต้น ผู้สังเกตจำเป็นต้องใช้ระยะเวลานานต่อเนื่องกัน(Continuous Observation) และต้องตัดสินใจเองว่าพฤติกรรมใดบ้างสำคัญควรจะบันทึก ในการบันทึกนั้นมักจะเขียนบรรยายหรือพรรณนาพฤติกรรมที่สังเกตตามปฏิทิน การบันทึกแบบสุ่มเวลาของพฤติกรรม (Time Sampling) นั้น ถ้าผู้วิจัยมีรายละเอียดของพฤติกรรมมากและมีหลายพฤติกรรมที่ต้องสังเกตโดยจัดพฤติกรรมต่าง ๆ นั้น แล้วสุ่มเวลาในตารางนั้นก็จะได้ทราบว่าวันใดเวลาใดที่จะสังเกตพฤติกรรมชนิดใด

การวิเคราะห์และการเสนอข้อมูล

วิธีการเสนอข้อมูลนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟซึ่งในกราฟรูปเดียวนั้นอาจเสนอเพียงพฤติกรรมเดียวหรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียวกันหรือของหลาย ๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมของหลายๆ บุคคลหรือหลายๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียวในการสร้างโปรแกรมพฤติกรรมของนักเรียน กราฟจะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของ

พฤติกรรมได้อย่างชัดเจน การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้นจะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกตเวลาที่สังเกต และบุคคลที่สังเกตด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2541 : 20)

นอกจากนี้ปรีชา วิหคโต (2539 : 60) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์และเสนอผลการสังเกตพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการสังเกตแบบนับความถี่เป็นการนับว่าในช่วงเวลาที่สังเกตนั้นนักเรียนแสดงพฤติกรรมเป้าหมายกี่ครั้ง จากนั้นครูอาจเปลี่ยนจำนวนครั้งเป็นค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละก็ได้

2. การวิเคราะห์ผลการสังเกตแบบความยาวของเวลาเป็นการรวมว่าในช่วงเวลาที่สังเกตนั้น นักเรียนแสดงพฤติกรรมเป้าหมายนานเท่าไร จากนั้นครูอาจเปลี่ยนความยาวของเวลาเป็นค่าเฉลี่ยหรือค่าร้อยละก็ได้

3. วิธีการเสนอผลการสังเกตพฤติกรรมสามารถทำได้ 4 ลักษณะดังนี้

1. เสนอผลการสังเกตแบบบรรยายด้วยข้อความ
2. เสนอผลการสังเกตแบบกึ่งตาราง
3. เสนอผลการสังเกตแบบตาราง
4. เสนอผลการสังเกตแบบใช้กราฟ ได้แก่ ใช้กราฟแท่ง ใช้กราฟเส้น ใช้กราฟวงกลม และใช้ภาพ

ประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

เมื่อกล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ นั้น นักการศึกษาได้กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536 : 39-40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกตพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาได้ถูกต้อง

2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับและมีเป้าหมายของการปรับพฤติกรรมชนิดนั้น ๆ

3. จะช่วยให้ทราบถึงทิศทางของพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับนั้นว่าเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่ได้เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการปรับแล้วและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

สรุป การสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมเป็นเครื่องมือในการศึกษาพฤติกรรมโดยที่พฤติกรรมที่สังเกตนั้นเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเพื่อตอบโต้สิ่งเร้าในสถานการณ์หนึ่ง และต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ นับได้ ได้ยิน และวัดได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ต้องการจะศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

6. ความหมายของระเบียบวินัย

ระเบียบวินัย หมายถึง ข้อบังคับ คำสั่ง กฎ กติกา ที่สังคมวางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อฝึกฝนอบรมให้เป็นไปตามกติกา ข้อบังคับ คำสั่ง เพราะคนต้องอยู่เป็นหมู่เหล่า เป็นสังคม ถ้าหมู่คณะหรือสังคมขาดระเบียบวินัยย่อมจะมีความวุ่นวาย ไร้สาระสาวย เตือนรื้อนสังคมไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ต่างมีจุดประสงค์เหมือนกัน คือต้องการความสุข ความเจริญ และความมั่นคง ปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีขึ้นได้จะต้องอาศัยการมีระเบียบ แบบแผน กฎ ข้อบังคับ สำหรับกำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่ดีก็คือ วินัยนั่นเอง

บุคคลจะมีวินัยในตนเองได้นั้น นักทฤษฎีจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา เป็นลักษณะที่มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของบุคคลแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เด็กมีความรับผิดชอบสูงขึ้นอยู่กับการฝึกวินัยมาตั้งแต่เด็กเล็ก การฝึกวินัยให้แก่เด็กโดยการใช้เหตุผลและให้ความรักเป็นวิธีการฝึกวินัยที่ดีที่สุด และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสมองของเด็ก ช่วยให้เด็กได้เข้าใจเหตุผลและเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้วินัยเป็นเครื่องช่วยแนะแนวความประพฤติของเด็กในอนาคต วินัยที่ดีมีลักษณะที่เกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเด็กมากกว่าแรงบังคับภายนอก และจะไม่มี ความขัดแย้งในตนเอง จุดมุ่งหมายในการที่จะอบรมเด็กให้มีระเบียบวินัยนั้นเด็กต้องมีความสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ สามารถทำอะไรได้เรียบร้อยมีประสิทธิภาพมีพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการและระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม นอกจากนี้ยังรวมถึงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติตามระเบียบ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวเกี่ยวกับระเบียบวินัยไว้ดังนี้

เมกกินสัน (Megginson. 1972 : 468-470) กล่าวว่าวินัยหรือ Discipline มาจากคำว่า Disciple แปลว่า ผู้ตาม (Follower) ซึ่งสามารถมองได้ใน 3 แง่มุมต่อไปนี้

1. ลักษณะของการควบคุมตนเอง (Self-Control) ในแง่มุมนี้มองไปที่การพัฒนาตนเองเพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและสถานการณ์หรือเรียกว่าเป็นวินัยในตนเอง (Self-Discipline)

2. ลักษณะของเงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีระเบียบ (Condition for Orderly Behavior) แ่ง่มุมนี้มองระเบียบวินัยไปที่เงื่อนไขต่าง ๆ ที่ใช้ควบคุมคนในองค์กร เช่น การให้รางวัล การลงโทษ เป็นต้น

3. ในแง่ของกระบวนการทางนิติธรรม (Judicial due Process) มองความมีวินัยในแง่ของบทบัญญัติ ข้อห้าม ข้อพึงปฏิบัติ รางวัล และบทลงโทษ เมื่อมีการกระทำตามหรือไม่กระทำตาม เป็นต้น

เซเวียคอฟ และฟริทซ์ (Shevinakov & Fritz. 1955 : 8-14) ได้ศึกษาถึงประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กว่า ควรจะเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการให้ปฏิบัติตามคำสั่งและยังได้ให้ความเห็นต่อไปอีกว่า ควรเป็นเรื่องความเต็มใจซึ่งมิใช่การกระทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบและความรักในอุดมคติหรือการยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ตนสร้างขึ้น

ประดิษฐ์ สวบทเจริญ (ม.ป.ป. : 13) ได้ให้ความหมายของคำว่า วินัย หมายถึงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตามหรือบางครั้งโรงเรียนอาจยังไม่ได้กำหนดไว้แต่เป็นการคาดหวังของครูว่านักเรียนควรจะวางตัวหรือปฏิบัติอย่างไรบ้าง

นอกจากนี้ นวยศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่น ๆ (2520 : 177-180) กล่าวถึงความมีวินัยไว้ว่าวินัยเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อเด็ก เพราะวินัยเป็นเครื่องช่วยแนะแนวความประพฤติของเด็กในอนาคต วินัยที่ดีมีลักษณะที่เกิดจากแรงผลักดันภายในตัวเด็กมากกว่าแรงบังคับภายนอกและจะไม่มี ความขัดแย้งในตนเอง อุดมการณ์ในการที่จะอบรมเด็กให้มีระเบียบวินัยนั้นก็คือต้องการที่จะให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้สามารถทำอะไรได้เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

สรุป ระเบียบวินัย หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนและข้อบังคับต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ในสังคม โดยเกิดความรู้สึกในทางอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และไม่กระทำการใด ๆ ที่ทำให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนต่อตนเองและบุคคลอื่น

7. ความสำคัญของระเบียบวินัย

การที่จะฝึกวินัยในตนเองให้กับเด็กจะต้องเริ่มจากผู้เลี้ยงดูเด็ก โดยที่ผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูเด็กไม่เพียงแต่ให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็กเท่านั้นต้องทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในความรักและความหวังดีของผู้ใหญ่ด้วย การฝึกอุปนิสัยและการลงโทษเด็กด้วยวิธีการต่าง ๆ มีผลโดยตรงต่อจริยธรรมของเด็กอีกด้วย (กรมวิชาการ. 2525 : 7) ยิ่งในสภาพปัจจุบันความจำกัดของทรัพยากรทำให้คนต้องดิ้นรนแข่งขันเพื่อปากเพื่อท้องของตนมากขึ้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจึงไม่มีเวลาสั่งสอนเด็กเท่าที่ควร วินัยจึงไม่ได้รับการปลูกฝังที่บ้านมากนัก และเมื่อเด็กมาโรงเรียนก็ต้องมาพบกับสภาพโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยการสอนเวียน ครูมักมุ่งแต่การให้ความรู้ทางด้านวิชาการไม่ค่อยคำนึงถึงการอบรมทางคุณธรรมจริยธรรม เด็กจึงขาดวินัยในตนเองมากขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(หน่วยศึกษานิเทศก์. 2534 : 9) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

นักเรียนมีวินัยในตนเอง

1. นักเรียนมีนิสัยรักการทำงานและประหยัด

2. นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์และสุขนิสัยที่ดี
3. นักเรียนมีความรู้ทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์
4. นักเรียนนำความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
5. นักเรียนมีนิสัยและรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
6. นักเรียนมีความสามารถในการดำเนินชีวิต
7. นักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา
8. นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย
9. นักเรียนปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
10. นักเรียนรู้คุณค่า ชื่นชมและธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรม
11. นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
12. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของระเบียบวินัยไว้ดังนี้

อุบล มงคลสวัสดิ์ (2523 : 13-16) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของวินัยว่าวินัยเป็นคุณสมบัติอันพึงปรารถนาที่ควรฝึกให้มีขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อความเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ออซูเบล (Ausubel. 1968 : 59-60) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นในการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้แก่เด็กว่าวินัยเป็นวัฒนธรรมของสังคมซึ่งช่วยให้เด็กมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. เรียนรู้มาตรฐานการกระทำหรือทำความประพฤติที่สังคมยอมรับ
2. มีวุฒิภาวะทางด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพดี เช่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการพึ่งตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ และอดทนต่อความคับข้องใจ
3. มีมโนธรรมที่ดี มีศีลธรรม
4. มีความปลอดภัยทางอารมณ์

เชเวียคอฟ และฟริทซ์ (เดียนใจ ยอดนิล. 2530 : 44; อ้างอิงจาก Sheviakov & Fritz. 1955) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้เด็กว่า ควรเน้นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการให้ปฏิบัติตามคำสั่งและยังให้ความเห็นต่อไปอีกว่าควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ ไม่ใช่กระทำตามคำสั่งหรือกลัวการลงโทษ กล่าวคือ ควรปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง โดยตั้งอยู่บนรากฐานแห่งการชื่นชมความรักในอุดมคติ หรือยึดมั่นในอุดมมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ความรู้ชั้นสูง การอบรมทางศาสนา การให้แสดงบทบาทสมมติ

นอกจากนี้ ผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองได้ดั้นนั้นจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานทุกอย่าง ถ้าปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนก็จะไม่เกิดการชุลกชลัก ก้าวก่าย อันเป็นเหตุก่อความยุ่งยาก

2. งานที่ปฏิบัติไปอย่างมีระเบียบจะดูงามตา จะตรวจสอบค้นคว้าก็ง่าย แม้ผู้อื่นจะรับช่วงไปทำต่อก็สะดวก มีสุภาษิตโบราณว่า ของใช้ควรเก็บไว้ให้เป็นที่ จะหยิบก็ง่าย จะหายก็รู้จะดูก็งามตา

3. ความผิดพลาดหรือผลเสียหายต่าง ๆ มักเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานอย่างไม่มีระเบียบพอใจจะอย่างไรก็ทำไป ถ้าผู้ใหญ่ทำผิดระเบียบเองก็เป็นเหตุให้ผู้ผู้น้อยดูหมิ่นและเจริญรอยตาม ถ้าผู้น้อยทำผิดก็เป็นเหตุให้ผู้ใหญ่ไม่ไว้วางใจหรือลงโทษ และงานที่ปฏิบัติไปอย่างขาดระเบียบนี้ ย่อมทำให้เกิดผลเสียหายทั้งแก่ส่วนตัวและส่วนรวม

4. ถ้ามีระเบียบปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติก็ปฏิบัติสะดวกสบาย ไม่ต้องเกรงใจคนไหนคนนี้เป็นผลดีแก่ส่วนรวม

5. ความเป็นระเบียบในทางคิด ทำให้คนมีหลักเกณฑ์ในจิตใจไม่ทำอะไรไปตามความคิดฟุ้งซ่านชั่วขณะ

6. การคิดหรือวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ ย่อมเป็นเครื่องหมายแห่งความเจริญของบุคคลและหมู่คณะนั้น

7. เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน ผู้มีความเป็นระเบียบอยู่แล้ว ย่อมไม่ตื่นเต้นเสียขวัญ อาจแก้ไขเหตุการณ์นั้น ๆ ซึ่งมีที่ท่าว่าจะร้ายให้กลายเป็นดีได้

8. ผู้ที่มีความคิดย่อมรวมกลุ่มได้ดีเป็นหมู่ที่เจริญ ผู้ที่ไม่มีความคิดก็จะเห็นแตกแยกออกไปในทางที่ผิดทำนองคลองธรรม

สรุป ความสำคัญของความมีระเบียบวินัยเป็นกฎข้อบังคับหรือระเบียบที่ตั้งไว้ เพื่อที่จะควบคุมพฤติกรรมของคนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีมีระเบียบอีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้คนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ มีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาเป็นที่ยอมรับของสังคมได้และเป็นแบบอย่างแก่บุคคลทั่วไป

8. หลักการและความคิดรวบยอด

1. ความมีระเบียบวินัยเป็นแบบแผน ข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับจนถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

2. ความมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งจำเป็นของสังคมที่ยึดเหนี่ยวให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

3. ความมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่ช่วยให้ประหยัดเวลา และทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย และเกิดความสวยงาม

4. ระเบียบวินัยเป็นคุณธรรมอันประเสริฐและเป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ หากผู้ใดประพฤติแล้วยอมเป็นที่นับถือ ได้รับการยกย่องสรรเสริญเป็นที่ไว้วางใจซึ่งให้ประโยชน์ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม

5. ระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

6. การขาดความมีระเบียบวินัยให้เกิดผลเสียหายแก่ตนเอง

นอกจากนี้ความมีระเบียบวินัยจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 2 ประการ คือ

1. รู้จักวินัยของตนเป็นอย่างดี หมายความว่า เมื่อเราสังกัดอยู่ในสังคมใดจะต้องมีความรู้เรื่องวินัย ระเบียบแบบแผนของสังคมนั้นเป็นอย่างดี เพื่อจะได้ปฏิบัติไม่ผิด เช่น เราเป็นนักเรียนก็ต้องรู้ระเบียบวินัยของโรงเรียนหรือเราเป็นพุทธศาสนิกชนก็ต้องรู้เรื่องศีลของพระพุทธศาสนา เป็นต้น

2. เครื่องคิดในวินัยเป็นอย่างดี หมายความว่า เป็นผู้ที่พยายามประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย ไม่พยายามละเมิดทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

ลักษณะและคุณสมบัติที่สำคัญของผู้มีระเบียบวินัย มีดังนี้

1. ความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว

2. ความมีวินัยในตนเอง และมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ

3. ความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ และอดทน เป็นคุณสมบัติรวมหลาย ๆ อย่าง เพราะถ้ามีแต่วินัย เสียสละ แต่เป็นคนเกียจคร้านไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตแล้วเราจะไม่สามารถรักษาอธิปไตยของเราได้

4. การรู้จักคิด วิचारณ์ และรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล แทนที่จะใช้กฎหมาย ใช้อำนาจบาตรใหญ่ หรือใช้สิ่งที่เป็นความเคยชิน เป็นเครื่องตัดสินปัญหาชีวิต

5. ความมีขันติธรรมต่อคำวิจารณ์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกันในระบอบประชาธิปไตย

6. ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น ปัจจุบันคนไทยยังขาดสิ่งนี้มาก เช่น ใครทำดีคนส่วนใหญ่มักจะอิจฉาซึ่งความรู้สึกเช่นนี้ย่อมไม่เป็นผลดีในการสร้างความสามัคคีในหมู่เหล่า ฉะนั้น ความมีน้ำใจนักกีฬาใจกว้างยอมรับผิดเมื่อทำผิดให้อภัยในสิ่งที่ควรให้อภัยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

7. การรู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี

8. การประหยัด เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องสร้างให้เกิดในตัวเด็ก เพราะปัจจุบันคนที่รู้จักประหยัดมักจะสร้างอนาคตของตนเองได้ และจะมีชีวิตสุขสบายในภายหลัง ความหรูหราฟุ่มเฟือยและการเอาแบบอย่างคนมั่งมีจะทำให้คนมีชีวิตอยู่อย่างไม่เป็นสุข และเกิดปัญหาขึ้นในภายหลัง ควรจะได้ชี้แนะให้เด็กเห็นและเกิดความเข้าใจเป็นอย่างดีว่าควรจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะทำให้ตนเองมีชีวิตที่สงบสุขได้ ทั้งหมดนี้เป็นจุดอ่อนของคนในชาติไทยถ้าครูได้ช่วยกัน

ปลูกฝังกันอย่างเต็มที่เชื่อว่าคนไทยรุ่นใหม่คงจะมีคุณสมบัติที่ดีขึ้นและจะทำให้ชาติของเราเป็นชาติที่แข็งแกร่งไม่ว่าความเปลี่ยนแปลงในวันข้างหน้าจะมีมาอย่างไร เราก็พอมั่นใจได้ว่าเราจะเอาตัวรอดได้

ช. ชนบท (2530 : 48-49) ได้กล่าวถึง ลักษณะของผู้มีระเบียบวินัยไว้ พอสรุปได้ว่า บุคคลที่มีระเบียบวินัยจะมีคุณลักษณะและพฤติกรรมดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. มีความตั้งใจจริง จิตใจมั่นคง
4. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและมีความเคารพสิทธิของผู้อื่น
5. ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
6. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
7. มีความอดทน
8. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล

สรุป ผู้ที่รู้จักวินัยของตนได้เป็นอย่างดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบแบบแผนและเคร่งครัดในระเบียบวินัยเป็นอย่างดีและเป็นผู้ที่พยายามที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยที่ดีไม่เป็นที่เดือดร้อนของสังคม

9. การส่งเสริมความมีระเบียบวินัย

การเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต (Etzioni. 1982 : 184-189) มีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นที่ยอมรับของสังคมและมีความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม การเสริมสร้างวินัยให้บังเกิดขึ้นกับนักเรียนมีหลักดังนี้

1. สร้างสัญลักษณ์และคำขวัญ
2. สนับสนุนความเป็นผู้นำ เพื่อสร้างคุณค่าทางบวกให้แก่โรงเรียน
3. ต้องทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ และเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งกฎเกณฑ์ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
5. สร้างกฎเกณฑ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้ชัดเจน

วอช (Walsh. 1980 : 43) เสนอแนะว่า เด็กสามารถเรียนรู้และเข้าใจการที่จะอยู่ร่วมกันภายใต้ข้อตกลงและมีความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ ช่วย让孩子เข้าใจผู้อื่นเข้าใจกฎระเบียบต่าง ๆ ได้ดี ถ้าหากเขามีส่วนร่วมในการสร้างกฎและข้อตกลงเหล่านี้ ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาที่เด็กเผชิญอยู่ จากกระบวนการของการแลกเปลี่ยน

และตัดสินใจร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา เด็กย่อมเห็นถึงความสำคัญของข้อตกลงโดยให้การยอมรับ และปฏิบัติตามในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ไม่ควรกระทำให้เด็กเข้าใจว่าเป็นการบังคับซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองและการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก

เซเวียคอฟ และฟริทซ์ (Sheviakov & Fritz. 1975 : 4) ได้เสนอแนะและการส่งเสริมวินัยและลักษณะวินัยที่ดีไว้ 5 ข้อ มีดังต่อไปนี้

1. ตั้งอยู่บนรากฐานของการเสียสละเพื่อมนุษยธรรม เช่น มีอิสรภาพ ความยุติธรรมและความเสมอภาคในหมู่ของทุกคน
2. ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งการยอมรับนับถือศักดิ์ศรีและสิทธิของทุกคน
3. มีผลให้งานที่กระทำอยู่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะเป็นผู้นำ คือพร้อมที่จะบริการและปฏิบัติงานร่วมกับหมู่คณะเป็นอย่างดี
5. วินัยซึ่งกำหนดขึ้นมาจากความเข้าใจว่า ต้องทำหรือไม่ทำ และทำเพราะอะไร มากกว่าที่จะทำตามคำสั่ง

สุชา จันทรเอม (2511 : 52) ได้เสนอวิธีส่งเสริมวินัยในตนเองซึ่งสามารถทำได้ทั้งที่บ้านและโรงเรียนว่าผู้ใหญ่จะต้องสร้างสัมพันธภาพอันดีกับเด็ก ไม่ควรบังคับข่มขู่ให้เด็กทำตามกฎที่วางไว้ เมื่อต้องการให้เด็กทำอะไรควรให้คำแนะนำและชี้แจงแต่โดยดีเพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ควรให้เด็กมีอิสระในการพัฒนาตนเอง ไม่ควรควบคุมเด็กตลอดเวลา และส่งเสริมให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ตามความสามารถของตนโดยไม่ควรมอบความรับผิดชอบให้เกินกำลังของเด็ก พยายามอธิบายคำถามต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ และรับฟังเหตุผลต่าง ๆ ของเด็กให้ความนับถือในตัวเด็กและปล่อยให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง การยกย่องหรือให้คำชมเชยจะเป็นการส่งเสริมกำลังใจ และแสดงให้เด็กรู้ว่าตนมีความพอใจในการกระทำของเด็ก ทั้งนี้ผู้ใหญ่ต้องมีเหตุผลและมีความคงเส้นคงวาในการอธิบายเหตุผลต่าง ๆ ให้เด็กเกิดความเข้าใจก่อนที่จะทำให้เด็กเชื่อฟังและทำตาม หากมีการลงโทษควรใช้เหตุผลและหลีกเลี่ยงการใช้อารมณ์ พ่อแม่และครูควรพยายามหาทางส่งเสริมให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองรู้จักตัดสินใจด้วยตนเองเพราะจะช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งซึ่งจะทำให้ชีวิตเด็กสมบูรณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

โครและโคร (Crow; & Crow. 1962 : 106) กล่าวว่า ไม่ได้มุ่งแต่เพียงให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ เท่านั้น แต่มุ่งให้เด็กได้มีการพัฒนาการควบคุมตนเองด้วย เพราะการฝึกวินัยดังกล่าวจะเป็นการช่วยให้เด็กได้กระทำการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ยังก่อประโยชน์แก่เด็กดังนี้

1. ช่วยให้เด็กมีความประพฤติเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองกันให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของตนเอง

5. ช่วยให้ครูและเด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน

6. ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองและประชาธิปไตย

สรุป การส่งเสริมความมีระเบียบวินัยจะช่วยให้เด็กหรือเยาวชนได้มีระเบียบตลอดจนรู้จักใช้ชีวิตให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครอง และครูควรจะได้มีหลักเกณฑ์ในการสร้างควมมีวินัยให้กับเด็กโดยครูจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ไม่เคร่งครัดต่อระเบียบวินัยเกินไปหรือคงแก่เรียนเกินไป ครูต้องรู้วิธีตอบสนองความต้องการทางสังคมและอารมณ์ของเด็ก

10. คุณค่าของการมีระเบียบวินัย

คุณค่าของการมีระเบียบวินัยมี 3 ประการคือ

1. วินัยทำให้ผู้รักษาเป็นคนดีขึ้น เป็นเครื่องมือกันความเสื่อมเสีย เป็นเครื่องยกระดับของผู้มีวินัยให้สูงขึ้นอย่างน่าอัศจรรย์
2. วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของคน ใครจะเป็นคนดีหรือเลว ดีมากดีน้อย ไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดได้แม่นยำเท่ากับการสังเกตวินัยของผู้นั้น ผู้ใดเคร่งครัดในวินัยคนผู้นั้นเป็นคนดี ยิ่งกว่านั้นการที่เราแต่ละคนมีวินัยดี ย่อมแสดงว่า ชาติ ศาสนา ของเราดีด้วย
3. วินัยเป็นเครื่องแสดงความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือ วินัยจะทำให้เราได้รู้ว่าผู้นั้นเป็นใคร เช่น ในระหว่างคนที่สะสมอาวุธได้มากเป็นหมู่ที่มีวินัยของบ้านเมืองก็เรียกว่ากองทหาร ส่วนหมู่ที่ไม่มีวินัยก็เรียกว่า กองโจร หรือในระหว่างคนที่เด่นกึกก้องคนที่มีวินัยก็เป็นปึกแผ่นหรือสามเณร ส่วนคนที่ไม่มีวินัยก็เป็นยาจก เป็นต้น

11. คุณประโยชน์ของการมีระเบียบวินัย

1. เป็นเครื่องป้องกันความเสื่อมเสีย
2. ทำให้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุขไม่เดือดร้อนใจ
3. เกียรติคุณย่อมพุ่งไป ชื่อเสียงดี
4. เป็นคนกล้าในสังคมทุกระดับ
5. เป็นคนมีสติอยู่เสมอ ไม่หลงงมงาย ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด อายุขนาดใด
6. ทำให้เกิดมงคลแก่ชีวิตของผู้ปฏิบัติ ตายไปจะไปเกิดในที่ดี
7. ช่วยให้ผู้รักษาระเบียบวินัยเป็นคนดี
8. เมื่อฝึกอยู่เสมอ ๆ จนเป็นนิสัยย่อมเกิดวินัยในตนเองและช่วยให้การทำงานสำเร็จเรียบร้อยรวดเร็ว

สรุป คุณค่าและคุณประโยชน์ของการมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับทุก ๆ คน เป็นเครื่องช่วยที่ทำให้คนเป็นคนดี เป็นที่ยอมรับนับถือในสังคม ช่วยทำให้ชีวิตของคนมีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อสังคมในทุก ๆ ด้าน

12. ปัญหาทางวินัย

สุชา จันทรเฒ (2521 : 97-98) ได้รวบรวมปัญหาทางวินัยที่พบมากในขณะที่ยังเด็กอยู่ในโรงเรียน ดังนี้

1. เด็กมีความเชื่องช้า และเฉื่อยชาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
2. การขาดโรงเรียน หรือการหนีโรงเรียน
3. การอยู่ไม่สุข ชอบคุยหรือเล่นกันในห้องเรียนเป็นการรบกวนผู้อื่น
4. การมาโรงเรียนสาย
5. การฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
6. ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู
7. การข่มเหงรังแกผู้อื่น
8. การสูบบุหรี่หรือยาเสพติด
9. การอยู่ไม่สุข
10. การผิวปากหรือร้องเพลงในชั้น
11. การดื่มสุรา เล่นการพนันและอื่น ๆ
12. พุดเท็จ และพูดจาหยาบคาย
13. ไม่สนใจการเรียน
14. ชอบลักขโมย
15. ทุจริตในการสอบ
16. เองานอื่น ๆ มาทำในขณะที่เรียน
17. แสดงอารมณ์ฉุนเฉียว โมโหง่าย
18. ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่
19. ชอบทิ้งของสกปรกลงบนพื้น และทิ้งไม่เลือกที่
20. ชอบทำลายสิ่งสวยงาม

อาภา เสถียรสวัสดิ์ (ม.ป.ป. : 142-143) ได้กล่าวถึงต้นเหตุของการเกิดปัญหาทางวินัยว่าปัญหาทางวินัยอาจเกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ความบกพร่องของกิจการภายในโรงเรียน เช่น โรงเรียนส่งเสริมความสามารถแต่เพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว

2. ความบกพร่องอันเกิดจากการสอนของครูผู้สอนโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของเด็กทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย
3. ความบกพร่องอันเกิดจากระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เช่น โรงเรียนมีกฎระเบียบที่หยุมหยิมมากเกินไป
4. ความบกพร่องอันเกิดจากการปกครองของครูผู้สอน ครูมีอารมณ์ไม่มั่นคง คุหาความยุติธรรม ทำให้เด็กมักจะก่อปัญหาทางวินัย

13. การแก้ไขปัญหาทางวินัย

ครูควรใช้วิธีการหลาย ๆ วิธี ซึ่งการลงโทษก็เป็นวิธีการหนึ่ง ถ้าครูรู้จักลงโทษให้ถูกวิธี แต่ไม่ควรใช้วิธีเดียวควรหาทางอื่น เช่น ศึกษาปัญหาร่วมกับเด็ก จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมองเห็นปัญหาของตนเองชัดเจนขึ้นและช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดให้แก่เด็กนอกจากนั้นควรให้รางวัลและการลงโทษที่เหมาะสม

การแก้ไขปัญหาทางวินัย ยังมีแนวทางอื่นๆในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาได้อีก สำหรับวิธีป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางวินัยนั้น อาภา เสถียรสวัสดิ์ (ม.ป.ป. : 144) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ครูควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเด็ก
2. ครูควรส่งเสริมให้เด็กหัดปกครองตนเอง
3. ครูควรส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำประโยชน์ให้แก่หมู่คณะ
4. ครูควรจัดให้มีกิจกรรมที่กว้างขวางเพื่อให้ทุกคนได้แสดงความสามารถในทางใดทางหนึ่ง
5. ครูควรทำบทเรียนให้น่าสนใจแก่เด็ก
6. ครูควรรับฟังความคิดเห็นของเด็ก
7. ครูควรใช้การประชาธิปไตยในการปกครอง

14. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

1. งานวิจัยในต่างประเทศ

อายลอน และโรเบิร์ต (Ayllon & Roberts. 1974 : 71-76) ได้ศึกษาวิธีการลดปัญหาระเบียบวินัยในชั้นเรียน และให้แสดงพฤติกรรมสนใจเรียนมากขึ้น โดยการเสริมแรงพฤติกรรมที่อยู่ในระเบียบวินัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาเกรด 6 ที่มีพฤติกรรมไม่มีระเบียบวินัยในชั้นเรียน โดยมีการก่อกวนชั้นเรียนในขณะที่ครูให้อ่านพบว่า การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรสามารถลดพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน และเพิ่มพฤติกรรมการอ่านด้วย

โบลสตาด และจอห์นสัน (Boldstad & Johnson. 1972 : 443-454) ทดลองใช้กระบวนการควบคุมตนเองปรับพฤติกรรมก่อนชั้นเรียนของนักเรียน ได้แก่ พุดคุยเสียงดัง การทำเสียงดังโดยไม่ได้รับอนุญาต ตีเพื่อนในชั้นเรียน ลุกจากที่นั่งโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือวิ่งเล่นในชั้นเรียน ผลปรากฏว่าการฝึกกระบวนการควบคุมตนเองมีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมก่อนชั้นเรียนมากกว่าการเสริมแรงภายนอก

โปรเคน และคนอื่น ๆ (Broden, et al. 1970 : 349) ซึ่งได้ศึกษาผลของการใช้แรงเสริมทางสังคมในการปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียน และการปฏิบัติตามระเบียบของห้องเรียนกับนักเรียนพิเศษ เกรด 7-8 จำนวน 13 คน ที่มีปัญหาเรื่องการพูด การอ่าน และพฤติกรรมคืออ่านไม่เข้าใจ ฟังครู ไม่สนใจการเรียนไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย ผลการศึกษาพบว่า การใช้แรงเสริมทางสังคมด้วยการชมเชย สามารถปรับพฤติกรรมตั้งใจเรียนและการปฏิบัติตามระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนพิเศษให้ดีขึ้นได้

ฟิชเบน และวอซิค (Fishbein & Wasik. 1981 : 89-93) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการลดพฤติกรรมที่ก่อความวุ่นวายของนักเรียนระหว่างชั่วโมงการใช้ห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 จำนวน 25 คน โดยใช้การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและการเสริมแรงทางบวก โดยนักเรียนจะได้ทำงานที่ชอบ เช่น อ่านหนังสือที่ชอบ วาดรูป เป็นต้น ในเวลาว่างช่วงบ่ายเป็นเวลา 10 นาที โดยมีเงื่อนไขว่าตลอดชั่วโมงการใช้ห้องสมุด นักเรียนจะต้องตอบคำถามต่างๆที่ครูกำหนดให้โดยหาคำตอบจากหนังสือในห้องสมุดและห้ามส่งเสียงเอะอะหรือเล่นหยอกล้อกันถ้าครูเห็นใครหยอกล้อหรือส่งเสียงเอะอะ ครูจะหักเวลาออกครั้งละ 1 นาที ผลการทดสอบพบว่า การใช้การวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มและการเสริมแรงทางบวกสามารถช่วยลดความถี่ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อีกด้วย

2. งานวิจัยในประเทศ

วิระศรี นพคุณทอง (2538 : 240) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟัง การพูด และความมีระเบียบวินัยในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้มาโดยที่ได้รับการสอนตามแนวมาตรฐานและการสอนตามคู่มือครูได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการวิจัยการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนตามคู่มือครูใช้เวลาในการทดลองสอนกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองสอนทั้งสองกลุ่มเป็นเนื้อหาเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และความมี

ระเบียบวินัยในห้องเรียนของการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นางลักษณ์ ประเสริฐ และคนอื่น ๆ ได้วิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) พ.ศ. 2534 เกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ต่างเห็นด้วยกับระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ของโรงเรียนตรงกันทุกเรื่อง ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้คณะผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของนักเรียน น่าจะเป็นแนวเดียวกับด้านความคิดหรือไม่ ทั้งนี้แม้ว่านักเรียนจะมีความคิดเห็นตรงกันแต่การปฏิบัติอาจจะแตกต่างกันก็ได้ และจากข้อมูลที่ได้จากฝ่ายกิจกรรมนักเรียน ผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำชั้นพบว่ายังมีนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอยู่เป็นจำนวนหนึ่ง แม้จะรู้ว่าการปฏิบัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่ควรปฏิบัติ นอกจากนี้นักเรียนในวัยมัธยมศึกษาเป็นวัยที่ต้องการแสดงออกและปฏิบัติตัวเป็นตัวของตัวเองมากกว่าที่จะปฏิบัติตามที่ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามคำสั่งหรือแนวทางของผู้อื่น เช่น ครู อาจารย์ และผู้ปกครอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 288 คน

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จำนวน 96 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่มและกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

1.3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาแบบบรรยายเชิงจินตนาการ ได้แก่เรื่อง " John Brown , Rose and the Midnight Cat " และชนิดวิธีการเรื่อง " How to make Tuna Salad " โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เนื้อหาเดียวกัน

1.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 45 นาที โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 4 คาบในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สร้างแผนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(พื้นฐาน) แบ่งออกเป็นแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) และแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) ของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2.1.1 ขั้นตอนในการสร้างแผนการสอนของกลุ่มทดลอง

การสร้างแผนการสอนของกลุ่มทดลองโดยใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ชุดที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อความตามอรรถลักษณะ (Genre) ชนิดเรื่องเล่าหรือแบบบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) และการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ชุดที่ 2 ประกอบด้วยเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษา (Genre) ชนิดวิธีการ (Procedure Genre) ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยให้สอดคล้องตามหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน)
2. เนื้อหาที่จะใช้สอนในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาที่มีความยากง่ายในระดับเดียวกับเนื้อหาในหนังสือ Pacesetter กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จำนวน 2 เรื่อง คือ ชนิดเรื่องเล่าหรือแบบบรรยายเชิงจินตนาการ ได้แก่เรื่อง "John Brown, Rose and the Midnight Cat" และชนิดวิธีการ ได้แก่เรื่อง "How to make Tuna Salad"
3. ศึกษาทฤษฎีและหลักการของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจากเอกสารประกอบการสอนจากผลงานวิจัยของ ริชาร์ด วอล์คเกอร์ เบรนต์ บาร์ทเลทท์ (1984 : 1-12) และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 1-4)
4. ศึกษาจากหนังสือ Teaching All the Children to Read ของ ริชาร์ด วอล์คเกอร์ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และออลเลอร์ (Walker, Richard; Rattanavich, Saowalak; & Ollel. 1992)
5. ศึกษาจากหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เช่น Bangkok Post, Nation Junior, Student Weekly เป็นต้น

6. สร้างแผนการสอนของกลุ่มทดลอง ซึ่งจะทำการสอน 2 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ใช้แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ชนิดเรื่องเล่าหรือแบบบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative Genre) และเรื่องที่ 2 ใช้แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ชนิดวิธีการ (Procedure Genre) โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

เรื่องที่ 1 "John Brown, Rose and the Midnight Cat"

- ขั้นที่ 1 ครูอ่านนิทานเรื่อง "John Brown, Rose and the Midnight Cat" ให้นักเรียนฟังอย่างช้าๆ และชัดเจนจนนักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง
- ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียงและเล่นบทบาทสมมติ
- ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่ทำร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยให้นักเรียนช่วยกัน เขียนเรื่องที่ทำลงในกระดาษแผ่นใหญ่
- ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียนข้อความ ต่างๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นที่ 3 ลงเป็นเล่ม
- ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่นๆ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ ที่นักเรียนทำเสร็จแล้วเป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

เรื่องที่ 2 "How to make Tuna Salad"

- ขั้นที่ 1 ครูแนะนำอุปกรณ์และวัสดุต่างๆ พร้อมทั้งสาธิตเกี่ยวกับการทำสิ่ง ต่างๆ ทีละขั้นตอนอย่างช้าๆ และชัดเจน
- ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าวิธีการทำสิ่งต่างๆ ที่ครูสอนไปตามลำดับขั้นตอน พร้อมทั้งให้นักเรียนพูดย้ำถึงขั้นตอนในการทำแล้วทดลองปฏิบัติ
- ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องที่ทำร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนโดยให้นักเรียนช่วยกัน เขียนเรื่องที่ทำลงในกระดาษแผ่นใหญ่
- ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและช่วยกันเขียนข้อความ ต่างๆ ตามเรื่องที่เขียนในขั้นที่ 3
- ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่นๆ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเสร็จแล้วเป็นแหล่งในการเรียนรู้และค้นคว้า

2.1.2 ขั้นตอนในการสร้างแผนการสอนของกลุ่มควบคุม

การสร้างแผนการสอนของกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นแผนการสอนรายคาบ จำนวน 20 คาบ ที่มีเนื้อหาชนิดเดียวกันกับที่ใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งมีเนื้อหา และความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จากหนังสือ Pacesetter ซึ่งเป็นหนังสือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยมีขั้นตอนในการสอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 เราความสนใจโดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อบทเรียน โดยครู พุดสนทนา ชักถาม ทายปัญหา ประกอบวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ภาพ เทป ฯลฯ
- ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการสอน ภาษาอังกฤษในชั่วโมงนี้
- ขั้นที่ 3 ทบทวนประสบการณ์เดิม โดยการให้นักเรียนระลึกถึงการเรียนรู้พื้นฐานที่ จำเป็นจะต้องนำมาใช้ในการเรียนรู้ นั้น ครูอาจใช้วิธีการซักถาม สนทนา หรือให้ปฏิบัติ
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนโดยใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อจูงใจ เป็นการเริ่มบทเรียนใหม่โดยใช้ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการพูด ซักถาม และให้ตัวอย่าง
- ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ ได้แก่ การสอนศัพท์ และโครงสร้างใหม่ การสอน ศัพท์สอนโดยครูออกเสียงคำศัพท์ให้นักเรียนฟังและนักเรียนออกเสียงตาม จากนั้นสอนความหมายของคำศัพท์เหล่านั้น และการสอนโครงสร้างใหม่ สอนโดยครูยกตัวอย่างประโยคหลายๆ ประโยค ให้นักเรียนฝึกใช้ประโยค เหล่านั้น แล้วช่วยกันสรุปกฎเกณฑ์ เมื่อสอนคำศัพท์และโครงสร้างใหม่แล้ว ครูอ่านเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟังหนึ่งครั้ง
- ขั้นที่ 6 ขั้นปฏิบัติ ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องพร้อมทั้งชั้นและอ่านในใจแล้วให้ตอบคำ ถามตามลำพังหรือตอบพร้อมกันทั้งชั้น จากนั้นให้ทำกิจกรรมตามจุด ประสงค์ ซึ่งกิจกรรมที่ให้ทำนี้เป็นกิจกรรมที่ให้ นักเรียนทำตามลำดับหรือ พร้อมกันทั้งชั้น ได้แก่ ให้นักเรียนบอกใจความสำคัญของเนื้อเรื่องเป็น ภาษาอังกฤษง่าย ๆ และสั้น ๆ ให้นักเรียนเรียงรูปภาพตามลำดับเหตุการณ์ ของเนื้อเรื่อง ให้นักเรียนบรรยายภาพเป็นภาษาอังกฤษง่าย ๆ ให้นัก เรียนทำแบบฝึกหัดโคลซเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยมีรายการคำที่จะใช้ เติมลงในช่องว่างให้เลือก ให้นักเรียนจับคู่ข้อความกับภาพ และให้นักเรียน เรียงประโยคเป็นข้อความหรือเนื้อเรื่องตามลำดับเหตุการณ์
- ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยครูแจ้งผลการทำกิจกรรมให้นักเรียนทราบ ให้คำชม เชย แกไขและอภิปราย เป็นต้น
- ขั้นที่ 8 ประเมินผลการปฏิบัติ ครูวัดและประเมินผลว่ากิจกรรมที่นักเรียนทำบรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่เพียงใด
- ขั้นที่ 9 เสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการสรุปบทเรียนที่ผ่าน มาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ฝังแน่นขึ้น เช่น ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ กำหนดให้

2.2 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือของแผนการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

นำแผนการสอนทั้งสองวิธีไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 คน ตรวจสอบข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุง โดยผู้วิจัยเสนอกฎเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาดังต่อไปนี้ ความชัดเจน และความถูกต้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสอดคล้องของกิจกรรมและเนื้อหา ความสอดคล้องของการประเมินผลและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำแผนการสอนที่แก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คนก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมของขั้นตอนต่างๆ และกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว จำนวน 3 ฉบับ คือแบบทดสอบฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาในด้านการฟัง การพูด แบบทดสอบฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการอ่าน แบบทดสอบฉบับที่ 3 เป็นการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการเขียน

2.3.1 ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบการวัดความสามารถในการใช้ภาษา

วิธีการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยกระทำตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 107-124)
2. ศึกษาหนังสือแนวทางการสร้างข้อทดสอบของอัจฉรา วงศ์โสธร (2538)
3. ศึกษาเนื้อหาของบทเรียนจากหนังสือ แบบเรียน Pacesetter ซึ่งเป็นหนังสือเรียนระดับชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรและศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน)
4. ศึกษาหนังสือ Language Test at school : A Pragmatic Approach ของ John Oller (1979 : 381-400)
5. ศึกษาหนังสือเทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ของ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543)

6. ศึกษาหนังสือ Testing Communicative Performance ของ Carrell (1980 : 37-49)

7. ศึกษาหนังสือ Modern Language Testing ของ Vallete (1977)

2.3.2 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือของแบบทดสอบการวัดความสามารถในการใช้ภาษา

การสร้างแบบทดสอบโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบขึ้นมาเป็นข้อสอบ 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการฟัง – พูด โดยครูจะตั้งคำถามจากรูปภาพให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วตอบคำถามเป็นรายบุคคล จำนวน 20 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องโดยพิจารณาว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (สมบุรณ์ ชิตพงษ์. 2527 : 129)

การตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	คะแนนการพิจารณา		
	+1	0	-1
1) ข้อทดสอบที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
2) ข้อทดสอบที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
3) ข้อทดสอบที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			

ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการอ่าน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งเป็นข้อสอบชนิดวัดความสามารถในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง บอกรายละเอียด แปลความ ตีความ และสรุปความจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 53 ข้อ แล้วนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน

ตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องโดยพิจารณาว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

การตรวจสอบความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	คะแนนการพิจารณา		
	+1	0	-1
1) ข้อทดสอบที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
2) ข้อทดสอบที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
3) ข้อทดสอบที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			

ฉบับที่ 3 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการเขียนชนิดอัตนัย แล้วให้นักเรียนเรียงความจากรูปภาพ จำนวน 1 เรื่อง ประมาณ 10 ประโยค โดยผู้วิจัยเลือกรูปภาพที่มีความเหมาะสมกับเด็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง โดยพิจารณาว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

การกำหนดวิธีการให้คะแนน โดยถือเกณฑ์และการหาคุณภาพแบบทดสอบดังนี้

แบบทดสอบฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การฟัง การพูด และกำหนดระดับความสามารถจากพฤติกรรม 5 อย่าง คือ สำเนียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ความเข้าใจ โดยความสามารถแต่ละด้าน จะแบ่งออกเป็นข้อย่อยๆ อีก 6 ระดับ คือ ระดับ 1 (poor) ถึงระดับ 6 (excellent)

นำระดับความสามารถที่ได้ในตารางน้ำหนักพฤติกรรมซึ่งแปลงเป็นคะแนน หาผลรวมทั้งหมดมีคะแนนเต็มเท่ากับ 90 คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนตามระดับความสามารถของพฤติกรรมในการพูด 5 ด้าน
ด้านสำเนียง (Accent)

- ระดับ 1 ออกเสียงในลักษณะที่ไม่สามารถเข้าใจได้
- ระดับ 2 ผิดอย่างเด่นชัดบ่อยๆ ยากแก่การเข้าใจ ต้องย่ำบ่นบ่อยๆ
- ระดับ 3 ออกสำเนียงต่างชาติต้องฟังอย่างตั้งใจ การออกเสียงผิดทำให้เข้าใจผิดบ่อย ๆ มีข้อผิดพลาดไวยากรณ์ และคำศัพท์
- ระดับ 4 มีร่องรอยสำเนียงต่างชาติ ออกเสียงผิดบางครั้งแต่ไม่ทำให้เข้าใจผิด
- ระดับ 5 การออกเสียงผิดน้อยมาก แต่ยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา
- ระดับ 6 ออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ไม่มีสำเนียงต่างประเทศ

ด้านไวยากรณ์ (Grammar)

- ระดับ 1 ใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ยกเว้นวลีที่เตรียมก่อนล่วงหน้า
- ระดับ 2 พูดผิดมาก แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ไวยากรณ์น้อยมาก ทำให้สื่อสารไม่ได้
- ระดับ 3 พูดผิดบ่อยๆ ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่างทำให้เข้าใจผิด
- ระดับ 4 พูดผิดเป็นครั้งคราว ทำให้รู้ว่ามีไวยากรณ์บางอย่าง แต่ไม่ถึงกับพูด ไม่เข้าใจ
- ระดับ 5 ผิดไวยากรณ์น้อยมาก
- ระดับ 6 มีที่ผิดเพียง 1 หรือ 2 ครั้ง ตลอดการสัมภาษณ์

ด้านคำศัพท์ (Vocabulary)

- ระดับ 1 มีคำศัพท์ไม่เพียงพอสำหรับบทสนทนาง่ายๆ
- ระดับ 2 มีศัพท์ในวงจำกัดในเหตุการณ์ประจำวัน
- ระดับ 3 ใช้คำศัพท์ไม่มากพอ และในวงที่จำกัด พูดขยายความและอธิบายไม่ได้
- ระดับ 4 ใช้ศัพท์ได้เพียงพอที่จะอธิบายในความสนใจพิเศษ ไม่มีศัพท์เทคนิค
- ระดับ 5 ใช้ศัพท์ได้อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ต่างๆ
- ระดับ 6 ใช้คำศัพท์ถูกต้องและกว้างขวางเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency)

- ระดับ 1 การพูดยังติดตะกุกตะกัก พูดเป็นประโยคไม่ได้ สนทนาไม่ได้
- ระดับ 2 การพูดช้ามาก และไม่สม่ำเสมอ ยกเว้นประโยคที่พูดทุกวัน
- ระดับ 3 ยังพูดได้ไม่สม่ำเสมอ พูดไม่จบประโยคก็มี

ระดับ 4 พุดแล้วหยุดบ้าง ความสม่ำเสมออาจจะเกิดจากการพุดใหม่ หรือมัวคิดหาศัพท์

ระดับ 5 พุดได้ราบเรียบ ความเร็วและความสม่ำเสมอเท่านั้นที่ไม่เหมือนเจ้าของภาษา

ระดับ 6 พุดได้คล่องแคล่วเทียบได้กับเจ้าของภาษา

ด้านความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับ 1 เข้าใจได้เพียงเล็กน้อย แม้ในสถานการณ์ธรรมดาที่สุด

ระดับ 2 เข้าใจได้ซ้ำในคำพูดซ้ำๆ ง่ายๆ ยังต้องการย้ำจึงจะเข้าใจ

ระดับ 3 เข้าใจเรื่องง่ายๆ ที่เกี่ยวกับตนเอง แต่ต้องระมัดระวังและต้องการการย้ำในบางครั้ง

ระดับ 4 เข้าใจคำพูดที่มีอัตราความเร็วปกติในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองแต่ต้องย้ำในบางครั้ง

ระดับ 5 เข้าใจทุกอย่างในบทสนทนาธรรมดา ยกเว้นสำนวนหรือคำพูดที่เร็ว

ระดับ 6 เข้าใจทุกอย่างโดยปราศจากความยุ่งยากและเทียบเท่าเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

กำหนดตารางแสดงเกณฑ์การให้คะแนน ตามระดับความสามารถของพฤติกรรมในการฟัง

การพุด 5 ด้าน (Oller, 1979 : 320-323)

เกณฑ์การให้คะแนนระดับความสามารถพฤติกรรมในการพุด 5 ด้าน

ระดับความสามารถของพฤติกรรม	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
	1	2	3	4	5	6
1) ด้านสำเนียง	1	2	3	4	5	6
2) ด้านไวยากรณ์	5	10	15	20	25	30
3) ด้านคำศัพท์	4	8	12	16	20	24
4) ด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา	2	4	6	8	10	12
5) ด้านความเข้าใจ	3	6	9	12	15	18
รวมทั้งหมด						90

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่านคือ อาจารย์ สุภาภักตร์ ปริมาธิกุล, อาจารย์ภัสสร ผิวขาว และ Mr.Stuart Thomason ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และลงความเห็นว่ายข้อสอบแต่ละข้อสามารถวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังนี้ (สมบุรณ์ ชิตพงศ์. 2527 : 129)

+1 = แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

-1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ไว้จำนวน 15 ข้อ

นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 96 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกัน นำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด แบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำโดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมาทดสอบหาค่านัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 218) แล้วคัดเลือกแบบทดสอบไว้ 10 ข้อ ซึ่งมีค่า t ตั้งแต่ 11.63-13.51 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.86

แบบทดสอบฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน ซึ่งเป็นข้อสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 53 ข้อ โดยออกข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านด้านต่าง ๆ คือ การจับใจความสำคัญของเรื่อง การแปลความ การตีความ และการสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 53 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง, Mr.Stuart Thomason และ Miss Larni P.Eminguel เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าข้อสอบที่เขียนขึ้นนั้นว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดความคิดเห็นไว้ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

-1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จำนวน 40 ข้อ

นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน

นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty) และหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% ของ จูเนียร์ ฟาน (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 334-360) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.34-0.76 และข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.23-0.54 ไว้จำนวน 20 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน สูตร KR - 20 (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168-169)

แบบทดสอบฉบับที่ 3 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการเขียนซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความ โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความจากรูปภาพจำนวน 1 เรื่อง ความยาวประมาณ 10 ประโยค

สร้างแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการเขียนซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความ โดยจะวัดความสามารถทางการใช้ภาษาสำหรับการเขียน การลำดับความ แสดงความคิดเห็นได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ การใช้ภาษา ไวยากรณ์ ตัวสะกดถูกต้องอีกทั้งความสมบูรณ์ของการเขียน แบบทดสอบเป็นภาพชุดที่กำหนดให้ความยาวไม่น้อยกว่า 10 ประโยค

นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน คือ อาจารย์ สุภาภักดิ์ ปรมานิกุล, อาจารย์ ภัสสร ผิวนาว และอาจารย์ กมลภัทร์ พุทธสันติธรรม เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอนในการวิจัย รวมทั้งตรวจสอบความชัดเจนและความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่งด้วย

นำแบบทดสอบมาปรับแก้ไขตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการใช้ภาษา การเขียนยืดหลักการตรวจให้
คะแนนของ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (1987 : 54) ซึ่งมีวิธีการให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
1) การลำดับความ	5
2) ความคิด : ใจความชัดเจน และสื่อความหมายได้	5
3) การใช้ภาษาไวยากรณ์ ตัวสะกดถูกต้อง	5
4) ความสมบูรณ์ของการเขียนสามารถสื่อความหมายให้ ผู้อื่นเข้าใจได้	5

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ 20 คะแนน มีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

การลำดับความ 5 คะแนน

1. ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันตลอดเรื่อง	5 คะแนน
2. ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่	4 คะแนน
3. ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันบ้าง	3 คะแนน
4. ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันน้อย	2 คะแนน
5. ลำดับเนื้อเรื่องเกือบจะไม่สอดคล้องกัน	1 คะแนน
6. เนื้อเรื่องสับสนจับใจความไม่ได้	0 คะแนน

ความคิด : ใจความชัดเจน และสื่อความหมาย 5 คะแนน

1. มากกว่า 1 แนว ความคิดสื่อความหมายตลอดเรื่อง	5 คะแนน
2. มีมากกว่า 1 แนว ความคิดสื่อความหมายเป็นส่วนใหญ่	4 คะแนน
3. มีมากกว่า 1 แนว ความคิดสื่อความหมายชัดเจนบางส่วน	3 คะแนน
4. มีแนวความคิดสื่อความหมายชัดเจนบางส่วน	2 คะแนน
5. มีแนวความคิดไม่สื่อความหมาย	1 คะแนน
6. ไม่มีแนวความคิด และไม่สื่อความหมาย	0 คะแนน

การใช้ภาษาเขียน การสะกดคำ 5 คะแนน

1. สื่อความหมายชัดเจน สะกดคำผิดไม่เกิน 3 คำ	5 คะแนน
2. สื่อความหมายชัดเจน สะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ	4 คะแนน
3. สื่อความหมายชัดเจน สะกดคำผิดไม่เกิน 7 คำ	3 คะแนน
4. สื่อความหมายชัดเจน สะกดคำผิดไม่เกิน 8 คำ	2 คะแนน
5. สื่อความหมายชัดเจน สะกดคำผิดไม่เกิน 10 คำ	1 คะแนน
6. สื่อความหมายชัดเจน สะกดคำผิดเกิน 10 คำ	0 คะแนน

ความสมบูรณ์ในการเขียนบรรยายภาพ 5 คะแนน

1. การเขียนสัมพันธ์กับภาพมากกว่า 1 อย่าง สื่อความหมายชัดเจนครบถ้วน	5 คะแนน
2. การเขียนสัมพันธ์กับภาพมากกว่า 1 อย่าง สื่อความหมายชัดเจนมาก	4 คะแนน
3. การเขียนสัมพันธ์กับภาพมากกว่า 1 อย่าง สื่อความหมายชัดเจน	3 คะแนน
4. การเขียนสัมพันธ์กับภาพมากกว่า 1 อย่าง สื่อความหมายชัดเจนบ้าง	2 คะแนน
5. การเขียนสัมพันธ์กับภาพไม่สัมพันธ์ สื่อความหมายชัดเจนบางส่วน	1 คะแนน
6. การเขียนสัมพันธ์กับภาพไม่สัมพันธ์ ไม่สามารถสื่อความหมายได้	0 คะแนน

กำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจแบบทดสอบการเขียนเรียงความของนักเรียน ดังนี้

1. มีวุฒิต่ำปริญญาตรี
2. มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาอังกฤษอย่างน้อย 10 ปี

การหาค่าความเชื่อมั่นของการจัดอันดับของแบบทดสอบด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการเขียน ด้วยการหาค่าสัมพัทธ์ระหว่างผู้ตรวจ 3 คนรวมทั้งผู้วิจัย คือ อาจารย์ สุภาภักดิ์ ปรมาศกุล อาจารย์ภัสสร ผิวขาว และอาจารย์กมลภัทร์ พุทสนธิธรรม โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเคนดัล (Kendall) คำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ของคอนคอร์ดแนนซ์ (Coefficient of Concordance = W) ได้เท่ากับ 0.87

2.4 แบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน

2.4.1 ขั้นตอนในการสร้างแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน

การสร้างแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตวัดพฤติกรรมขึ้นมาโดยมีลำดับการสร้างดังต่อไปนี้

กำหนดขอบเขตในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมและความมีระเบียบวินัย

2.4.1.1. ศึกษาเรื่องพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยจากหลักสูตรการสอนจริยศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.4.1.2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของวิลาวด์ เพือกฟ่ง (2536) จันทรัตน์ ยี่รัฐศิริ (2536) อรรณ มาณิขปฐมพงศ์ (2542) วีระศรี นพคุณทอง (2538)

2.4.1.3. เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

2.4.2 วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน

2.4.2.1. ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยขึ้นมา 20 ข้อ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ชาคิกานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดารกา ทองมิตร เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของคุณภาพเครื่องมือในเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษาโดยคัดเลือกไว้จำนวน 15 ข้อ

2.4.3 กำหนดน้ำหนักการให้คะแนนในแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยตามเกณฑ์ ดังนี้ (วีระศรี นพคุณทอง. ม.ป.ป.; อ้างอิงจาก Likert. n.d)

การให้คะแนน

1. พบพฤติกรรมนั้นตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป	ให้คะแนน 3
2. พบพฤติกรรม 1-2 ครั้ง	ให้คะแนน 2
3. ไม่พบพฤติกรรมเลย	ให้คะแนน 1

เกณฑ์ในการคิดคะแนนในแต่ละพฤติกรรม

1. พบพฤติกรรมนั้นตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป หมายถึง นักเรียนกระทำพฤติกรรมนั้นตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปต่อการประเมิน
2. พบพฤติกรรม 1-2 ครั้ง หมายถึง นักเรียนกระทำพฤติกรรมนั้นตั้งแต่ 1-2 ครั้งต่อการประเมิน

3. ไม่พบพฤติกรรมเลย หมายถึง นักเรียนไม่กระทำพฤติกรรมนั้นเลยต่อการประเมิน

การแปลความ

นักเรียนที่มีระเบียบวินัยในห้องเรียนสูง	ได้คะแนนน้อย
นักเรียนที่มีระเบียบวินัยในห้องเรียนต่ำ	ได้คะแนนมาก

2.4.4 นำแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน

2.4.5 ทำผลการตรวจสอบให้คะแนนของ แบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน และรวบรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกันแล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนสูงสุดถึงต่ำสุดแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ มาทดสอบหาค่านัยสำคัญ โดยใช้ t-test คัดเลือกแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยที่มีค่า t ระหว่าง 3.53-5.27 จำนวน 10 ข้อ

2.4.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-172) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแบบสุ่ม และมีการสอบก่อนและสอบหลัง (Randomized Control Group Pretest – Posttest Design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 249-250) ซึ่งมีรูปแบบดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T_1	X	T_2
CR	T_1	$\sim X$	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ER	แทน กลุ่มทดลอง
CR	แทน กลุ่มควบคุม
T_1	แทน การสอบก่อนที่จะจัดการกระทำการทดลอง
T_2	แทน การสอบหลังที่จะจัดการกระทำการทดลอง
X	แทน การสอนของกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
$\sim X$	แทน การสอนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

3.2 การดำเนินการทดลอง

3.2.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ (ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน) และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

3.2.2 ดำเนินการสอนกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน และระยะเวลาเท่ากัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้ง 2 กลุ่ม

3.2.3 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ (ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน) และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

4. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for independent samples

4.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test for independent samples

4.3 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for dependent samples

4.4 เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยก่อนเรียนและหลังเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for dependent samples

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2537 : 40) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนนคำนวณจากสูตร(ล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2538 : 77) ดังนี้

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม
	N - 1	แทน	ค่าของชั้นแห่งความเป็นอิสระ

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร ดังนี้(บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526 : 88-91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
R	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง-พูด และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย โดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 185) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือ
$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

5.2.3 หาคความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทาง
การอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีเทคนิค 27% ของจุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2536 : 187)

หาคค่าความยากง่าย (p)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ความยากง่ายเป็นรายข้อ
R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

หาค่าอำนาจจำแนก (r)

$$r = \frac{\frac{P_H - P_L}{N}}{2}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 P_H แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
 P_L แทน จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

5.2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ทักษะการอ่านโดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2536 : 168-169) คือ

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	p	แทน	สัดส่วนของการตอบถูกในแต่ละข้อ

$$P = \frac{\text{จำนวนคนตอบถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$$

$$q \quad \text{แทน} \quad \text{สัดส่วนของการตอบผิดในแต่ละข้อ} \quad q = 1 - p$$

5.2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมจากเครื่องมือทั้งฉบับ

5.2.6 หาค่าความเชื่อมั่นของการจัดอันดับของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การฟัง-พูด และการเขียน โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของ เคนดัล (Kendall) โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ของคอนคอร์ดแอนด์ (Coefficient of concordance = W) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 176) จากสูตร

$$\alpha = \frac{12S}{K^2 (n^3 - n)}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของการจัดอันดับ
	S	แทน	ผลรวมทั้งหมดของอันดับคะแนนของคนที่เบี่ยงเบนออกจากคะแนนอันดับเฉลี่ย
	K	แทน	จำนวนผู้จัดอันดับ
	n	แทน	จำนวนคนที่ถูกจัดอันดับ

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในการเรียนภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t – test for independent samples ชนิด Difference Score (Scott and Wierthiemer. 1962 : 262-264) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{\sqrt{S_{MD_1 - MD_2}}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{N_1} + \frac{S_D^2}{N_2}}$$

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ t - distribution
MD ₁	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่าง ระหว่างการทดสอบ หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
MD ₂	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่าง ระหว่างการทดสอบ หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม

$S_{D_1}^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่าง การทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของ กลุ่มทดลอง
$S_{D_2}^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการ ทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

5.3.2 เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมด้านความ
มีระเบียบวินัยในการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ได้จากการทดสอบก่อนการเรียนและหลังการเรียน
ภายในกลุ่มเดียวกัน โดยใช้วิธีการทางสถิติ t - test for dependent samples (ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2536 : 78) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงของค่า $t(t - distribution)$
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็น รายบุคคล ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อน การเรียนกับหลังการเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมยกกำลังสองของความแตกต่างจากการ เปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล ระหว่างคะแนนที่ได้ จากการทดสอบก่อนการเรียนกับหลังการเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
MD	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
D	แทน	คะแนนผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
S_D	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ D
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจงแบบ t
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
3. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
4. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
5. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

6. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้นำคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นแบบทดสอบ 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง – พูดภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้ t – test แบบ Independent ปรากฏผลในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง – พูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	S_D	t
การฟัง – พูด						
กลุ่มทดลอง	48	13.33	15.08	0.22	1.51	8.04**
กลุ่มควบคุม	48	13.33	14.29	0.16	1.13	5.88**
การอ่าน						
กลุ่มทดลอง	48	10.85	13.67	0.31	2.16	9.02**
กลุ่มควบคุม	48	10.81	12.17	0.22	1.55	6.05**
การเขียน						
กลุ่มทดลอง	48	10.81	12.44	0.28	1.93	4.96**
กลุ่มควบคุม	48	10.63	11.85	0.26	1.79	4.76**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์(รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในระหว่างที่ทำการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้ t - test แบบ Independent ปรากฏผลในตารางที่ 4 ดังนี้

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	S_D	t
กลุ่มทดลอง	48	25.06	27.96	0.27	1.84	10.93**
กลุ่มควบคุม	48	22.10	23.65	0.22	1.56	6.86**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นแบบทดสอบ 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง – พูดภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้ t – test แบบ Dependent ปรากฏผลในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง – พูด การอ่านและการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	t
กลุ่มทดลอง					
การฟัง – พูด	48	13.33	15.08	0.22	8.04**
การอ่าน	48	10.85	13.67	0.31	9.02**
การเขียน	48	10.81	12.44	0.28	4.96**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสังเกตวัด พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในระหว่างที่ทำการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมมาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบโดยใช้ $t - test$ แบบ Dependent ปรากฏผลในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมด้านความมีระเบียบ วินัย	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	t
กลุ่มทดลอง	48	25.06	27.96	0.27	10.93**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01

5. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบทดสอบ 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง – พูดภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้ t – test แบบ Dependent ปรากฏผลในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง – พูด การอ่าน และการเขียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	t
กลุ่มควบคุม	.				
การฟัง – พูด	48	13.33	14.29	0.16	5.88**
การอ่าน	48	10.81	12.17	0.22	6.05**
การเขียน	48	10.63	11.85	0.26	4.76**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6. เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในระหว่างที่ทำการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาคำนวณเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้ t -test แบบ Dependent ปรากฏผลในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	t
กลุ่มควบคุม	48	22.10	23.65	0.22	6.86**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการสอนตามคู่มือครูมีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือ ซึ่งสรุปผลการศึกษาไว้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง
6. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

4. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
5. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน
6. พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จำนวน 6 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 288 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (พื้นฐาน) จำนวน 96 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

3 เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาแบบบรรยายเชิงจินตนาการ เรื่อง “ John Brown , Rose and the Midnight Cat ” และชนิดวิธีการ เรื่อง “ How to make Tuna Salad ” โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เนื้อหาเดียวกัน

4 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 45 นาที โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 4 คาบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนของกลุ่มทดลอง เป็นแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลักขั้นตอนการสอนของ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ จำนวน 20 คาบ uly 45 นาที

2. แผนการสอนของกลุ่มควบคุมเป็นแผนการสอนซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดหลักการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา จำนวน 20 คาบ ฤๅละ 45 นาที

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

1 ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟัง – พูด

เป็นข้อคำถามภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ถามเพื่อแสดงความคิดเห็นจากรูปภาพที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจำนวน 10 ข้อ โดยมีการบันทึกการโต้ตอบลงในเทปบันทึกเสียงเป็นรายบุคคล โดยแบบทดสอบนี้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยคัดเลือกข้อที่ได้ค่า t ตั้งแต่ 11.63-13.51 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.86 และหาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 3 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของ คอนคอร์ดแดนซ์

(Coefficient of concordance = w) ได้เท่ากับ 0.89

2 ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน

เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีลักษณะคำถามที่วัดความสามารถในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง การตีความ การแปลความ การขยายความ และการเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยแบบทดสอบนี้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยคัดเลือกข้อที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.34-0.76 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.23-0.54 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3 ฉบับที่ 3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการเขียน

เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยโดยให้นักเรียนเขียนเรียงความเป็นการเขียนแบบบรรยาย ภาพมีความยาวประมาณ 10 ประโยค โดยวัดความสามารถในการใช้ภาษาทางด้านการเขียน การลำดับเหตุการณ์ การสื่อความหมาย การแสดงความคิดเห็น การใช้ไวยากรณ์ การเขียนตัวสะกดที่ถูกต้องและความสมบูรณ์ของการเขียน คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยแบบทดสอบนี้ได้ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอนในการวิจัย รวมทั้งการตรวจสอบความชัดเจนและความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่ง และหาค่าความเชื่อมั่นของการจัดอันดับ ด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจ 3 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของ คอนคอร์ดแดนซ์ (Coefficient of concordance = w) ได้เท่ากับ 0.87

4. แบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดยผู้วิจัย

ได้สร้างแบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยขึ้นมา 10 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้สอนในการวิจัย โดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 3.53-5.27 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

3. การดำเนินการทดลอง

1. ปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจงจุดประสงค์ของการทดลอง ทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน และวิธีการประเมินผล
2. ทดสอบนักเรียนก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
3. ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เนื้อหา และระยะเวลาเท่ากัน จำนวน 20 คาบ
4. ทดสอบนักเรียนหลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง
5. นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ
6. สังเกตพฤติกรรมเด็กในห้องเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีครูผู้ช่วยจะทำการบันทึกพฤติกรรมของเด็กนักเรียนแต่ละคนลงในแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t – test แบบ Independent
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t – test แบบ Independent
3. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t – test แบบ Dependent
4. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t – test แบบ Dependent
5. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t – test แบบ Dependent

6. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ $t - test$ แบบ Dependent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูมีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) มีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
5. นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
6. นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิปรายผลการทดลอง

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู จากการศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับของสมมติฐานการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา(รูปแบบที่ 1) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ทั้งนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1 แนวทางในการดำเนินการสอน

เนื่องจากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) เป็นการสอนที่ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเนื้อหาและส่วนที่เป็นการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านภาษา โดยยึดการสอนแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงจากการรับรู้และการเรียนรู้ภาษา จนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและเพื่อการสื่อสารได้ เนื้อหาที่ใช้ในการสอนก็จะเป็นเนื้อหาที่มีเนื้อความตามอรรถลักษณะของภาษาแบบบรรยายเชิงจินตนาการ ได้แก่เรื่อง “ John Brown, Rose and the Midnight Cat ” และชนิดวิธีการเรื่อง “ How to make Tuna Salad ” ซึ่งทั้ง 2 เรื่องนี้มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน จะสังเกตได้ว่าตลอดระยะเวลาของการเรียนเด็กนักเรียนจะมีความสุขสนุกสนานกับการเรียนในทุกขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 - ขั้นตอนที่ 5 ทำให้เด็กมีความสามารถและกล้าที่จะแสดงออกทางด้านภาษาในทุกทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนมากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดและมีอิสระในการใช้ภาษาได้ด้วยตนเอง กล้าลองผิดลองถูกในการใช้ภาษามากขึ้น และถ้าหากครูพบว่านักเรียนคนใดใช้ภาษาผิดหรือยังไม่ถูกต้องครูก็จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและการแก้ไขในการใช้ภาษาที่ถูกต้องให้แก่นักเรียนเพื่อทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น

ส่วนขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปของการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านภาษาเป็นการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักเรียนได้ลงมือจริง ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง จนเกิดความชำนาญในทักษะต่างๆ คือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และการที่นักเรียนได้ทำจริงและปฏิบัติจริงด้วยตนเองนี้ทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ในการใช้คำศัพท์และประโยคต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ทำให้มีความสามารถในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาในทุกๆ ด้าน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ของกลุ่มทดลอง เป็นการสอนที่มีขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 – ขั้นตอนที่ 5 โดยมีสื่อการสอนที่เป็นเรื่องเล่าและเรื่องประเภทวิธีการซึ่งทั้ง 2 วิธีนี้จะมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาภาษาด้วยตนเองตั้งในขั้นตอนที่ 1 เป็นการพัฒนาเพื่อให้ผู้เรียน ได้มีทักษะทางด้านการฟัง โดยครูจะอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง เรื่องที่นักเรียนฟังนั้นเป็นเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ จากหนังสือนิทานที่มีภาพประกอบเรื่อง “ John Brown, Rose and Midnight Cat ” และเรื่องประเภทวิธีการ “ How to make Tuna Salad ” ซึ่งทั้ง 2 กิจกรรมนี้ ครูผู้สอนจะแนะนำวัสดุอุปกรณ์ต่างๆรวมทั้งสาธิตวิธีการทำที่ละขั้นตอนอย่างช้าๆ และชัดเจน

เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจ และพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ความหมายต่างๆของคำในเรื่อง ได้ง่ายและถูกต้อง ขั้นตอนที่ 2 เป็นการพัฒนาผู้เรียนได้มีทักษะการพูด และการออกเสียง นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง และสนทนาเกี่ยวกับเรื่องได้ อีกทั้งผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน จนทำให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จไปได้ด้วยดี ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน โดยให้นักเรียนร่วมกันเขียนเรื่องที่จำลองในกระดาษแผ่นใหญ่ เป็นการฝึกให้นักเรียนได้ระลึกถึงเรื่องที่อ่านได้ ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายของตน จากภาษาพูดมาเป็นภาษาเขียนได้ นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดสร้างสรรค์ และใช้จินตนาการในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ขั้นตอนที่ 4 เป็นการทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้มีความรับผิดชอบร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และแก้ไขภาษาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งเป็นการทบทวนบทเรียน ในรูปของการอ่าน การเขียน การพูด เพื่อให้เกิดความแม่นยำมากขึ้น ขั้นตอนที่ 5 เป็นการเล่นเกมและทำกิจกรรมเสริมทางภาษาอื่นๆ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำเสร็จแล้วเป็นแหล่งในการเรียนรู้ และค้นคว้า เพื่อเป็นการ ทบทวนและฝึกย้ำความแม่นยำทางด้านภาษา จนทำให้ผู้เรียนเกิดความคล่องในการใช้ภาษาได้ทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

3 การสอนซ่อมเสริม

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) เป็นการสอนที่ในทุกขั้นตอนครูสามารถสอนบทเรียนเสริมผู้เรียนที่เก่งและที่อ่อนได้ในขณะเดียวกัน สำหรับนักเรียนที่เก่งครูอาจจะหากิจกรรมที่ท้าทายมากขึ้นมาให้ทำหรือทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการเตรียมอุปกรณ์ เขียนบัตรคำ บอกบทละครในการแสดงบทบาทสมมติ ส่วนนักเรียนที่อ่อนครูอาจจะช่วยเหลือแบบค่อยเป็นค่อยไป หรืออาจจะให้ทำในกิจกรรมที่ง่ายไปก่อน หรืออาจจะสอนเป็นรายบุคคล แล้วแต่ความเหมาะสม

4 การวัดและการประเมินผล

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) จะมีการวัดผลและการประเมินผลทุกขั้นตอน เช่นในขั้นตอนที่ 1 ครูจะสังเกตว่านักเรียนจะสามารถตอบคำถามของครูเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนมาว่าเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น ขั้นตอนที่ 2 ครูจะสังเกตเด็กนักเรียนว่าสามารถตอบคำถามและสามารถเล่าเรื่องย้อนกลับได้ เด็กนักเรียนจะลำดับเรื่อง และสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติได้ ขั้นตอนที่ 3 ครูจะสังเกตเด็กโดย เด็กนักเรียนจะบอกเรื่องราวต่างๆได้ โดยการอ่านเป็นคำหรือเป็นประโยคด้วยภาษาพูดของตนเองได้ ขั้นตอนที่ 4 และ 5 เด็กนักเรียนจะทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นวิธีการเสริมสร้างที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จนทำให้ นักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา และโดยเฉพาะในชั้นที่มีการปฏิบัติกิจกรรมทางด้านภาษา ครูจะกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เป็นการซ้ำ ย้ำ

ทวน ให้เกิดความคล่องในการใช้ภาษา ครูจะเป็นผู้คอยสังเกตและประเมินผลผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา และหากผู้เรียนคนใดมีปัญหา ครูจะเป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งปรากฏว่าแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยสูงกว่า นักเรียนในกลุ่มควบคุม ทั้งนี้เนื่องมาจากประเด็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างๆ กัน ในด้านต่างๆ ดังนี้

1 เนื่องจากการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) มีขั้นตอนการเรียนอย่างมีระบบตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 5 ซึ่งในแต่ละขั้นตอน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทางด้านภาษา ให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียน ครูจะเป็นผู้ชี้แนะ และพร้อมจะช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และแสดงทักษะทางภาษาของตนเองให้มากที่สุด ซึ่งในขั้นตอนที่ 1 จะเป็นขั้นตอนที่ครูอธิบาย และแนะนำวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อย่างละเอียด , ช้าๆ และชัดเจน เพื่อให้เด็กเข้าใจและสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิดระเบียบวินัยที่ดีในชั้นเรียน ขั้นตอนที่ 2 จะเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียน จะต้องปฏิบัติตามกิจกรรมตามความสามารถของตนเอง โดยครูเป็นผู้วางแผนและจัดกลุ่มกิจกรรมตามระดับความแตกต่าง ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ช่วยเหลือเด็กทุกคนมีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรมและเล่นบทบาทสมมติ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความรับผิดชอบร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น รู้จักระเบียบวินัยในกลุ่มว่าจะต้องทำอย่างไร ใครมีความรับผิดชอบอะไรบ้าง ทำให้รู้จักหน้าที่ของตนเอง ที่จะทำงานให้สำเร็จไปได้ด้วยดี ในขั้นตอนที่ 3 - 4 จะเป็นขั้นตอนที่นักเรียนต้องแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาจากขั้นที่ 2 นักเรียนจะกล้าพูดกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์และต้องมีความมั่นใจ จนทำให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษา ทั้ง ภาษาพูด ฟัง อ่าน และเขียนได้อย่างถูกต้อง เด็กต้องทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบร่วมกัน สนุกสนานกับการทำงานร่วมกัน จนงานสำเร็จจุล่งไปได้ด้วยดี ขั้นตอนที่ 5 เป็นขั้นตอนที่ทุกคนต่างก็มีความสุขในการเล่นเกม และปฏิบัติตามกิจกรรมทางด้านภาษา เพื่อให้เด็กมีความรู้ทางภาษาที่หลากหลาย เป็นการเสริมสร้างความรู้ทางภาษา เพื่อทบทวนและฝึกย้ำความแม่นยำ โดยจัดตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งกิจกรรมต่างๆจะออกมาในรูปแบบของเกม เช่น จำคำ อ่านคำ เขียนคำ นำคำมาแต่งประโยค อ่านและเขียนประโยคได้ แจกคำ - ประสมคำ จากคำในหนังสือ นำคำใหม่มาแต่งเป็นประโยค ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย . 2533 : 39) จะเห็นได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) เป็นการสอนที่ช่วยพัฒนาภาษาของเด็กนักเรียนให้ดีขึ้น มีความคิดความอ่านในทางสร้างสรรค์ ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมที่หลากหลายช่วยให้เด็กได้

ปรับตัวในทุกๆด้าน รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ส่งเสริมให้เด็กฝึกการมีวินัยในห้องเรียน รู้จักรับผิดชอบงานในกลุ่ม และงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนๆ และช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆได้ดี

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง

จากการทดลองพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) เป็นการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนในทุกด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นการสอนที่บูรณาการอย่างต่อเนื่อง นักเรียนได้เรียนไปตามธรรมชาติ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ช่วยทำให้นักเรียนเรียนภาษาได้รวดเร็วและประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาอีกทั้งการที่ให้นักเรียนได้ฝึกและทำกิจกรรมมากๆ เป็นการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างรวดเร็ว มีความแม่นยำในการใช้ภาษา และทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง

จากการทดลองพบว่า พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) หลังจากการทดลองสูงกว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) เป็นการสอนที่มีการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้มีกิจกรรมทำร่วมกัน มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยตัดสินใจในงานที่ทำร่วมกัน เพื่อให้งานที่ทำนั้นออกมาเป็นระเบียบเรียบร้อย และเกิดวินัยภายในกลุ่ม ทำให้มีความเป็นประชาธิปไตยเกิดขึ้นภายในกลุ่มมากขึ้น และผลงานที่เกิดขึ้นเป็นที่ยอมรับของคนในกลุ่ม นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนมีการปรับตัวในการทำงาน และปรับพฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียนไปในทางที่ดีขึ้น

5. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

จากการทดลองพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

การสอนตามคู่มือครูเป็นการสอนที่ครูใช้เนื้อหาในบทเรียนเพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าใจในบทเรียนนั้นมากขึ้น ครูจะเป็นผู้อธิบายกฎเกณฑ์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และคำศัพท์ต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าใจและสามารถทำแบบฝึกหัดต่างๆได้เป็นอย่างดี อีกทั้งครูจะเป็นผู้ที่เตรียมหาแบบฝึกหัดเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากบทเรียนมาให้ให้นักเรียนทำเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้น นอกจากนี้ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักเรียนแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง

จากการทดลองพบว่า พฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ 6 โดยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู หลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ทั้งนี้มีผลมาจาก

การสอนตามคู่มือครูมีบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมากขึ้นจึงทำให้เด็กมีความสนใจในบทเรียนและมีความกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้มากขึ้น การทำแบบฝึกหัดและการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมต่างๆที่ครูนำมาสอนและมอบหมายให้นักเรียนทำในรูปของงานกลุ่มและงานที่เป็นรายบุคคลก็เป็นตัวที่ช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนได้มีการปรับพฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเป็นไปในทางที่ดีขึ้น จนทำให้เกิดความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนมากขึ้นตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ครูจะต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือกับนักเรียนทุกคนเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจและเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาได้อย่างต่อเนื่อง และพร้อมที่จะสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสในการที่จะ

พัฒนาทักษะทางด้านภาษาได้ครบทั้ง 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อีกทั้งความมีระเบียบวินัยที่ดีของนักเรียนที่เกิดขึ้นในห้องก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยเสริมสร้างให้บรรยากาศในห้องเรียนเกิดความมีระเบียบวินัยมากขึ้นเพื่อที่จะนำไปสู่ความพร้อมในการที่จะพัฒนาภาษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2525). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการสอนวิชาเลือกในชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กมลภัทร์ พุทธานดิธรรม. (2545). การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและ
เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ชุดการสอน
รายวิชาย่อยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชนิดวิธีการ (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตาม
คู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี (CASE STUDY) : เอกสาร
คำสอน. กรุงเทพฯ. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรรณิการ์ ชาคิมนตรี. (2533). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษา
อังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อัดสำเนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2540) หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกศรี กิตติศรีปัญญา. (2542). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ความคิดรวบยอดทางภาษาจากการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
(รูปแบบที่ 2) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- “คุณภาพการศึกษา,” (2545, 10, กรกฎาคม). มติชน. หน้า 15
- จันทร์รัตน์ ยี่รัฐศิริ. (2536). ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรม
ไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนานิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี.
- ชัยยา เปรมภักดิ์. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถและเจตคติในด้านการฟัง – พูด
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎี
การสอนภาษาแบบอรรถฐานและการสอนตามคู่มือครู ม.ป.พ.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2537). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ช. ชนบท (นามแฝง). (2530, มิถุนายน). "วินัยในตนเองสอนให้เกิดขึ้นได้อย่างไร," สารพัฒนาหลักสูตร. 48(49): หน้า 21
- เตือนใจ ยอดนิล. (2530). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองอ้อ อำเภอบางระกำ จังหวัด พิษณุโลก. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- ณัฐฐา ระกำพล. (2535). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนันทบุรี จังหวัดนันทบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- ธนิกา เจียรนัยปริเปรม. (2542). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครูและ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียน
- ทศพร มณีศรีขำ. (2539). การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา การศึกษา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ ประเสริฐ และคนอื่นๆ. (2535, กรกฎาคม – กันยายน). "การปฏิบัติตามระเบียบ วินัยของนักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) พ.ศ.2534 ตามการรายงานของตนเอง," วารสารครุศาสตร์. 21(1): 1.
- นวลจันทร์ แซ่เห้น. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถและความรับผิดชอบในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการ สอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่พัฒนาด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคนอื่นๆ (2520). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตดา ขจรนที. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและการเขียนภาษา อังกฤษ แรงจูงใจ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับแนวการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.

- นันทรัตน์ ชื่นชมม์. (2531). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- บรรเจิด พงศารัตน์. (2541). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีการเสริมเนื้อหาทางวัฒนธรรมกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์. (2526). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประดิษฐ์ ชวเบญญ. (ม.ป.ป.). วิชาการบริหารการศึกษาว่าด้วยกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต.
- ปรีชา วิหคโต. (2524). การฝึกครูประจำการในการประยุกต์หลักพฤติกรรมเพื่อสร้างและรักษาพฤติกรรมที่อยู่ในระเบียบวินัยของนักเรียนในชั้นเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา สดสง่า. (2531). วินัยของนักเรียน การประพฤติดวินัย การป้องกันและแก้ไขตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- เปรมวดี รัตกุล. (2541). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- พนาน้อย รอดชู. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาด้วยอรรถลักษณะและแบบวิธีการกับการสอนตามคู่มือ. . ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2528). *เทคนิคทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2531). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด.
- _____. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *สถิติทางวิทยาทางการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
- วิระศรี นพคุณทอง. (2538). *การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง – พูดภาษาอังกฤษ และระเบียบวินัยในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) กับวิธีการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วิลาวณีย์ เผือกพวง. (2536). *พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัยและความสามารถในการใช้กล่อมเนื้อเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์สร้างสรรค์ (ศิลปศึกษา) โดยใช้คำถามประกอบ*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ศูนย์วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์. (2540). *รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา. (2534). *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และมัธยมศึกษา ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- สมบุรณ์ ชิตพงศ์. (2527). "การประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย," *เอกสารประกอบวิชาการวิจัย 521 : วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). *การปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุชา จันท์เอม. (2511, กรกฎาคม – กันยายน). "เด็กกับการสร้างระเบียบวินัย," วารสาร แนว. 2(19) : 49 – 53.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม (2521). จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุธีพร ปาคะดี. (2531). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียน และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครู. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนนา.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (ม.ป.ป.). การสอนทักษะภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิตรา คุณานุกร. (2518). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สมิตรา อังวตกุล. (ม.ป.ป.). กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2537). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2525). วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประมวลศิลป์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2530). คู่มือครูวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2531). การพัฒนาการอ่านแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์.
- _____. (2531). เอกสารประกอบคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์.
- _____. (2533). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์.
- _____. (2534). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประยูรวงศ์พริ้นท์ติ้ง.

- _____. (2535). *เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อัสสัมชัญ.
- _____. (2536). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา*. กรุงเทพฯ :
ประยูรวงศ์พันธ์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และคณะ. (2540). "โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษา หรือโครงการรู้หนังสือในประเทศไทย (2531 – 2538),"
ใน *รวมผลงานการวิจัยของคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยคณะศึกษาศาสตร์.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). *เทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับวัดและประเมินผล
การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- อุบล มงคลสุขสวัสดิ์. (2523, เมษายน). "ระเบียบวินัยและการควบคุมตนเอง," *มิตรครู*.
กรุงเทพฯ : 22(8) : 59-64
- อาภา เสถียรสวัสดิ์. (ม.ป.ป.). *จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรรณพ พานิชปฐมพงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรม
ด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริญญาโท กศ.ม.
(วัดผลการศึกษา)*. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย. อัสสัมชัญ.
- Anderson, Ann and Tony Lynch. (1988). *Listening*. London : Oxford University Press.
- Ausubel, David P. (1968). *Educational Psychology a Cognitive View*. New York :
Holt, Rinehart.
- Ayllon, Theodore and Michael Roberts. D. (1974, August). "Elimination Discipline
Problem by Strengthening Academic Performance," *Journal of Applied
Behavior Analysis*. 7(4) : 71 – 76.
- Bloom, Benjamin S. (1956). *Taxonomy of Educational Objective : The Classification of
Educational Goals. Handbook I : Cognitive Domain*. New York : David Mackey
Company. Inc.
- Boldstard, Orin D. and Stephen Johnson M. (1972). "Self Regulation in the
Modification of Disruptive – Classroom Behavior," *Journal of Applied Behavior
Analysis*. 5 : 443 – 454.
- Broden, M. and others. (1970, Fall). "Effects of Teacher's Attention on Attending
Behavior Of Two boys at Adjacent Desk," *Journal of Applied Behavior
Analysis*. 3(3) : 199 – 203 A ; Fall

- Brown, Gillian & Yule, George. (1988). *Teaching The Spoken Language : An Approach Based in The Analysis of Conversation English*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Bryne, Donn. (1987). *Technique for Classroom Interaction*. New York : Longman Group UK. Limited.
- Carroll, Brendan J. (1980). *Testing Communicative Performance*. Oxford : Pergamon.
- Chapman, John. (1987). *Reading Development : A Cohesion*. London : Heinemann.
- Cormier, W.H. and L.s. Cormier. (1979). *Interviewing Strategies for Helpers : A Guide To Assessment, Treatment, and Evaluation*. Monterey, California : Brooks/Cole Publishing Company.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : MacMillan Co.
- Crow, L.D. and A. Crow. (1962). *Child Development and Adjustment*. New York : MacMillan.
- Diller, Karl. (1975, March), "Some New Trends for Applied Linguistics and Foreign Language Teaching in the United States," *TESOL. Quarterly* : 9(1). : 45-62
- Etzinoni, A. (1982, November). "The Role of Self – Discipline," *Phi Delta Kappan*. 64(3) : 184 – 189.
- Fan, Chung Tehh. (1952). *The Item Analysis Table. Reproduce in Thailand by Permission of Educational Testing Service*. Printer New Jersey : United State of America.
- Fishbein, Jill E. and Bardara H. Wasik. (1981). "Effect of the Good Behavior Game on Disruptive Library Behavior," *Journal of Applied Behavior Analysis*. 14(10) : 89 – 93.
- Goodman, Y. (1989, February). "Roots of the Whole Language Movement," *The Elementary School*. 90(2) : 209.
- Gray, B. (1983, May). *Helping Children Become Language Learners in the Classroom*. A paper delivered at the Annual Conference of the Meanjin Reading Council Brisbane.
- Halliday, M.A.K. and Ruqaiya Hasan R. (1970). *Language Structure and Language Function*. In J. Lyons (ed, New Horizons in Linguistics. Harmondsworth.
- _____. (1985). *Language, Context and Text : Aspects of Language in a Social – Semiotic Perspective*. Victoria : Deakin University.

- Harris, David P. (1969). *Testing English as a Second Language*. New York : McGraw Hill.
- Hymes, D. (1972). *On Communicative Competence*. In J.B. Pride and J. Holmes (eds.), *Sociolinguistics*. Harmondsworth : Penguin.
- Krashen, Stephan D. and Terrell T.D. (1983). *The Natural Approach : Language Acquisition in The Classroom*. Oxford : Pergamond.
- Krashen, Stephan D. (1984). *Writing : Research, Theory and Applicatins*. 1st ed. California : Pergamon Press.
- McCrimmon, James M. (1976). *Writing With a Purpose*. Boston : Houghton Muffin Company.
- Megginson, Leon C. (1972). *Personnel : A Behavior Approach to Asdministration*. Homewood, Illinois : Richard D. Irwin Inc.
- Morrow, Keith. (1981). "Principles of Communicative Methodology," *Communication In the Classroom : Approaches and Methods for a Communicative Approach*. London : Longman.
- Oller, John W. (1979). *Language Test at School : A Pragmatic Approach*. London : Longman.
- Oliva, Peter F. (1969). *The Teaching of Foreign Language*. New York : Prentice-Hill Inc.
- Patty, Walter T, Dorothy C. Petty and Marjorie F. Becking. (1985). *Experiences in Language : and Techniques for Language Arts Methods*. 4th ed. Allyn and Bacon.
- Rattanaich, Saowalak. (1987, November). *The Effect of Using Top-Level- Structure Modules and Traditional Teaching Method in Teaching English Reading to Thai Student*. SEAMEO Regional Language Center : Singapore.
- Rost, Micheal. (1991). *Listening in Action : Activities for Developing Listening in Language Teaching*. London : Prentice Hall.
- Scott, William A. and Werthimer Michael. (1962). *Introduction to Psychological Research* 3rd . Ed. New York : John Wiley and sons. Inc.
- Sheviakov , G.V. and Fritz R. (1955) *Discipline for Todays Children and Youth*. Washington D.C. : National Education Assocation.

- Thoresen, Carl E. and Michael J. Mahoney. (1974). *Behavioral Self- Control*.
New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Valette, Rebecca M. (1977). *Modern Language Testing*. New York : Harcourt Brace
Jovanovich.
- Walker, Richard F. (1983). *The English Used by Entering Children at Trager Park
School*. Canberra : Australian Curriculum Development Center Occasional
Paper.
- Walker, Richard F. B.J. Bartlett and Rattanavich S. (1984, October). *Teacher's Notes
on a Program of Concentrated Language Encounter Teaching*.
- Walker, Richard Saowalak Rattanavich and John Oller. W. (1992). *Teaching all the
Children To read : Concentrated Language Encounter Techniques*.
Buckingham : Open University Press.
- Walsh, H.M. (1980). *Introducing the Young Child to the Social World*. New York :
MacMillan Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
- ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน
- คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
- คะแนนพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยในห้องเรียน

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนก (t) แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
ด้านการฟัง-พูด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	11.63
2	12.70
3	12.19
4	12.62
5	11.85
6	12.30
7	11.88
8	12.03
9	13.51
10	12.16

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

ความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนเท่ากับ 0.89

ตาราง 10 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้
ภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.56	0.45	11	0.76	0.32
2	0.65	0.23	12	0.51	0.39
3	0.59	0.36	13	0.49	0.42
4	0.57	0.28	14	0.61	0.29
5	0.76	0.29	15	0.43	0.27
6	0.34	0.41	16	0.58	0.37
7	0.47	0.35	17	0.72	0.28
8	0.68	0.30	18	0.48	0.38
9	0.63	0.54	19	0.71	0.35
10	0.59	0.28	20	0.73	0.52

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนก (t) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย
ของนักเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.53
2	3.66
3	3.66
4	5.20
5	3.72
6	5.27
7	5.27
8	5.27
9	5.27
10	5.17

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนเท่ากับ 0.83

ตาราง 12 คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง – พูด ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	10	13	3	21	12	14	2
2	9	11	2	22	16	16	0
3	15	17	2	23	13	17	4
4	7	9	2	24	12	16	4
5	15	16	1	25	12	15	3
6	12	16	4	26	14	15	1
7	7	10	3	27	14	17	3
8	18	19	1	28	12	16	4
9	12	14	2	29	13	15	2
10	14	16	2	30	13	13	0
11	13	15	2	31	14	16	2
12	10	15	5	32	15	17	2
13	11	15	4	33	12	10	-2
14	12	15	3	34	15	16	1
15	15	18	3	35	16	18	2
16	14	16	2	36	7	5	-2
17	15	17	2	37	16	17	1
18	17	18	1	38	16	16	0
19	13	16	3	39	15	16	1
20	10	12	2	40	15	15	0

ตาราง 12 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	14	16	2	45	15	17	2
42	16	17	1	46	14	16	2
43	17	18	1	47	13	12	-1
44	15	15	0	48	15	15	0

ตาราง 13 คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง – พูด ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	14	16	2	21	13	15	2
2	10	11	1	22	14	13	-1
3	8	8	0	23	12	12	0
4	12	14	2	24	11	12	1
5	15	17	2	25	17	18	1
6	17	17	0	26	17	17	0
7	11	12	1	27	13	13	0
8	10	11	1	28	13	12	-1
9	15	17	2	29	16	17	1
10	13	15	2	30	17	18	1
11	15	15	0	31	9	10	1
12	16	17	1	32	15	16	1
13	16	18	2	33	12	14	2
14	13	14	1	34	16	17	1
15	13	13	0	35	15	16	1
16	15	17	2	36	8	10	2
17	12	11	-1	37	10	7	-3
18	14	17	3	38	12	13	1
19	16	17	1	39	15	18	3
20	10	11	1	40	11	11	0

ตาราง 13 (ต่อ)

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	13	15	2	45	15	15	0
42	12	13	1	46	14	16	2
43	14	14	0	47	17	18	1
44	11	13	2	48	13	15	2

ตาราง 14 คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	6	15	9	21	8	9	1
2	6	12	6	22	11	15	4
3	14	18	4	23	8	8	0
4	6	10	4	24	10	16	6
5	14	15	1	25	11	14	3
6	11	17	6	26	10	15	5
7	6	9	3	27	10	11	1
8	17	19	2	28	11	11	0
9	14	18	4	29	14	16	2
10	16	15	-1	30	9	13	4
11	17	17	0	31	11	15	4
12	8	12	4	32	15	17	2
13	10	10	0	33	7	10	3
14	13	15	2	34	14	17	3
15	15	16	1	35	9	8	-1
16	10	9	-1	36	5	10	5
17	10	13	3	37	13	16	3
18	13	16	3	38	16	18	2
19	14	18	4	39	6	12	6
20	7	10	3	40	9	8	-1

ตาราง 14 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	14	16	2	45	12	16	4
42	7	10	3	46	12	16	4
43	14	15	1	47	7	10	3
44	11	16	5	48	10	14	4

ตาราง 15 คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	13	15	2	21	9	12	3
2	7	8	1	22	6	10	4
3	5	6	1	23	8	9	1
4	7	12	5	24	8	9	1
5	9	10	1	25	16	19	3
6	14	14	0	26	17	19	2
7	17	19	2	27	8	10	2
8	6	9	3	28	6	10	4
9	15	16	1	29	15	15	0
10	8	7	-1	30	15	15	0
11	13	12	-1	31	6	6	0
12	11	15	4	32	12	12	0
13	13	12	-1	33	8	8	0
14	9	10	1	34	14	15	1
15	9	11	2	35	12	14	2
16	14	16	2	36	6	6	0
17	11	13	2	37	6	9	3
18	12	13	1	38	11	13	2
19	16	13	-3	39	16	18	2
20	9	10	1	40	6	6	0

ตาราง 15 (ต่อ)

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	12	13	1	45	12	12	0
42	10	10	0	46	14	16	2
43	11	13	2	47	18	19	1
44	9	11	2	48	10	14	4

ตาราง 16 คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	8	12	4	21	11	13	2
2	5	2	-3	22	13	13	0
3	12	13	1	23	14	18	4
4	10	12	2	24	10	14	4
5	12	18	6	25	15	16	1
6	15	17	2	26	10	15	5
7	10	11	1	27	14	15	1
8	14	18	4	28	12	14	2
9	11	11	0	29	13	13	0
10	13	18	5	30	10	13	2
11	16	16	0	31	14	15	1
12	13	14	1	32	15	17	2
13	13	14	1	33	10	13	3
14	12	12	0	34	13	15	2
15	15	16	1	35	12	15	3
16	12	14	2	36	7	8	1
17	14	17	3	37	15	16	1
18	17	19	2	38	14	14	0
19	13	16	3	39	13	14	1
20	5	11	6	40	15	16	1

ตาราง 16 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	15	16	1	45	15	16	1
42	16	16	0	46	12	12	0
43	17	17	0	47	8	9	1
44	14	16	2	48	10	15	5

ตาราง 17 คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน ก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	15	16	1	21	9	11	2
2	9	10	1	22	11	13	2
3	3	5	2	23	13	12	-1
4	14	14	0	24	9	8	-1
5	12	14	2	25	11	11	0
6	17	15	-2	26	13	15	2
7	16	16	0	27	7	7	0
8	9	10	1	28	9	10	1
9	14	15	1	29	12	15	3
10	13	13	0	30	13	16	3
11	11	10	-1	31	15	16	1
12	10	14	4	32	12	14	2
13	10	14	4	33	10	11	1
14	9	10	1	34	10	9	-1
15	10	10	0	35	12	12	0
16	12	12	0	36	2	5	3
17	13	12	-1	37	2	4	2
18	12	12	0	38	9	13	4
19	13	13	0	39	14	15	1
20	5	6	1	40	5	2	-3

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	10	13	3	45	12	15	3
42	13	17	4	46	11	15	4
43	9	15	6	47	13	14	1
44	10	12	2	48	7	8	1

ตาราง 18 คะแนนพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย ก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	27	30	3	21	20	22	2
2	20	25	5	22	30	30	0
3	20	24	4	23	24	28	4
4	19	24	5	24	20	24	4
5	25	29	4	25	28	30	2
6	22	28	6	26	28	29	1
7	25	27	2	27	30	30	0
8	29	29	0	28	30	30	0
9	25	28	3	29	24	28	4
10	25	30	5	30	29	30	1
11	25	29	4	31	28	30	2
12	26	28	2	32	26	29	3
13	27	27	0	33	26	30	4
14	28	30	2	34	25	29	4
15	23	28	5	35	29	30	1
16	24	28	4	36	10	18	8
17	24	27	3	37	26	30	4
18	29	30	1	38	20	23	3
19	26	29	3	39	28	30	2
20	24	27	3	40	26	29	3

ตาราง 18 (ต่อ)

กลุ่มทดลอง				กลุ่มทดลอง			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	29	30	1	45	29	30	1
42	28	30	2	46	25	30	5
43	26	29	3	47	10	17	7
44	28	30	2	48	28	30	2

ตาราง 19 คะแนนพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย ก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
1	18	19	3	21	30	30	2
2	19	19	5	22	14	15	0
3	23	24	4	23	26	27	4
4	28	28	5	24	15	19	4
5	23	24	4	25	23	24	2
6	18	20	6	26	25	27	1
7	20	23	2	27	28	28	0
8	16	18	0	28	23	24	0
9	30	30	3	29	26	28	4
10	30	30	5	30	15	17	1
11	23	23	4	31	28	29	2
12	16	17	3	32	29	29	3
13	28	28	0	33	27	27	4
14	29	29	2	34	23	25	4
15	20	24	5	35	23	26	1
16	23	25	4	36	23	24	8
17	13	13	3	37	10	12	4
18	15	16	1	38	15	18	3
19	27	27	3	39	28	29	2
20	10	18	3	40	20	25	3

ตาราง 19 (ต่อ)

กลุ่มควบคุม				กลุ่มควบคุม			
คนที่	Pretest	Posttest	D	คนที่	Pretest	Posttest	D
41	26	28	1	45	15	18	1
42	28	29	2	46	26	27	5
43	25	28	3	47	24	26	7
44	24	26	2	48	13	15	2

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
- แบบสังเกตวัดพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัย

Listening and Speaking Ability Test

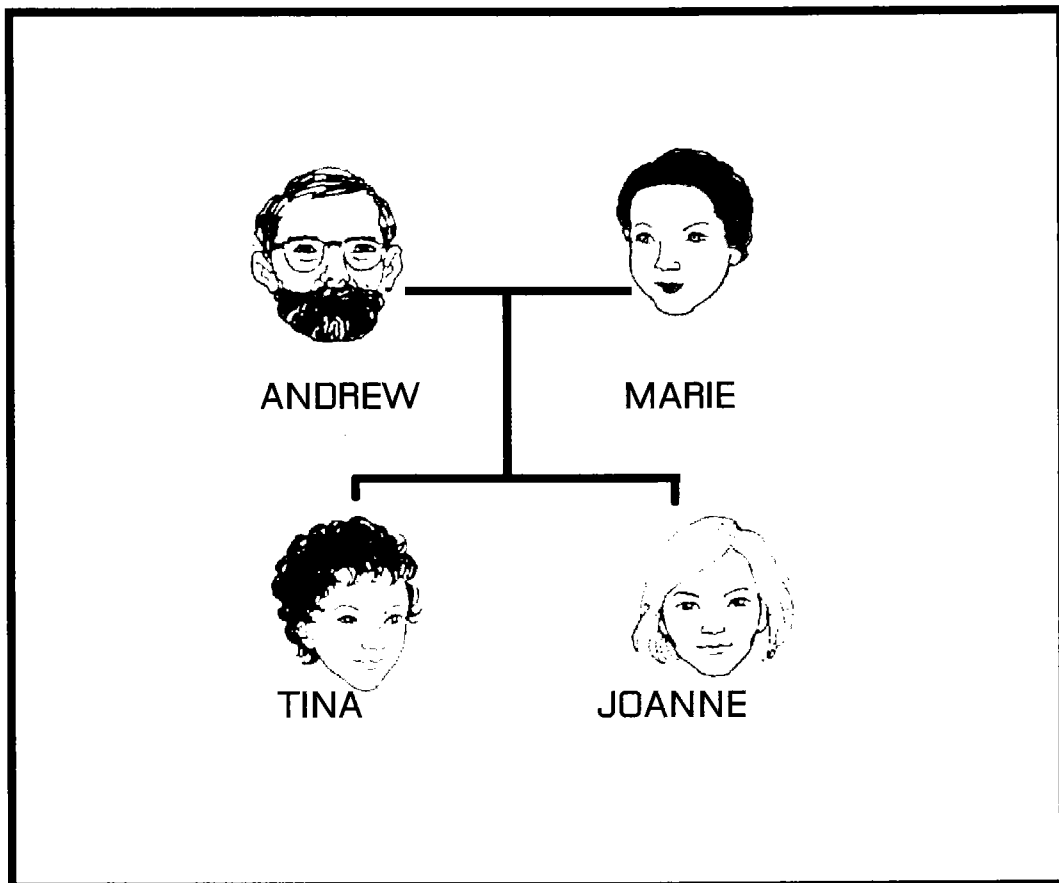
Mathayom 1 10 Minutes

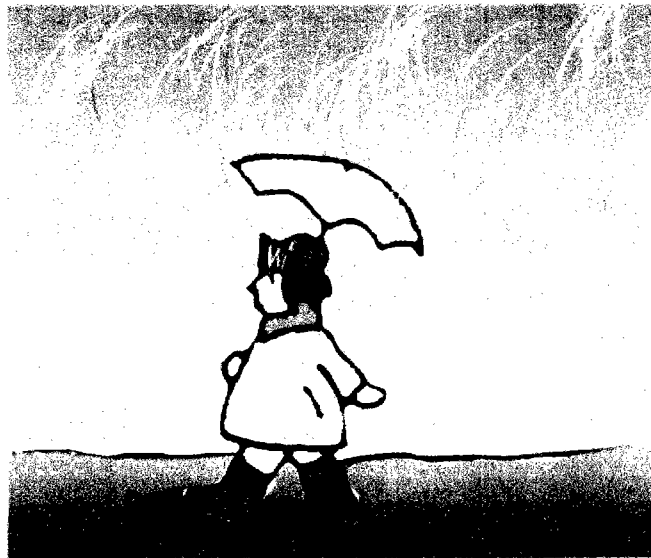
- ฉบับที่ 1 : แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การฟัง – พูด
- Part 1 : Listening and Speaking Ability Test
- จุดประสงค์ : นักเรียนสามารถฟังคำถามแล้วตอบคำถามโดยดูจากรูปภาพที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน
- Direction : Listening to the test and then answer the question you will hear.
Record your answer on the tape provided. You will hear each question twice.

1. What is their father's name?
2. What is the weather like?
3. What time is it?
4. What is she doing?
5. How does he go to school?
6. How many pictures are there on the wall?
7. When does the circus show at South Park?
8. How many glasses are there on the table?
9. What is he doing?
10. How many cars are there in the street?

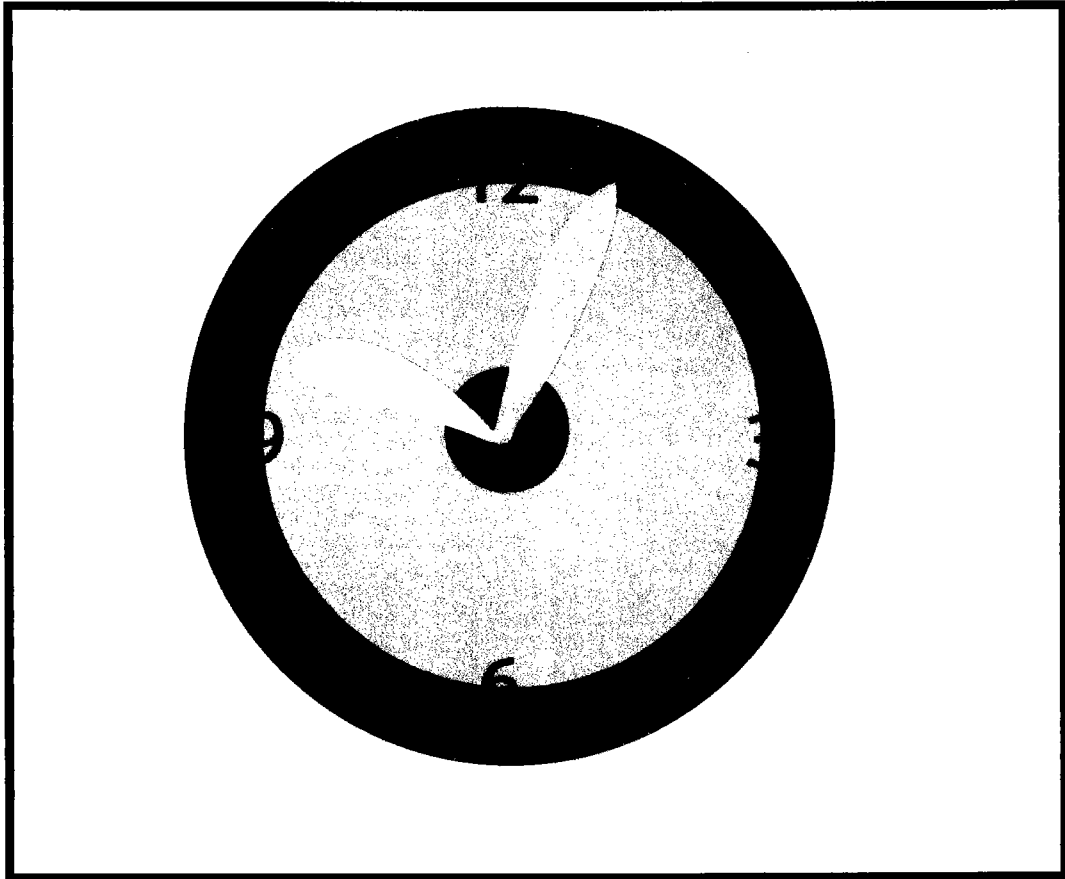
PICTURE 1

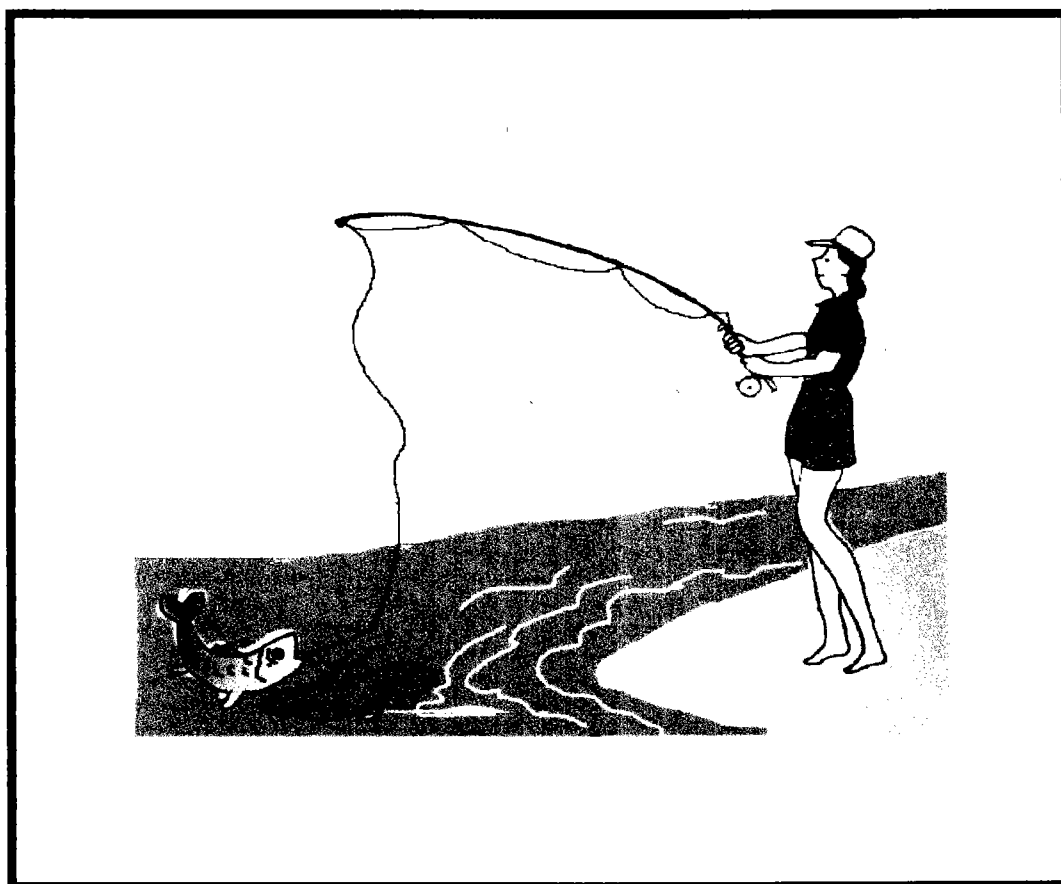
PICTURE 2

PICTURE 3

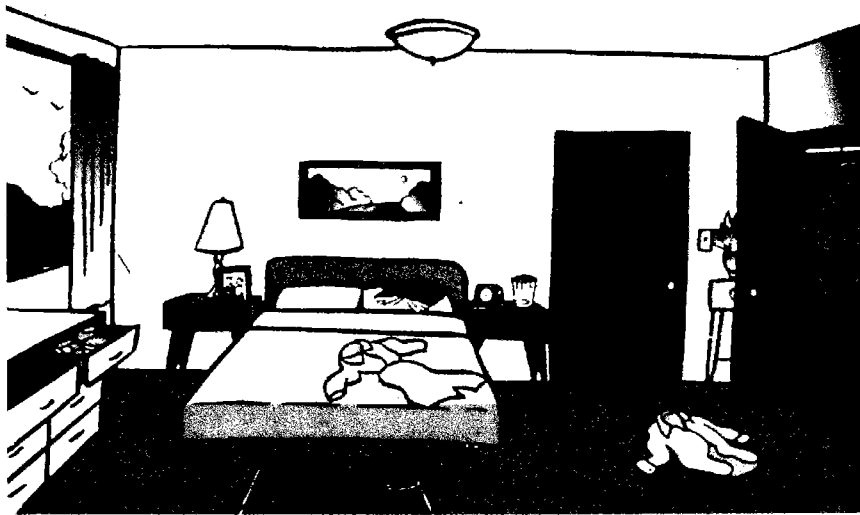
PICTURE 4

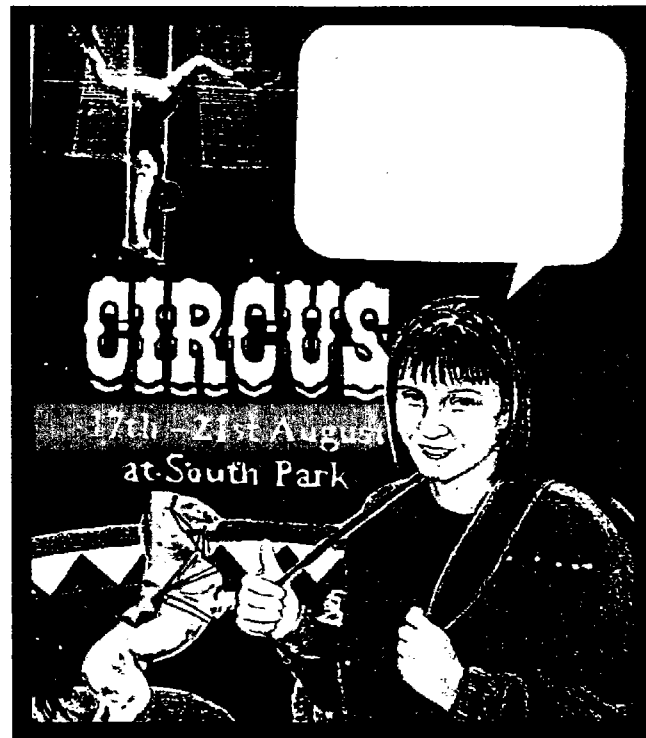
PICTURE 5

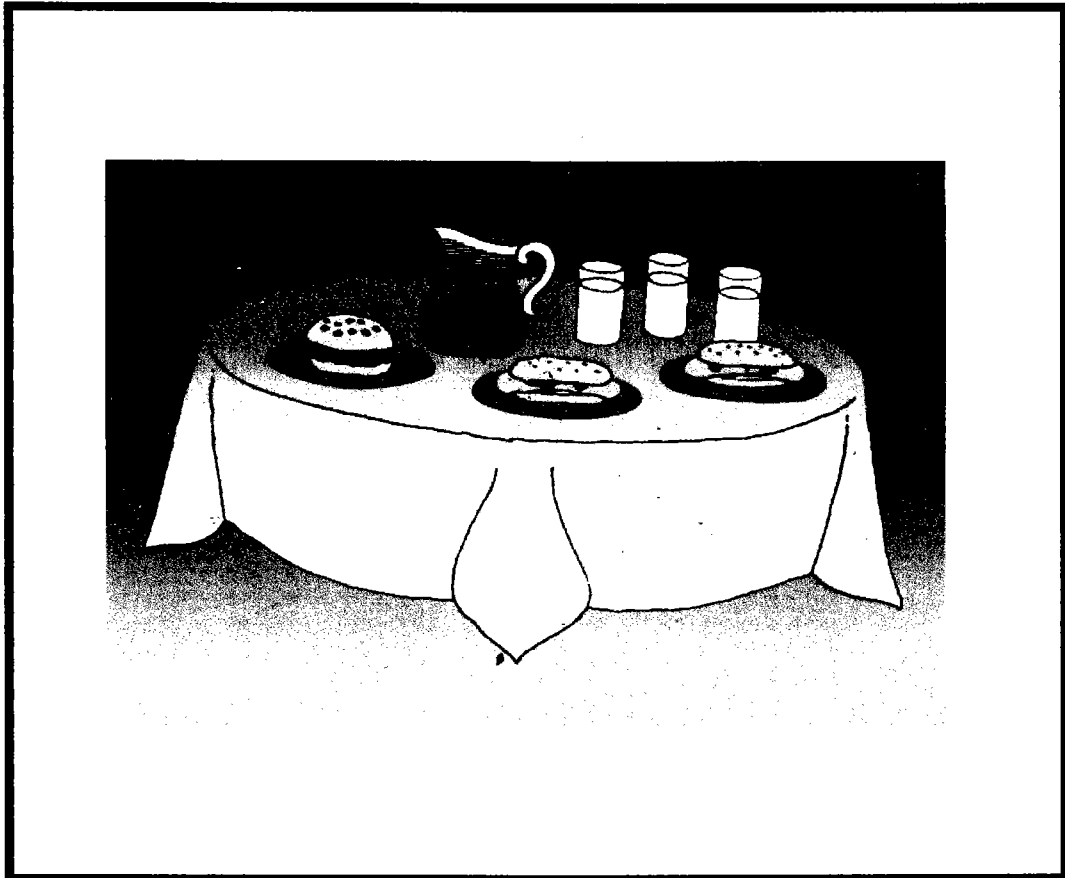
A black and white line drawing of a bedroom. In the center is a bed with a dark headboard and footboard. A person is lying on the bed, partially covered by a blanket. To the left of the bed is a nightstand with a lamp. To the right of the bed is another nightstand with a lamp and a small clock. A dresser is on the far left, and a window with curtains is next to it. A doorway is on the right wall. A small object, possibly a bag, is on the floor near the doorway. The room is lit by a ceiling light fixture.

PICTURE 7

PICTURE 8

PICTURE 9

PICTURE 10

Reading Ability Test

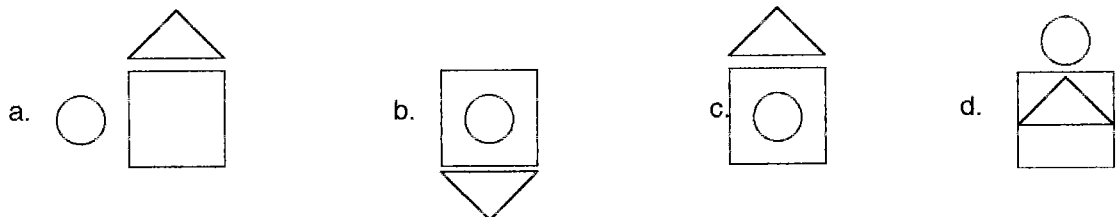
Mathayom Suksa I

30 Minutes

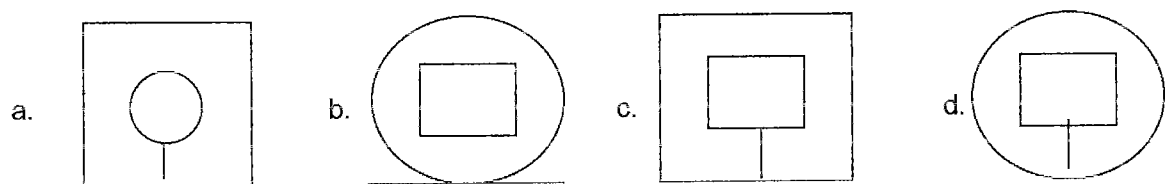
- ฉบับที่ 2 : แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การอ่าน
แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก (a , b , c และ d)
- Part II : Reading Ability Test
- จุดประสงค์ : นักเรียนสามารถอ่านเรื่องแล้วเติมคำและตอบคำถาม โดยแสดงถึง
ความเข้าใจเรื่องได้ (ด้านการจับใจความ, การแปลความ, การตีความ,
การขยายความ และการบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน)
- Direction : Read the following passages. Then choose the best answer by
marking (X) on a, b, c or d on your answer sheet.

Read the instructions. Choose the picture that shows the instructions have been followed correctly (Items 1-2).

1. Instructions : 1. Draw a circle.
2. Draw a square around the circle
3. Draw a triangle above the square.

2. Instructions : 1. Draw a square.
2. Draw a circle around the square.
3. Draw a line from the bottom of the square to the bottom of the circle.

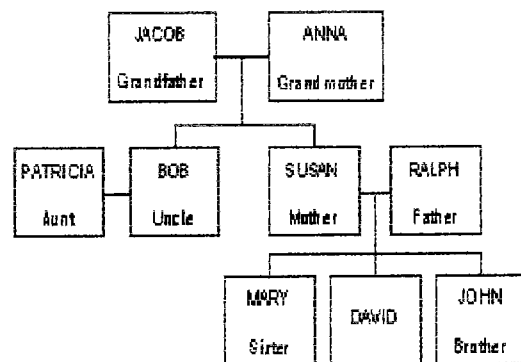

Read the passage and answer the questions (items 3 – 4).

My name is David.

This is my family. That's my grandmother and grandfather. They are my mother's parents. That's uncle Bob. He's my mom's brother. Aunt Patricia is his wife. **They don't** have children. That's Rex **with** uncle Bob and aunt Patricia. He's their dog. I have a brother and sister. My sister's name is Mary, and my brother's name is John. They're with my parents in this photo.

3. How **many** children does Ralph have?

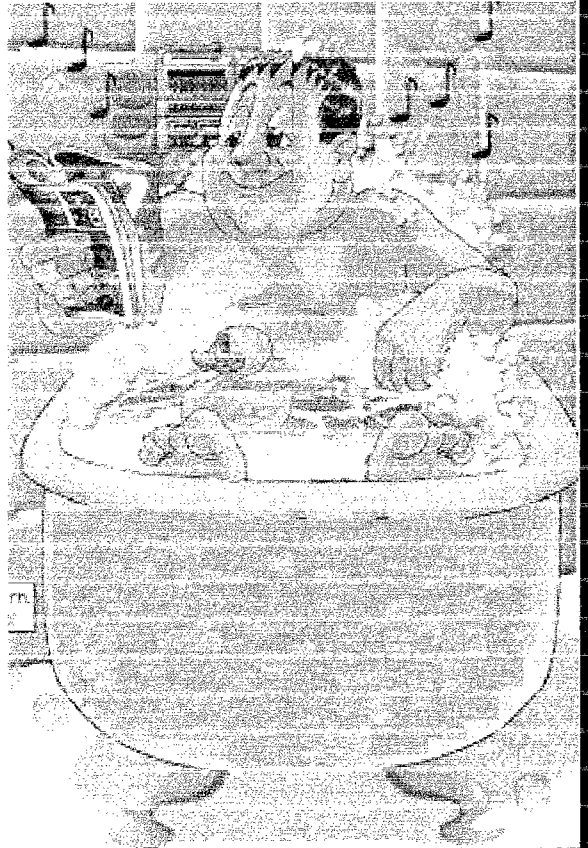
- a. Ralph has one daughter and two sons.
- b. Ralph has one sister and one brother.
- c. Ralph has two daughters and one son.
- d. Ralph has two daughters and two sons.

4. Who are Bob's parents?

- a. Susan and Ralph.
- b. Mary and David.
- c. Anna and Jacob.
- d. Susan and Jack.

Read the passage and answer the questions (items 5 –6).

Mr. Johnson's favorite room is the bathroom. There are magazines, there's a stereo and a TV, and there's a comfortable bathtub. On Saturdays and Sundays, he's in the bathroom all morning. He's happy in the bathroom, but his wife and children aren't happy. As a matter of fact, they're very annoyed.

5. Why is Mr. Johnson happy in the bathroom?
- a. Because there are magazines and stereo.
  - b. Because there are magazines, a stereo and a TV.
  - c. Because there are a stereo and a comfortable bathtub.
  - d. Because there are magazines, a stereo, a TV and a comfortable bathtub.
6. Who is not happy on Saturdays and Sundays?
- a. Mr. Johnson's wife
  - b. Mr. Johnson's wife and his children.
  - c. Mr. Johnson and his children.
  - d. Mr. Johnson, his wife and his children.

Read the dialogue and choose the best answer (items 7 – 8).

Tina : We're going to have surprise party for Carol's birthday on Saturday night. Do you want to come?

John : Sure. I love parties. Who are you going to invite?

Tina : Brenda and her boyfriend, Jane, Derek...

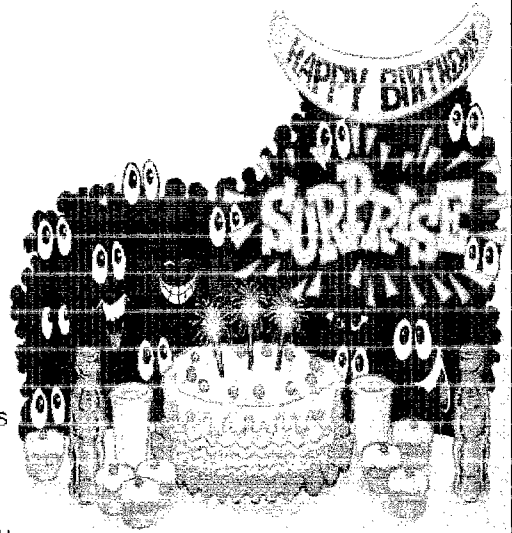
John : Super, I like them. They're fun.

Tina : Do you think I need to invite Carol's brother?

John : Sure. Invite him. And where are you going to

have the party?

Tina : In my apartment.

7. Who is going to join the party?

- a. Brenda and her boyfriend, Jane and Derek.
- b. Brenda and her boyfriend, Jane, Derek, and John.
- c. Brenda and her boyfriend, Jane, Derek, Tina and John.
- d. Brenda and her boyfriend, Jane, Derek, Tina, John and Carol's brother.

8. Does Carol know about the party?

- a. Yes, she does.
- b. No, she doesn't.
- c. I'm not sure.
- d. I don't know.

Read the dialogue and choose the best answer (items 9).

Carey : Hi, Andy. How's your new schedule?

Andy : The schedule is OK, but I don't know my science teacher.

Carey : What's his name?

Andy : Mr. Darwin. Do you know him?

Carey : I know him very well.
He's nice, but very strict.

Andy : Is he your teacher?

Carey : No, he's my father.

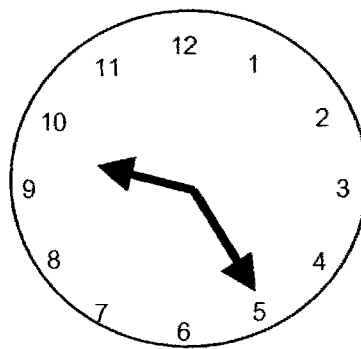
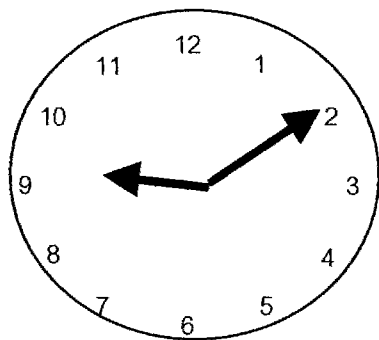

9. Who is Mr. Darwin?

- a. He is an English teacher.
- b. He is Carey's teacher.
- c. He is a science teacher and Carey's father.
- d. He is a science teacher and Andy's father.

Look at the pictures and answer the questions. (Items 10-11).

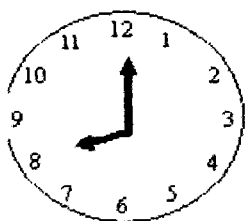
John is waiting for his train. The train is late. John is still waiting.

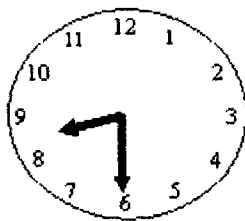
10. A : How long has John waited?

B : John has waited for _____ minutes.

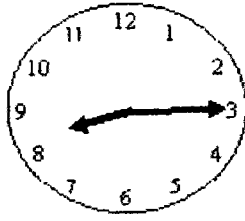
a. 5	b. 10
c. 15	d. 20

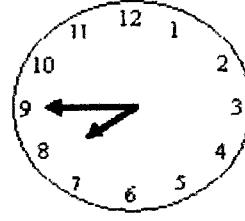
1

2

3

4

11. "It 's a quarter past eight " Which picture is right?

a. picture 1	b. picture 2
c. picture 3	d. picture 4

Look at the menu and answer the questions . (Items 12-13)

BAR-B-Q SHOP			
	SANDWICHES		
	BARBECUED BEEF	2.39	HAMBURGER 1.59
	HAM AND CHEESE	2.29	CHEESEBURGER 1.69
	GRILLED CHICKEN	2.19	JUNIOR HAMBURGER .99
	SIDE ORDERS	BEVERAGES	
	FRENCH FRIES	SM .79	SODA SM .79 LRG .99
		LRG .99	ICED TEA SM .69 LRG .89
	ONION RINGS	1.09	LEMONADE SM .69 LRG .89
	LETTUCE SALAD	1.29	COFFEE .99 (free refills)

12. How much is Hamburger and large iced tea?

It's _____ .

- a. \$ 2.48   b. \$ 2.58
c. \$ 3.28   d. \$ 3.48

13. Which one is the most expensive?

It's _____ .

- a. Hamburger   b. Barbecued beef
c. Grilled chicken   d. Ham and cheese

Cloze test : Choose the best suitable word to complete the passage (Items 14-17)

David is a good student. He has two brothers. In the morning he gets up early. He has ....(14)....at seven o'clock. After he .....(15).....his mother in the garden. He grows a lot of .....(16)... At eight o'clock he goes to school with his brothers.....(17).....bus. When he is at school, he plays foot ball with his friends. At school he studies many subjects. After school he goes home quickly to help his mother in the garden.

14.	a. night	b. lunch	c. dinner	d. breakfast
15.	a. goes	b. plays	c. helps	d. studies
16.	a. plants	b. books	c. houses	d. football
17.	a. in	b. of	c. by	d. and

Read the passage and answer the questions. (Items 18-20)

It was December 25. Marie Orr, a 13-year-old Australian girl, was happy. It was Christmas, and Marie's mother was making a special cake for dessert. Her mother put four small coins into the cake then she baked it. The four coins were for good luck.

After dinner Marie and her family ate the cake. They found three coins in the cake and put them on the table. Where was the fourth coin? It was missing, but Marie's mother didn't notice.

After Christmas, Marie got sick. She coughed, and she couldn't speak. After six weeks she felt better, but she still couldn't speak. Marie's parents took her to the hospital.

Doctors at the hospital looked at Marie. They took an x-ray of her throat. Marie's parents asked the doctors, "Why can't Marie speak?" The doctors said, "We don't know. Maybe she will speak again. Maybe she won't. We're sorry but we can't help her."

For 12 years Marie didn't speak. She grew up, she got a job, and she got married. But she never spoke.

18. Marie didn't speak because .....
a. a coin was in the throat .	b. she didn't want to
c. a doctor said. "We can't help her"	d. she ate too much cake
19. There were only three coins on the table. Where was the fourth coin ?
a Marie's mother didn't notice.	b. It was on the table.
c. It was in the cake.	d. It was missing.
20. What does "special" in the first paragraph mean ?
a. very big	b. delicious	c. not ordinary	d. good luck

WRITING ABILITY TEST

Mathayom Suksa I

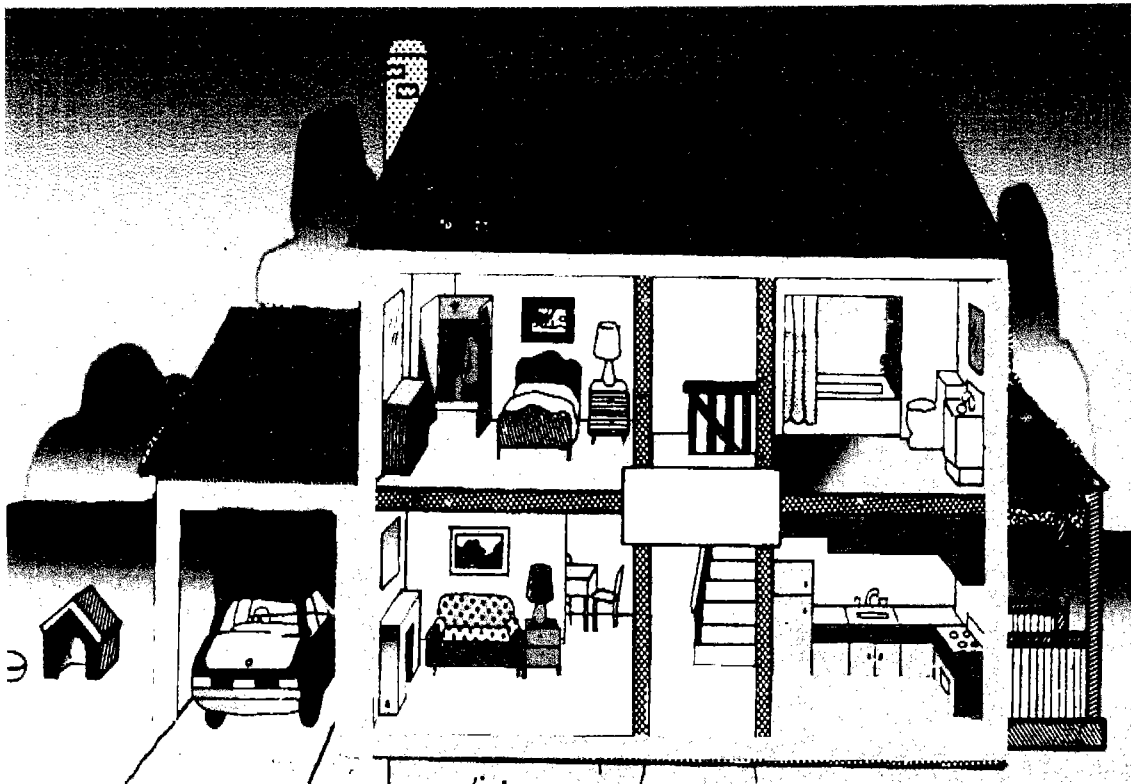
30 Minutes

ฉบับที่ 3 : แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้านการเขียน

Part III : Writing Ability Test

จุดประสงค์ : นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากภาพและบรรยายได้

Direction : Write a short paragraph for the following picture at least 10 sentences in length.

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ครั้งที่ ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

พฤติกรรม	นับได้ (ครั้ง)	คะแนนที่ได้
1. ตะโกนส่งเสียงดัง	=	
2. ลุกเดินไปมาในห้องเรียน	=	
3. คุยกันในห้องเรียน	=	
4. อ่านหนังสือการ์ตูน หนังสืออื่นๆ	=	
5. โยนของ	=	
6. แก้งเพื่อน	=	
7. พุดสอแตรก	=	
8. หลับในห้อง	=	
9. ออกจากห้องเรียนโดยไม่ขออนุญาต	=	
10. ใช้โทรศัพท์มือถือในห้องเรียน	=	
เฉลี่ย		

ลงชื่อ _____ ผู้สังเกต

เกณฑ์ในการคิดคะแนนในแต่ละพฤติกรรม

- ไม่พบพฤติกรรมเลย ให้ 1 คะแนน
- พบพฤติกรรม 1 – 2 ครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พบพฤติกรรมตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ให้ 3 คะแนน

ภาคผนวก ค

- แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1)
- แผนการสอนตามคู่มือครู

Lesson Plan for Experimental Group**Mathayom 1 English 1****Period 1 – 10**

Content : A starter Book “ John Brown, Rose and the Midnight Cat”

- PHASE 1 SHARE READING OF THE STARTER BOOK
- PHASE 2 EXPLORING THE WORLD OF THE BOOK
- PHASE 3 NEGOTIATING A GROUP TEXT
- PHASE 4 MAKING THE BIG BOOK
- PHASE 5 USING THE GROUP “BIG BOOK” FOR FURTHER LEARNING

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
Step 2. Discussing the author, illustrator and the title - What is this book called? - Who is the author? - Who is the illustrator?	Listen to the teacher and answer the questions		Observe the students' discussion	
Step 3. Discussing the genre of the book. - It is not a true story. - The author has made up the story.	Listen to the teacher		Observe the students' attention	
Step 4. Predicting the content of the book. - What do you think this book is about? - What is happening here? - Now what is going on?	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	
Step 5. Reading the starter book (During the reading, point to the pictures, ask the questions, make comments, show each new page) - What can you see in the picture? - What is he doing?	Listen to the teacher Answer the questions		Observe the students' answering the questions	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
- What do you think that will happen next?	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	
<u>PHASE 2 : (EXPLORING THE WORLD OF THE BOOK)</u>				
Step 1. Talking about the book				
The new starter book "John Brown, Rose and the Midnight Cat".	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	
- Yesterday we read a new story.				
- Who can understand the whole story?				
- Who can answer the questions in this story?				
-Did you like the story?				
- Who was in the story?				
- What did Rose live with?				
- Why didn't John Brown like the Midnight Cat?				

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
STEP 2. Talking about the illustrations - Look at this picture. - What can you see in this picture? - What is this? - Who is this? - What is the dog's name? - What has happened here? - How does the dog feel in this picture?	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	
STEP 3. Re-telling the story. The students can tell whole story in their own language. - Can you remember the story? - Who can tell me the whole story? - What happened first? - What happened next? - What else did she do? - Can you tell something more about that? - Which group can tell me the whole story?	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
STEP 4. Miming action and feelings Now we are going to act out the story? - Who would like to be Rose? - Who wants to be John Brown? - Who wants to be a Midnight Cat? - Who wants to be a tree? - OK. Let's start the story. The students will show their activities in front of the class.	Answer the questions		Observe the students' actions	
STEP 5. Role-playing the story or sentences. The teacher tells every group to show their activities in front of the class. - What happened in Rose's house? - Was there anything in Rose's House? - Who was John Brown? - What did John Brown do first?	Students sit their in group and discuss their activities Every group shows his activity in front of the class from beginning to the end		Observe the students' actions	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
-What happened during the story? - What did Rose see in the garden? - Did John Brown like the Midnight Cat? - What happened at the end of the story? <u>PHASE 3 :</u> <u>(NEGOTIATING A GROUP TEXT)</u> STEP 1. Initiating the making of a big book - Now we can write the story in our own words. - Would you like to write this story in a big book? - Let's write this story by ourselves. We can make a big book of this story. - What is the title of your story? - Who can give me a good name/title of the story? The teacher asks a volunteer to write a story on the big paper.	The other students read while the volunteer writes on the big paper until she/he finishes writing	- Big paper for writing on the board (2-3 pieces) - Crayons - Pencils - Pens - Long rulers - Markers - A4 paper	Observe the students' doing their own work	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
- What happened first? - What did you see in the picture? - What happened next? - How did the story end? - What happened at the end?				
STEP 2. Improving the story (Editing)				
Let's read our story and see if there is something we want to change. - Is there a better way of saying that? - Can we say anything more about that?	Students read the story on the board and try to check their mistakes in sentences	- Big paper for writing - Long ruler - Makers	Observe the students' discussion	
STEP 3. Guide chorus reading				
- Now let's read our story. - The students read the words when the teacher points to. - Let's read the story from the beginning to the end. - We will read the whole story together. - Just this group read the story this time.	Students read the story after the teacher Students can read the story from the beginning to the end		Observe the students' reading	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
- The teacher asks for the volunteer to draw the pictures about the story on the big paper. <u>PHASE 4 : (MAKING THE BIG BOOK)</u> STEP 1. Initiating the making of a big book The teacher tells the students that today we will make the story into a big book for every one to read. STEP 2. Deciding on the format for the book - How big will we make our book? - Do you want to make our book like this one? - What do you think of this shape? STEP 3. Dividing the text into pages - How many pages will we need? - What should go on the first page? - What about page two?	The volunteer draws the pictures on the big paper Listen to the teacher carefully how to make a big book Every group makes a big book by copying words, sentences from the blackboard and drawing pictures.	- Markers - Pens - Pencils - Crayons - Large pieces of paper for big book in each group - Pens - Pencils - Crayons - Markers - Long ruler	Observe the students' drawing Observe the students' doing in their works	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
STPE 4. Deciding format for the pages and cover. - Where will the illustration go? - Where will we put the title of this story? - Where will we put a picture on this page?	Every group copies the whole story from the blackboard and making their own big book.		Observe the students' doing in their work	
STEP 5. Discussing the illustrations. - What picture do we want on this page? - Do you want to use crayons or paints? - What illustration do we want in this book?	Every group reads the story in his group fluently.		Observe the students' reading in their group	
<u>PHASE 5 : (USING THE GROUP "BIG BOOK" FOR FURTHER LEARNING)</u>				
STEP 1. Reading the group big book. - Let's read our new big book together. - Who would like to read for us? - Can you read this word?	Students read the story in big book together.		Observe the students' reading and answering the questions	

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
STEP 2. Identifying words and sentences - Who can read this sentence? - What does it say on this page? - Who can find the word "husband"?	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	
STEP 3. Writing words and sentences from the big book - Who can write this word on the board "husband, look after, summer, company"? - Is that correct? - What this word? -What does this word say? - What does this sentence tell us?	Answer the questions		Observe the students' answering the questions	
STEP 4. Other activities with word cards - Can you find this word on the book? - Pick a card and tell us what the word is. - Who can fill this word?				

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
STEP 5. Activities in conjunction with games The teacher tells the students how to play a game. 1. Recognizing words that occur in big group BIG BOOK : wordcard games, such as match-word, bingo, domino, word hunt. 2. Reading sentence that contain words from the BIG BOOK : reading competition games, such as word-matching, pair work, fill in the word. 3. Writing the words that occur in BIG BOOK : playing competitive games, such as hang man, and dictation competition. 4. Making up sentences, orally, that include words from the book : sentence-making competition, a sentence for a picture. 5. Reading and writing sentences that include words from the book : reading competition , dictation, pair work in reading and writing sentences.		- word cards - letter cards - A4 paper - Pens - Pencils - Markers	Observe students' activities	
	Every group tries to understand the rules of games and play games together. Which group can make the words, sentences correctly and more quickly is the winner.			

Learning Activities		Teaching Aids	Evaluation	Notes
Teacher	Students			
6. Spelling words from the book, and making up new words : cross word puzzle, complete the sentence, homonyms, look-a-like words. 7. Making up sentences, orally, with new words : “shopping list” of difficult words and challenges another group to put them into sentences. 8. Reading and writing new sentences : jigsaw puzzle, of sentences, in dictation, small book writing competition. 9. Reading and new texts : guessing words or sentences from reading competition-poems.				

Lesson Plan for Control Group

Mathayom 1 English 1

Period 1-10

Content : John Brown, Rose and the Midnight Cat

Objective :

1. Students are able to listen and understand the story.
2. Students are able to answer the questions from the story.
3. Students are able to re-tell and rearrange the story.
4. Students are able to write the sentences from words or pictures.

Teaching Aids :

1. Text
2. Worksheets
3. Word cards
4. Pictures of the story
5. Structure charts

Vocabulary :	handsome	look after	summer
	watch	company	slip
	sigh	knitting	tip
	rub	against	curtain
	supper	purr	gently

Grammar : Past simple tense

Example : She lived with her dog.

Activities :

Step 1 : Leading to the Lesson

- The teacher greets and explains the teaching process to the students.
- Then the teacher shows the picture about “ John Brown, Rose and the Midnight Cat. “

Step 2 : Stating the objectives

- The teacher states the objectives in learning that for entertaining and the student should be able to listen, speak, read and write.

Step 3 : Revising the old knowledge

- The teacher revises the old knowledge about vocabulary items, idioms and structures which the students have studied previously.

Step 4 : Presenting the new lesson

- The teacher teaches the new vocabulary and grammatical structures by using word cards and structure charts including examples.

Step 5 : Teaching

- The teacher reads the passage to the students once and the students listen to the teacher.
- The teacher reads the passage again and the students read after the teacher.
- The teacher tells the story to the student.
- The teacher explains the new vocabulary items and grammatical structures by using visual aids, such as pictures, word cards and a structural chart.
- The teacher asks the questions about the passage.

Step 6 : Student study

- Let the students read the passage themselves.
- The teacher asks some questions about the passage to help the students understand the passage better by using questions beginning with Yes/No questions or Wh-questions.
- The students answer the questions according to the passage and write a new passage.

Step 7 : Checking the students exercises

- The teacher checks the students exercise, corrects their mistakes, praises them when their work is good.
- The teacher explains the passage again to help them understand the passage better.

Step 8 : Evaluating

- The teacher evaluates the students by asking them questions observing them when they do exercises and corrects their exercises.

Step 9 : Emphasizing and transferring

- The teacher gives the students homework to summarize or revise the context and lets them take notes of new vocabulary and grammatical structure in their notebook.

Evaluation : 1. Observe the students while doing the exercises and answering orally.
2. Check the students exercises.
3. Observing the students participation with class activity.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นาง สุจิตตรา สิงหาร
วัน เดือน ปี เกิด	10 พฤศจิกายน 2499
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่	3/15 หมู่ 11 ถนนสาขาภิบาล แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230 โทร 025705031
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2518	มศ.5 สอบเทียบกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2522	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ